

T.B.M.M

DDC:
YER: 74-10
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 73-18428

KÜTÜPHANESİ

مختبره و مواصله قطعاتی
مفتاح عمومی

٢ سر تلغراف

تلسر تلفون

تلہ مہ قانیک

حقنده

درس کتابی

متاز یلوز باشی
ضبا المریب

درسعادت

[مطبعة عسكريه]

۱۳۳۳

تلسر تلغراف

فصل - ۱

آخذه و مرسله پوسته‌لری

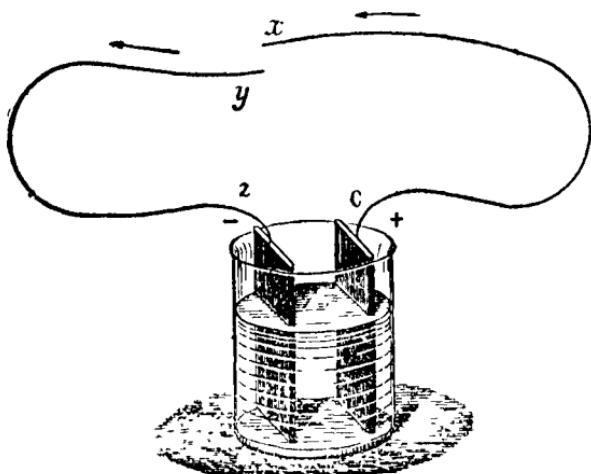
نهریفات ابتدائیه

پبل — الکتریق مقناطیسی — رومقوروف و شیعه‌سی — جکچیل مقطعمه — هرتز مرقمه‌سی — هر تر موجه لرنی تویید ایدن و شراره مرقمه دیزلان شراره مهتزه — مرسله پوسته‌سی — آخذه پوسته‌سی — برانلى بوروسي — سهالى لوحه — مورس حهازى — آنتنلر — طوبراق لوحه‌لری — متوضطرم کزکلر — نه قدر مساواه قدر محابره ممکنند؟ — تلسز تلغرافك فوائد و محاذیرى — تلغرافنامه لرک مکتوبی مسئله‌سی ۰

تلسر تلغراف بلا شبه عصر منزک اڭ مکمل اختراعیدر. واقعا هر کس حقنده برشيلر سوييلر ايشه‌ده واقف اوئللر آزدر. مع هذا مسئله‌يە واقف اوله بېلەك ايجون الکتریقدە واسع معلومانه صاحب اولىق ايجاب ايدر. شىمدى يە قدر منتشر آثارك عددى حقنده كى علاقە عمومىه بوكا شاهددىر؟ لكن بوازارك همان كافه‌سی علمایه و مهندىسلرە كورە يازلىدىغىندىن بو ازدە الکتریق حقنده معلومات ابتدائیه بى حائز ذوانە تلسز تلغراف حقنده كى اساسات تعریف وايضاح اوله جقدر. بالا خرىه ايشه مسئله‌لەك حال حاضرىنىڭ

ولتا پیلی

ولتا پیلی حامض کبریتیل صوی حاوی بر قابه مقطوس بر Z توپیا لوح سیله بر C باقر لوح هسندن عبارتندر. (شکل ۱) بو لوح لردن هر برینه بر تل ربط

(شکل ۱)

ایدرک بوتلر X ، Z او جلری یکدیگرینه تماس ایداریکی حالده بر لوح دن دیگرینه دائمآ جاری بر جریان الکتری استحصال او لونور. بومباع الکتری دائمی بالذات حامضی صو دروندنه واقع او لان بر تب امل کیمیویدن حاصل او لور. مایعه مقطوس هرایکی لوح پیلک عنصرینی تشکیل ایدر.

باقر لوح یه مثبت قطب (+قطب) و توپیا لوح یه منفی قطب (-قطب) نامی ویریلور. بر جریانک پیل خارجنده +قطدن -قطبه یعنی باقردن توپیا یه متوجه بولوندییقی قبول او لور. قطبده مربوط او لان واونلری ربطه خدمت ایدن تللر ناقل تللر تسمیه او لور. اشبوا تللر همان دائمآ باقردن

ممول بولنور . زیرا باقر مستعمل معادن میاننده اک زیاده ناقل الکتریق او لانیدر .

فنا ناقللر ویا مجردلر الکتریق مرورینه مانع ایدنلدر که باشیجه .
لری : جام ، رچنلر ، ایپک و یوگدن عبارتدر .

جريان

جريان الکتریقی بر قطبین دیگرینه نقله واسطه اولان ناقل معدنیه دوره نامی دخی ویریلور . و بودوره برمایی نقل ایدن بوریه تشیه او لئور .
سیلک حال فعالیته کیمی و جریانک وقوعی ایچون دوره معدنیه ده هیچ بر انقطاع اولاماسی ایجاد ایدر . (شکل ۱) ده ۲ و ۳ آرده سنده جریان منقطعدر . لکن مذکور ایکی اوچ یکدیگر یله تماس ایتدیرلديکی صورتنه جریان تکرار تأسیس ایدر .

سیلدن چیقان جریان دائمی کندی منبعه عودت ایدر . اشبوا عودت ارض طریقیله واقع اولوب « طوپراقله عودت » تعییری بو خاصه یه بناءً سویلتمشدر . عادی تلغرافده بونک مثالی موجوددر .

پیل : فعالیته موجب دوامی اولان فائدہ لی بر خاصه یه مالکدر . بر تجربه اجرا او لئقدن صوکره عینی شرائط داخلنده ایکنچیسنه باشلانه بیلور .
زیرا پیل ضایعاتی سرعtle تعمیر ایدر .

جريان الکتریقی موافق آتلارله بر لشیدر رک غایت مختلف تأثیرات استحصال ایدیلور . حرومی مقناطیسی ، کیمیوی ، میخانیکی واح ...
۱۸۰۰ تاریخته قدر انجق غیر ناقل اجسامش و مثلاً کهر بار ، جام ،
بالمویی ... کبی شیلرک بر یوگ قاش پارچه سیله دلکشن حاصل اولان الکتریق ساکن معلوم ایدی . ایشته بو تاریخملرده وولتا نام پیل جریاتی

کشف ایدرک قدرت الکتریقیه نک نقلی ممکن او لقله بوسیدن بو کاده الکتریق
میخانیکی نامی ویرلدی . بو کیفیت فنك الاک مهم کش-فیاتندن بری او لوپ
قدرت الکتریقیه نک قابلیت انتقالی کندیسنه واسع بر دورة تطیقات کناد
ایتدی . او زمان انجق بر قوربغه نک بجاقلرینی قیملداتان بو قوت شیمدی
یوزلرجه کیلو متراهه بیکلرجه بارکیر قوتی نقل واصال ایدیور .

پیل جریانک الاک مکمل، تطیقاتندنبری الکتریق مقناطیسی او لوپ
تلسرز تلغرافه مهم بر رول اوینایان بو آلت حقنده بروجه زیر معلومات
ویرلشدرا .

الکتریق مقناطیسی

اکر حام دمیردن معمول بر اسطوانه ای پکله مستور معدنی تله صاریلور
و بو تلک C و D او جلری بر P پیلنک هرایکی قطبدریله ربط او تورسه بر
الکتریق مقناطیسی استحصال اولونور .

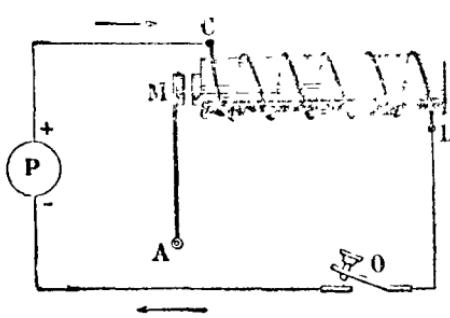
فی الحقيقة پیلک جریانی تلدن مسود ایدنجه دمیر اسطوانه مقناطیسی
خاصه-نی اکتساب ایدرک دمیری جذب ایدر و جریان توقف ایدنجه خاصه
مقناطیسیه-نی غائب ایدر . (شکل ۲) صورت عمومیه ده بر الکتریق مقناطیسی
بر M دمیر پارچه سیله مجهز در که

بو قسمه حفیظه نامی ویریلور .

شکلزده بو حفیظه بر چکیچ
شکلنده او لوپ قابل اخنا صاپیله
ا نقطه-سنے من بو طدر .

P پیلنک جریانی مانوبهه تسمیه
ایدیان و شکلده ۰ ۰ ، ایله ارامه

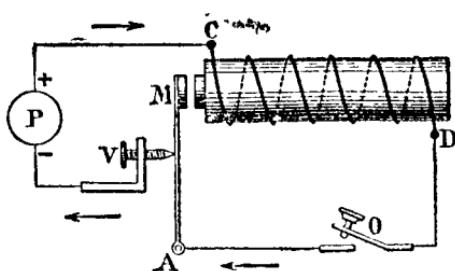
(شکل ۲)
ایدیان ترتیبانله آرزویه کوره تأسیس و یا قطع اوله بیلور .

مانو پله او زرینه با صلیقی زمان تماس حصوله کلیر و جریان بروجه زیر تأسیس ایدر : چکیچ کندیسی جذب ایدن الکتریق مقناطیسی به وورر و قالیر . لکن مانو پله بر ایتیجه ، جریان توقف ایدر .
انجداب بیترو چکیچ یا یلی صابی طرفدن چکیله رک وضعیت ابتدائیه سفی اخذ ایدر .

شـو صورـتـه بـرـدـفعـه مـانـوـپـلـهـیـه باـصـیـلـمـغـلـهـیـهـ بالـکـزـ چـکـیـچـکـ بـرـ ضـرـبـهـ اـجـراـ
ایـتـدـیـکـ خـطـدـهـ قـالـسـونـ . شـیـمـدـیـ اـیـسـهـ الـکـتـرـیـقـ چـنـفـرـاـقـلـرـنـدـهـ اوـلـدـیـکـ وـجـهـلـهـ
پـیـلـکـ جـرـیـاتـیـ مـتـعـاقـبـاـ قـطـعـ اـیـمـکـ وـسـرـعـتـ ضـرـبـاتـیـ موـجـبـ اوـلـقـهـ اوـزـرـهـ بـرـ
قـسـمـ عـلـاـوـهـ سـمـدـنـ بـحـثـ اـیـدـیـلـهـ جـکـدـرـ . اـشـبـوـ نـتـیـجـهـیـهـ (ـشـکـلـ ۳ـ)ـ دـهـ کـوـرـیـلـنـ

صـورـتـتـرـتـیـبـ اـیـلـهـ وـ کـذـلـکـ ۰
مانـوـپـلـهـسـنـهـ باـصـیـلـمـغـلـهـ وـاـصـلـ
اوـلـنـوـرـ .

(شـکـلـ ۳ـ)

شـکـلـدـهـ کـوـسـتـلـدـیـکـ وـجـهـلـهـ
جرـیـانـ مـقـنـاطـیـسـیـ الـکـتـرـیـقـیـیـ
وـ چـکـیـچـکـ استـنـادـ اـیـلـدـیـکـ

۷ وـیدـهـسـنـیـ دـوـلـاشـدـقـدـنـ «ـسوـکـرـهـ پـیـلـهـ وـاـصـلـ اوـلـوـرـ .

جرـیـانـ مـوـجـودـ بـولـونـدـیـجـهـ ، مـقـنـاطـیـسـ الـکـتـرـیـقـ کـنـدـیـسـنـهـ وـوـرـانـ
چـکـیـچـیـ جـذـبـ اـیدـرـ . فـقـطـ عـنـیـ زـمـانـدـهـ یـاـیـ وـیدـهـنـکـ اوـجـنـدـنـ آـیـلـدـیـقـنـدـهـ
جرـیـانـ تـوقـفـ اـیدـرـ ؟ انـجـدـابـ صـفـرـ اوـلـدـیـغـنـدـنـ یـاـیـ وـیدـهـ اـیـلـهـ تـکـرـارـ تمـاسـ اـیدـرـ
وـایـکـنـجـیـ بـرـ جـرـیـانـ اـیـلـهـ اـیـکـنـجـیـ بـرـ ضـرـبـهـ حـصـولـهـ کـلـیرـ وـاحـلـ ...

بنـاءـ عـلـیـهـ مـانـوـپـلـهـیـهـ باـصـلـیـقـیـ مـدـتـجـهـ چـکـیـچـ سـرـعـتـهـ کـیدـرـ کـلـیرـ وـ هـرـ
دـفـعـهـسـنـدـهـ تـأـسـیـسـ اـیدـنـ جـرـیـانـیـ قـطـعـ اـیدـرـ .

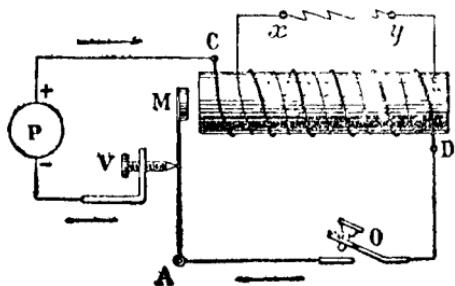
ایـشـتـهـ بـوـآلـهـ چـکـیـچـلـیـ وـیـاـ مـهـنـزـ قـاطـعـهـ تـسـمـیـهـ اوـلـنـوـبـ الـکـتـرـیـقـ

چنراقلرینک اساسیدر . و دوگمه باصلدینی مدبجه ایفای فعل ایدر . بو تفصیلاتی در خاطر ایمکدن مقصد دها ایلریده مشابه آلتله تصادف او لنه جنی در.

رومقورف وشیعه‌سی

یوقاریده مقتاطیس الکتریقیک جریان ایلدیکی بر معدنی تل ایله صاریش بر خام دمیر اسطوانه اولدینی و مانوبله به باصمقله جریانی قطع ایده‌بیلن چکیج. زی کوردک اکر قالین چیزکیلره کوستریلن برنجی تل اوزرینه ، اینجه چیزکیلره ارانه ایدیلن ایکنیجی بر تل صاریلور و بـاـیـکـی تـلـ یـکـدـیـکـرـنـدـنـ اـیـسـکـلـهـ سـتـ اـیـدـیـلـرـکـ تـحـرـیدـ اوـلـوـرـسـهـ غـایـتـ بـسـیـطـ اوـلـانـ رـومـقـوـرـفـ وـشـیـعـهـ سـیـ حـصـوـلـهـ کـلـیـرـ .ـ (ـشـکـلـ ـ۴ـ)ـ اـکـرـ بـنـهـ جـکـبـچـلـ

بر قاطعه قولانه رق قالین تلدن
مرورایدن حریانی متعاقباً قطع
ایدرسه که هر انقطاعده X و Y
او جسلرنده بر شراره حاصل
ایمک اوزره اینجه تلده ده بر
جریان حصوله کلیدیکی کوریلور؛
اینجه تلک مارالذ کرایکی او جلری

(شکل ۴)

رومقورف وشیعه‌سی قطبیلنند عبارتدر . شو صورته چکیجک هر ضربه‌سی هر شراره حاصل ایدر دنیله‌بیلور . (۱)

[(۱) تأثیر وشیعه‌سی دخی تسمیه ایدیلن رومقورف وشیعه‌سی بر مبدله جهازی . یعنی قالین وقبه تلدن کچن حریانی بالتأثیر اینجه واوزون تلده عالی توترلی بر جریانه تبدیل ایدن سرتیریدر . برنجی تل دوره مؤثره و یا دوره اصلیه و اینجه تل ایسه دوره متاثره و یا تالیه نامنی آلیر . جریان متاثرک عالی توترنند ناشی هر انقطاعده وشیعه‌نک X ، Y اطبیری آره‌سنده هر شراره چیتیرداره]

زیفراق شکلندہ ، ماویسی رنگدہ اولان و ظهور ندہ قوری بر کور اتی حاصل ایاں بو شرارات او جہ معلوم در ؟ تنسز تلغرا خیلقدہ موجات دنیان شرارائدن قولانیلور . و بونلری حاصل ایدن جهازہ دخی بو سیدن مرقصہ نامی ویریلور .

بو شرارات او زون زماندنبری معلوم اولقلہ برابر ۱۸۹۰ سنہ طوغری هرتز طرف دن تصور ایدیان بر آنلہ میدانہ قولشدر کہ آلت مذکورہ نہ تعریف اتی بروجہ زیردر .

مرسلہ پوستہ سی

هرنہ مرقصہ سی (۱)

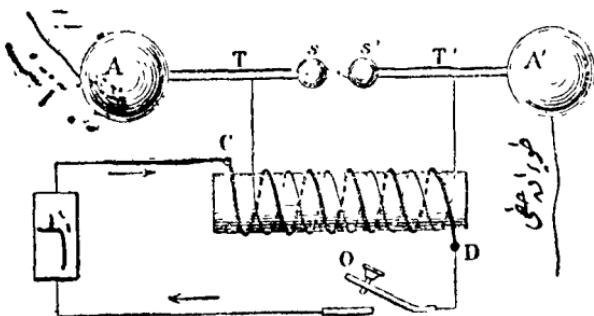
هرتز مرقصہ سی ، هرایکی قطبی معدنی T ، T صابلینہ مربوط بر رومقوروف و شیعہ سنند عبارتدر ؛ صابلر مقابل او جلنڈہ معدنی S ، S یووار لا قلریلہ و مخالف او جلنڈہ ایسے الکتریق جمی ایچون A ، A کرہ لریلہ نہایت بولشدہ .

بز بوس مرقصہ بی قیصہ مسافاتہ تلغرا فناہ کوندرہ بیلہ جلک غایت بسیط بر مرسلہ پوستہ سی تلقی ایدم بیلیرز . شیمدی بر آزادہ اونک فعلیاً نی مطالعہ ایدم : جریانک تأسیسی ایچون ۰ مانوبہ سنہ با صہرق ، و کافی درجہ سریع بر قاطع قولانہ رق (سکل ۵) کو سترلما مشدر . شرارات S ، S یووار لا قلری آرد سنندہ یعنی مرقصہ نک قطبی آرد سنندہ صیق صیق ظہور ایدر .

جریانک هر انقطاع ندہ ظہور ایدن شرارہ A ، A کرہ لرنڈہ طوبلان ان الکتریق آئی اولہ رق تخلیہ سنند حاصل اولور . مذکور شرارہ رقص

[۱] هرتز (۱۸۵۷ - ۱۸۹۳) بر آلمان حکمتمناسی اولوب عمرینک قیصہ افہ رغماً اہمیتی اساسات بر افشدہ . واجب التد کار تجارتیلہ موجات الکتریقیہ و ضیائیہ نک عینی قوانینہ تبعت ابتدکلرین اثبات ایشدر .

اولور یعنی S یووارلاقلری آردسنده پک عظیم بر سرعته له کیدر کلیر و کوزه تأثیرندن ناشی مرقصه نک یووارلاقلری آردسنه موصول بر شراره شکلنده کورینور .

(شکل ٥)

شراره حرکات سریعه مرقصه سیله اثیره موجات الکتریقیه حواله ایدر که اونلر هر استقامته ضیا سرعتیله انتشار ایدرلر .

طبعی برآلت موسقی و مثلا بر هارپ تلی کبی کریلوب کندی حالته ترک ایدرلنجه کوزک مواضع مختلفه سی تقیب ایده میه جکی صورتنه وضعیت او لیه سنک هرایکی طرفنه سریع رقصلر احرا ایدر ؟ و هوا ضربات سریعه سیله موجات صوتیه صورتنه هر طرفه انتشار ایدر .

خلاصه : هرتز مرقصه سنک هرایکی یووارلا غی آردسنده ظهور ایدن شراره مهتز ویا مرقصدرکه بو شرارادن هر برسی جوه هرتز امواجی دنیان برسوری موجات الکتریقیه حواله ایدر .

موجات الکتریقیه فی الحقيقة بیوک برمدایه قدر انتشار ایقزسیده استقامتلرینه موضوع معدنی ناقللری بیوک برسهولته تعقیب ایدرلر . و بوده اونلرک منزللریخی بیولتور .

بوراده آنن مرصصه کره لرندن بریسنه مربوط بر دمیر تلدن عبارت
کندیسنه مسند خدمتی کورن بر دیرک طولجه ۲۵ : ۵۰ متره امتداد ایله.
قطبلر آرمه سنه برشاره وجوده کنجه تحصل ایده جک موجات آنن نهایته
قدر چیقار واورادن بر چاگلک موجات صوتیه سی شکلنده ، انتشار ایندیکی
نقشه نک ارتفاعیه مناسب بر مسافتیه انتشار ایدر. بوصورته آغاچقلر ،
اورمانلر ، اولر ، تپه لر کبی شدتی پک زیاده تنقیص ایده جک موائمه
اجتناب ممکن اولور .

بوندن بشقه مرصصه نک دیکر یووار لاغی ده ارض تلى دنیلن بر تل ایله
زمینه ربط ایدیلیرسه موجاتک متزلی دها زیاده آرتار . (۱) واقعا آنن لره
ارض تلاری حفنه بهض مرتبه قواعد نظریه وارسده بو نظریاتدن هیچ
بریسی فعیلات نتایجی تحقیق ایده منلر .

مع هذا موجاتک اشکالله اوئلرک صورت انتشاری حفنه بر فکر
ایدیته بیلمک ایچون رصویه آتیلان طاشک حاصل ایدیکی تأثیرانی ملاحظه
کفایت ایدر. طاش اطرافنده بر چوق داڑه لر حاصل ایله و بودواز صویک
سطحنده کیتىگه توسع ایده رک کولك قارشی ساحلارینه قدر تمادی ایدرلر.
موجات دخی عینی صورته شراره نک اطرافنده تشکل ایدزک بیوک بر
مسافتیه موضوع کوچک بر لئی (برانی بورومنی) موجاتک آن قطعی
مرورلرینی اشعار ایده جک صورته متاثر ایدرلر.

خلاصه : مرسله مرکز نده مرصصه بوانوب مانو پله نک قیصه بر تماسیله
بوندن برشاره واوزون بر تماسیله بر چوق شرارات کوندریا بیلیر و بواسیه

[(۱) هر تز طرفندن تصویر ایدیلن مرصصه ده نه آنن و نه ده ارض تلى بولنیور دی .
بونلر بالا خره علاوه اولنیشلر در .]

تلغرافنامه‌لرک تعاطیسنه کفایت ایدر. برآزده تلغرافنامه‌لری اخذ ایدن مرکزدن بحث ایدم .

آخذه پوسته‌سى

برانلى بوروسى

برانلى بوروسى آخذه پوسته‌سى عضو اصلیسى اولوب خواصى ده شىمدىدىن او كىرنىك اقتضا ايدر.

او جله تىن مباحثه نظرآ دوره مى قصده بى شراره‌نى ظھورىلە بى بىلدەن آيرى اوچ حادىئەنى عىنى زماندە حصولى ملاحظە اولنە بىلور :

۱ - قولاق بى كوراتى ايشىدير ؟

۲ - كوزلۇ بى شراره كورر ؟

۳ - موجات الكتريفيه هراستقامته او زاقلەرە انتشار ايدر .

لەكن بزم حواسىزك ھېيچ بى يىلىه بوموجاتك احذوتلىقىسى غير قابلدر. موجات مېحونە غير مىنئى و بى ائر جودە اوچارلر . مع ما فيه غايىت بسىط برآللت ، دەمير تۈزىنى حاوى بى بورى بزم حواسىزك نواقصىنى اتىام ايدر . موجات الكتريفيه تأثيراتىنە قارشى درجه نەايىدە حساس اولان بى بورى او نلىرى بالكىز آخذه ، طانىغىه ، مطالعىيە دىكىل بى چوق شايىان دقت تىخاربىك اجراسىدە قابلىتلى در .

موسىو بىرانلى نامندە بى فرانسز عالى طرفىدىن اختراع ايدىلىن بوجهاز تلسز تلغرافك اسايسىدر . (شىكل ۶) آلت معدن تۈزىنى حاوى اولان بى جام بورىدىن عبارت اولوب معدنلى توز كىنالىك معدنلى ايكى پىستون يىتىدە خېيف صورتىدە تضييق ايدىلىشدەر . اكى بوبورى بى پىل دوروسى داخلە

ادخال اولنورس، کوریلور که پیل ایفای فعل ایتزر. زیرا دمیر توزی جریان الکتریفیه قارشی آز ناقللدر.

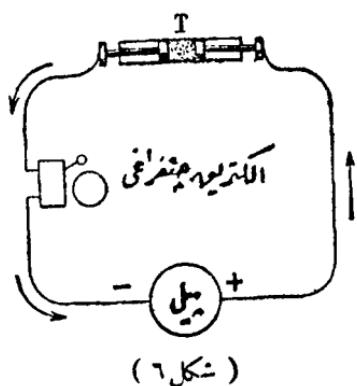
اوحالده معادن میاننده اک مکمل ناقل اولان باقر، توز حالت قونلیدینی صورتده پیل جریانک دورینه قارشی برمانع تشکیل ایدر. ایشته برنجی خاصه بودر.

بو ائناده هر هانگی بر مسافده بر شراره حاصل اولنیدینی فرض ایدرسه ک

موجاڭتڭ تأثير يله براڭلى بوروسى چوق ناقل اولور و حق موجاڭت سرعت مىرونندن صوکرەدە ناقلىتنى حافظە ايدر و پیل: دە حال فعالىتە داخل اولور؛ فقط بوروپە خفيچە و وريلورسە توزە اولكى مقاومتى اعادە ايديلور. پیل يكىدىن توقف ايدر ايڭىنجى بىشراڭە پىل حرباتى يكىدىن تأسىسى، ايڭىنجى بىزىرىبە يكىدىن توقف ايدر. و حادە اىستېلىيىكى قدر تكرر ايدە بىلور.

پىل دورەسە برالكتريق چنغرانى دە ادخال اولنە بىلور. شرارەنک حدۇئىلە جریان تأسىس ايدرک چنغراق بلا فاصلە چالار، لەن او فاجق بىز ضربە بورو دن مىرور ايدن جربانى و عىنى زمانى چنغرانى دە توقف ايدر. واقعا براڭلى بورو سىڭ فعلىاتى اىضاح ايجون بر چوق نظرىيات سرد ايدىلش اىسەدە بىز بونلەردىن اک زىادە انتشار ايدنلەری ذکر ايدە جىڭىز؟ زيرا نظرىيات مبھۇنە هىزمان تىخاربە توافق ايتامىشدە.

ايىشته بروجە زير نظرىيە انكليز عالمى موسىبىو (لوج) كىدر: معدنى توزلر جام بورى داخلنده بىلشىدىرىلە كارى زمان بىنلەرنە تمام بىر تماس بولنيدىقىندىن قىا ناقللدر؟ لەن بىشراڭە ايلە حاصل اولان موجات الکترىفیه

(شکل ٦)

تأثیراتیله دامهر آنی اولهرق صقیشیلر و تعییر جاڻز ایسه یکپاره برکتله
تشکیل ایدرک پیلک جریانی دائمی سورتهه امرار ایدر .

مع هذا بوروي تهريز ایدن او فاجق بر ضربه التصاق و بناءً عليه ناقليتك
امحسنه کفایت ایدر . بويله جه پیلک جريانی بتکرار دوچار انقطاع اولور
وعبنی حالات او بله اولدیعی هر شرارهده و هر دفعه کی جکسیج ضربه سند
تکرار ایدر .

تصور او لنه بیلن اک حساس بر عضو ، برانلی بوروسي بوندن عبارت او لوپ حقيله تسميه او لندیني او زره تلسز تلغرافك روحني تشکيل ايدر. بو آلت پك مختلف ، بروجه زير : دمير توزلى بورى ، ناقل شماع معين ، والحاصل موسو (لوج) لک نظر يه سنہ ابتماء ملاصق نامليني آلور. فقط اوئي کاشفتک اسميله تسميه ايتامکه سبب نهدر؟ في الحقيقه نظر يه لر مختلفدر. لكن خترع بر ونابتدر . بناءً عليه وولتا پيل دنيلديکي کي اوکا برانلی بوروسي نامني ويره جکنر . بالذات موسيو برانلی اختراع ايلدیکي آلتہ شعماقات الکتريقيه ناقلي ، نامني ويرمشدر. برووجه تسمينک هيچچ بـ نظر يه ايله علاقه مي او ليوب طوفري يدن طوغرى يه آلتک فعله راجعدر. شمدى ده آخذه بوسته سندہ کي اجهزه نک صورت ترتیبله او نک نه صورته اجرای فعل استدکلار خي کورملم . (شکل ۷)

آخره پوسته‌سنده بر P پیلی بولنوب بو آرزو اولنان زمانده‌هایکی طرفه
موضوع $H_{\text{الدتریق مقناطیسی}}^{\text{لوبی ایقاظ ایدر}}.$
صاغ طرفده‌کی مقناطیسی تلغراف‌امه‌لرک قیدی ایچون مورس جهازینه
مر بوطردر.

مورس جهاری K یومانه صاریش بر کاغذ شریددن عباریدر .
مقرنسه توجه ایدیلن نمر مددها ایلریده برسرعت ماکنه.ی ترتیباتله

کندی محورلری اطرافنده دور ایدن F و F' اسطوانه‌لری آردنه‌سنه صیقیشیور
و شو صورتله یکنسق بر طرزده کاعده شرید E دن F و طوغری حرکت ایدر.
والحاصل بوده کندی I

محوری اطرافنده رقص

ایدن A B قولی واردر.

قولک A نهایتی الکتریق

مقناطیسی مجدوبه لوح سف

حامل اولوب R یائینک

تأثیریله V ویده سنه استناد

ایدر ؟ حالبوکه دیکر

سبوری B اوچی یاغلی

مر کله داملا طلالی اولان

L یوماغه دوقونور.

صول طرفده کی H

الکتریق مقناطیسی T

برانلی بورو سنه مر بو تدر.

بو طرفده ده بر قول مو.

جوددر که بوده A محور

ذاتیسی اطرافنده رقص

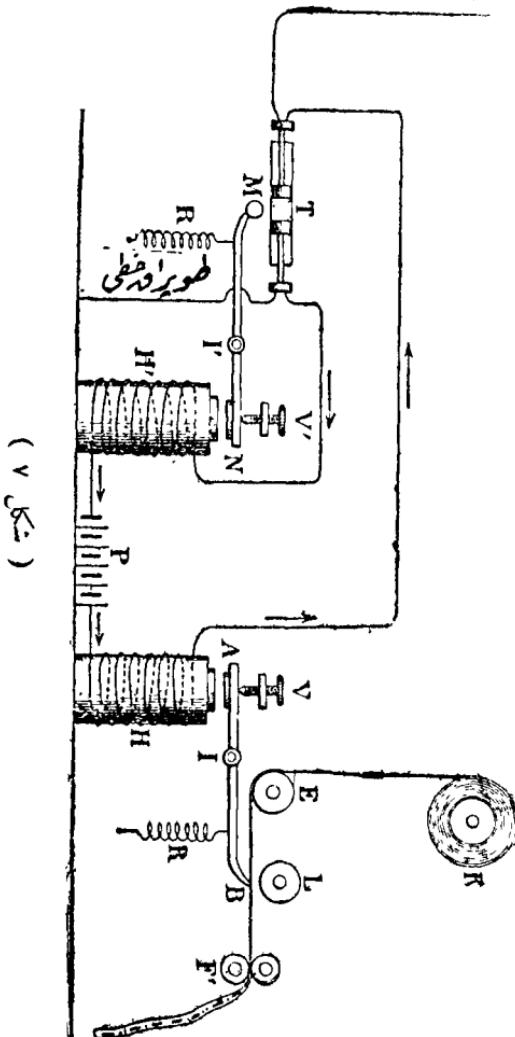
ایدرو N اوچی H الکتریق

مقناطیسی مجدوبه لوحه.

سف حاوی اولدینی کی

دیکر M نهایتی ده کره‌وی

آستن

بر جکیجی حامل اولوب قولی بوقاری قالقنجه چکیج برانلی بورو سله مصادمه ایدر.

P پیلنك جریانی II الکتریق مقناطیسندن چکن ودمیر توزیخی حاوی بوری بی ده قطع ایتدگدن و H الکتریق مقناطیسی ده دولاشدقدن صوکرا بینه پیله عودت ایدر. والحاصل آخذده مرسله ده اولدینی کبی عینی ارتقا عده برده آنهن بولور. آننک وظیفسی موجات الکتریقیه ی جمع ایدرک برانلی بوروسنک براوچه سوق ایتمک اولوب موجات مذکوره بوری داخلنده چکد کدن صوکرا طوبراغه مربوط اولان دیکر نهایتندن ارض داخلنده غائی اولور.

بوانشاده آخذه پوسته سنده هر شی حال سکوتهد در؟ پیلنك جریانی بوروک مقاومتی طولا یسیله دوچار انقطاع اولور سده مرسله ده بر شراره چیقاریلور سه برانلی بوروی تأمین ناقلات ایدر و پیلنك جریانی بالتکرار تأسیس ایتمکله عینی زمانده الکتریق مقناطیسیلرده حال فعالیته کبر، بالنتیجه بمحذوه لوحه لرنی حاوی اولان قوللری جذب و تحریک ایدرلر.

B قوللک سیوری اوچی کاغد شریدی مركبکله طلالی اولان ما مقره سنه تهاس ایتدیرر واوزرینه بر نقطه طبع ایدر.

لکن عینی نانیه ده چکیچ بورویه ، بالصادمه معدنی توزک التصافی ابطال و پیلنك جریانی تو قیف ایدر. هر ایک قوللرده کندی یا یلری تأثیریله وضعیت اولیه لرینه عودت ایدرلر، و آخذه استاسیونی تکرار حال سکونته کبر، آکر مانو پله نک قیصه بر تماسی یرینه بر آز او زونجه با صیور سه بر قیوی لمج یرینه متعاقب شرارات استحصال اولور ، شراراتک آخذه پوسته سنه تأثیراتندن ناشی A چکیچی بورویه بر الکتریق چنغرانده اولدینی کبی متعدد ضربات اجرا ایدرک بالمنابعه جریان تأسیس و بتکرار دوچار انقطاع اولور. و مورسک B اوچی هر دفعه سنده عینی سرعته آچیلان کاغد شریده بر نقطه طبع ایدر. والحاصل کاغد اوزرینه بر بولرینه غایت یقین بر طاقم تقاط حصوله کایرکه بون نقاط قولایله بر خطه تحويل اولنه بیلور.

بويله جه مرسله پوسته سنه تلغرافاتمه لري ايصاله مأمور اولان مانوباه يه مناسب مقدار با صمقاه آخنه پوسته سنه مدرس الفاسنك نقطه ويا خططي قيد ايده بيلور . بو اشاراتك مزج و توحيد يله با جمله حروفات تشکيل اولنه بيلور . بناء عليه تاسز تلغرافه عادي تلغرافه اولديني وجهله : درسعادت : درس ع ادت حرفه آرمه سنه اوافق و كلمات آرمه سنه دها زياده بر فاصله ترك اولنه رق يا بيلور . كوريليلور که درسعادت کلمه سنك بشن حرفی نقطه ايچون بر خط ايچون ده ۴ : ۵ شراره حساب ايدرك تقربياً ۴۷ شراره استحصلان اينديرسى لازم كلور .

يوقاريده M چكيجنك شراتات الکترقيقه تأثيراتيه برانلى بوروسنه طبق بر الکترقيق چنغراغى کي ووردېغى كوردك ؟ چكيجك آلتىه بردە چنغراق وضع اولنورسە چكىچ منابه هر ايکىسىه ووره جىندىن مأمور بو صورتله تلغرافاتمنك ورودندى خبردار او لور و مخابره اينديكى مىتجه لازوم سز اولان چنغراغى تبعيد ايدر . ختام مكتبه ده ينه يرىنه كتيرر .

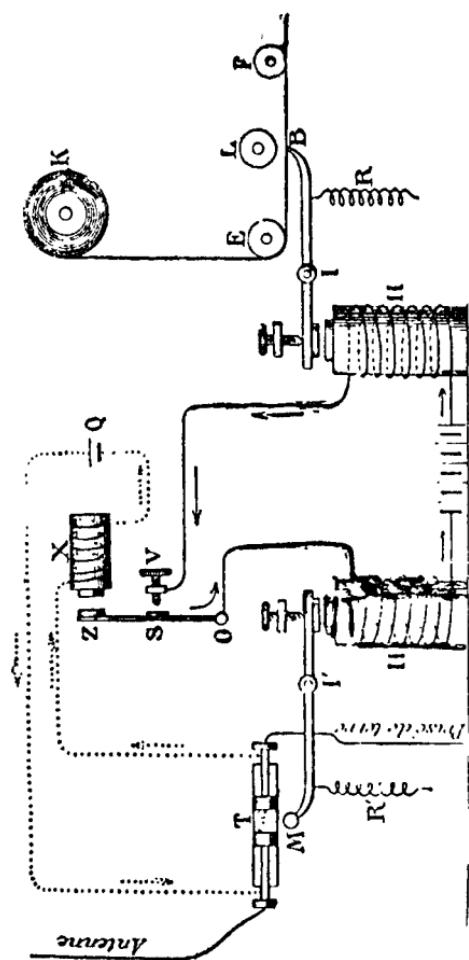
نتيجه — تاسز تلغرافك اساسنى قولايجه اكلابه بيلمك ايچون بوراده مرسله و آخنه پوسته لري بسيط اوله رق تعريف اولندي . مع مافيه تلغرافاتمه لرك دها او زاق برماسافيه ايصالى ايچون تطيقاته آلتىه ايکىچى بردوره معاونه علاوه ايدلشدرکه بوجه زير تعريف اولنور .

روله

برآز اول برانلى بروسنك پياڭ جريانى قطع و توقف اينديكىنى كوردك ؟ مع مافيه شدتلى برجريان بو مانى دفع ايدرك بودون متاهىداً سگر كه بوجالده هېسچ بحركت حصوله كىلر .

بناءً عليه آخذه پوسته‌سی اقسامی تحریک ایچون قوتلی بر پیله نهقدر
لزوم وارسه او زاق مسافتاند و درود ایده جک موجاتی آلمق ایچون زیاده

حساس بربوری به احتیاج
واردر. او حاله بوایکی
شرطک ده تأثیف
لازمدر که بوکاده روله
تسمیه ایدیلان خصوصی
بر الکتریق مقناطیسنک
پاردمیله واصل اولنور.
(شکل ۸)

روله ایچون آخذه
پوسته‌سنه بر Q پیله
دها وارد رکه بوکاده
روله بیلی نامی ویره جکن.
شکله نقطه‌لی خطله
اراهه ایدیلان مذکور
پیله دوره‌ی بوریدن
بالمرور X الکتریق مقنا-
طیسی و شیعه‌سی ده دور
ایتدکدن صوکره ینه پیله
عودت ایدر.

روله پیلنک شدت جریانی علی العاده بر زمانده حساس بربانلی

بوروسی مقاومتیله توقیف اولنه بیله جک قدر ضعیف بولنمی در. (۱) موضعی پیل (۲) نامی ویریان P پیلی دیگرندن پاک زیاده قوتلی در؛ زیرا مذکور پیل مودسلک B قولیله بورویه مصادمه ایدن چکیچک تحریکنه تخصیص ایدلشدتر.

بواناده بتون آخذه استاسیونی حال سکونده بولنور. (شکل ۸) Q پیلنک جریانک بوری ایله و P پیلنک جریانک ایسه ۷ ویده سیله S تماسی آرسنده منقطع بولندیغی کوسترر.

مرسله دن بر شراره ظهور ایدنجه بوری کسب ناقلت ایدرک Q پیلنک جریانی تأسیس ایدر. روله نک الکتریق مقناطیسی Z مجدافی چکرک S پار. چهسفی ۷ ویده سیله بر اشیدیرر. عینی آنده P بیوک پیلنک جریانی ده تأسیس ایدرک H و H الکتریق مقناطیسی سیلرینی حال فعالیته وضع ایدر و هر ایکی قول حرکت رقصیه لرینی اجرا ایدرک B قولی کاغذ اوژرینه بر نقطه وضع ایدرکن M چکیچنک اجرا ایتدیکی بر ضربه بورونک ناقلتی ازاله ایدر. چکیچک بورویه اجرا ایلدیکی ضربه Q پیلنک جریانیله S قسمیله ۷ ویده سنک تماسی قطع ایتدیکندن کذلک P موضعی پیلنک ده جریانی دور و درحال مرسله پوسته سدن یکی شراراتک ظهوریه قدر آخذه پوسته سی غیر متحرک قالور.

خلاصه روله لی ویا روله سز مکاتبه نک فعلیانی عینی صورتده واقع اولور یعنی بر شراره کاعد اوژرینه بر نقطه و متعدد شرارات بر برقیه غایت

[۱] بورو داخلنده کی معدنی توزک مقداری تدقیص و هر ایکی طرفدن مناسب بر تضییق تطبیق اولنه رق حساس بر بوری الده ایدلور؛ شاید تضییق لزومندن فضاه اجرا ایدلیور سه معدنی ذرات متادی بر معدن شکنی اخذ ایده جکنندن صورت داشته ده صرور ایدر و بناءً علیه شرارات قابل تقدیر تأثیرات اجرا ایده من. [۲]

[۲] تنگراف عادی ده عینی فعل اجرا ایدن پیله بونام ویریلور.

قریب بر طاقم نقاط و یاخود بر خط قیدایدر. بویله جه روله نک تلسز تلغیر افده کی رویی معین اولوب اوده حساس بر بورینک استعماله مساعد بولنی و بوسایده هر ایکی پوسته آردندک مسافه نک تزییدینه مساعد بولنی در. بوندن بشقه ده مذکور بوری آخذه پوسته سنک قوتلی P پیلیه حساس بوری پیلی ده بر معاون خدمتني اینا ایدر.

معدنی توڑی حاوی بوری اک قوتلی پیلاردن مرکب بر بطریه نک جریانی توفیقہ کاف اولوب یوز لرجه کیلو متنه مسافدن بر شراره نک ظهوریله پیلک جریانی تکرار تأسیس ایدر و پک مهم تأثیرات استحصال اولنور . حقیله سویلنديکی اوژره شراره بر موصلفی آچقله قوجه بر ماکنه بی تحریک ایدن بر ماکنیست رولنی اجرا ایدر.

بر تلغیر افدامه نه قدر بر مسافه یه ایصال ایدیله بیلور ؟

موجا نک دکزلری ویا قرمی قطع ایتدکلرینه کوره مسافت مهم صورتده تبدل ایدر . دکز اوزرنده یاپیلان تجارت قرمی داخلنده کیلر ک دائمآ فوقنده نتایج اعطای ایتشلدر . فی الحقيقة امواج ارض اوزرنده راست کلدکلری مواد دولاییسله آذ چوق توفیق اولندقلری حالده صو سطخنده بیوک بر سهو تله قطع مسافه ایدرلر.

قره ده بالتبه بیوک بر مسافه دن (۴۰ کیلو متنه) یاپیلان ایلک تجارت بروکسل و آنورس آردندک اجرا ایدلشدر که آنقدر مذکور شهرلرک اورته یزلر نده کی بنالرک اوزرینه قولشلر دی . دکز اوزرنده استحصال ایدیلن پارلاق نتایج عائد اولندقلری تاریخنلر صرہ سیله نظر تدقیدن کچیریله جکدر. ایلک مهم تجربه موسیو مارقونی طرفدن ۱۸۹۹ تاریخنده فرانسه ایله

انگلتره آرہسته و دوور ایله بره تون جوارنده اجرا ایدلشدر . (۵۰ کیلو متره) ؛ اتصالات مکملًا تأمین ایدلشده .

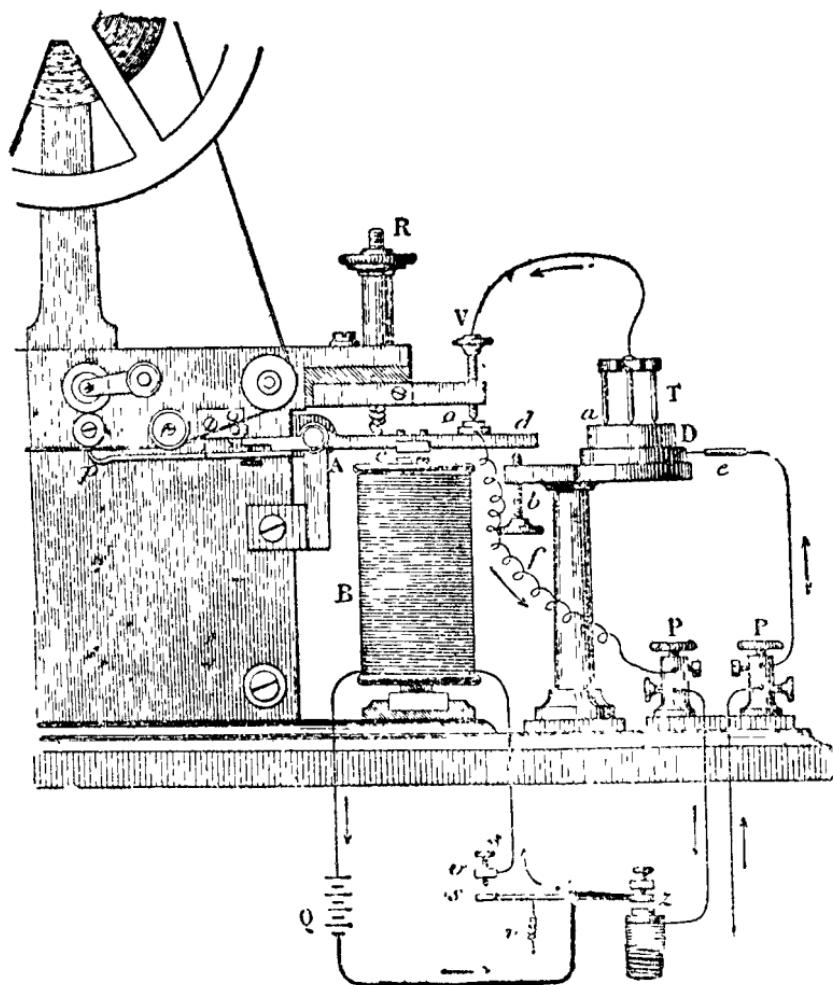
۱۹۰۱ ده عینی ذات ۱۷۵ کیلومتره مسافه لری اولان قلادی (قورسیقه آطه سی) و آن قیب آرہسته تأمین مکاتبه یه موفق اولمشدر . بو تجارت بدنه ارسالاتک سرعی دقیقه ده ۱۵ کله یه چیقه بیلوردی . والحاصل مارقونی متعدد تجربه لردن صوکره طوغریدن طوغری یه بحر محیط اطلاسی اوزرندن ۴۰۰۰ - ۵۰۰۰ کیلومتره لک بر مسافه دن موجات الکتریقه یی ایصال ایدرک اوروبا و آمریقایی ربط ایلشدر . اوچنجی قسم ده بومکمل نتایج دن بحث اولنه جقدر .

موسیو برانلی نک آخذه پوسته سی

یوقاریده تعریف ایتدیکمز (شکل ۸) آخذه پوسته سی ، ایضاً مقصد ایچون بر شکل خطیدن عبارت ایدی ؛ آلت مذکوره اینی الکتریق مقناطیسی یی حاوی اولوب بریسی تلغیر اقامه لری قید ایدن قولی دیکر بورونک ناقلتینی ازاله ایتمک اوزره هر شراره دن صوکره چکیجلی قولی تحریک ایلر .

(شکل ۹) موسیو برانلی نک آخذه پوسته سی کوسترن بوبوسته یالکنز بر B الکتریق مقناطیسی و بردہ کندی A محوری اطراف ده رقص ایدن بر d قولنی حاویدر . قولک P نهایتی چوزولن کاغد شرید اوزرینه نقاط و خطوطی قید ایدن سیوری اوچی حاویدر . والحاصل موسیو برانلی دمیر تو زینی حاوی بوری یرینه سپاهی لوحه نامنی ویردیکی بر ناقل شعاع قوللابندشدر .

مذکور سپهالی لوحه او جلری مجالاً چلیکدن بر ت آسپاسیله بو سپهانک استناد ایلدیکی کذلک مجالاً بر چلیک لوحه‌دن عبارتدر.

(شکل ۹)

دوله کوچک q پیمانک جریانی P ویده‌سنندن کچه‌ک؛ D لوحه‌سن

واوردان او ج a نقطه لرینه و بعده o نقطه سنه تماس ایدن بر v ویده سندن بالمرور P ویده سیله پیله عودت ایدر .

علی العاده بر زمانده سهبا آیاقلرینک او جلویله لوحه آره سنده موجود درجه نهایده کوچک فاصله جریانک صرورینه مانع است ایدر ایسه ده صرسله ده حصوله کلن بر شراره تحت تأثیر نده سهپانک ولوحدنک مشترک او ج a نقطه سدن جریان صرور ایدر ک روته نک x الکتریق مقناطیسی اجرای تأثیر ایتمیله ZS مانوله سی تحريك ایدر . قولک مارالذ کر حرکتی آشاغیده کور دیکمز وجهه Q موضعی پیلنک جریانی تأسیس ایدر .

عنی لحظه ده مورسک B الکتریق مقناطیسی جانلانه رق C بجدافی قیمدادار و Qd قولی حرکت رقصیه سی اجرا ایدر ک P نهایتی کاغد او زرینه بر نقطه طبع ایدر کن دیگر a نهایتی اشاغی اینه رک حرکت رقصیه یی تحدید ایدن و چک خدمتی کورن بر b ویده سنه مصادمه ایدر . بومصادمه سهپالی لوحه یه بالانتقال ناقلتی احما ایدر و بتون آخذه پوسته سی حال اصلیسنه عودت ایدر . متعدد شرارات ایسه متعدد نقاط ویا خود بر خط طبع ایدر . واضح ...

شصورته برانلی بورو سی حقنده ایضاح ایدیان حادثات بوراده سهپالی لوحه واسطه سیله ظهور ایدر ایسه ده اول کیلر نظرآ دها سریع و دها حساس بولنورلر .

سهپالی سقوطدن منع ایتمک او زرده موافق صورتده تعلیق ایدر ک و تحمضی منع ایتمک او زرده اخلا ایدلش بر جام فانوس داخلنک قوئیله رق مبیحوث جهاز کیلر و سیبار استاسیونلر ایچون ده قابل استفاده بر حاله وضع اولن بیلور .

تلسر تلغرافلک فوائندی

ایلک زمانلرده تلسز تلغرافلک اک بیوک خدمتی بالتخصیص سیر سفانه
عائد ایدی ؟

بوکون ده قضای بحریلری تبیینه خدمت ایده جکدر. بومسنه ده تلسز
تلغرافلک مهم رجیحانی تلغرافنامه نک هر طرفه انتشاری و هر نقطه دن آله
بیلمسیدر. شو صورته بر کمی ساحلدن پک او زاقلرده فناورلرک هیچ برشعله،
سمافورلرک هیچ بر اشارت ویرمکلری زمانلرده و بونله عظیم احتیاج
کوریلن کشیف سیسلرده دائمًا ساحل ایله ارتباطی حافظه ایده بیلور.
آچیق دکزدہ کمکلر یکدیگرلله تلغرافنامه لر تعاطی ایدرک هر وقت موقعیتی
بیلدکلرندن مصادمه ویا قره یه او تورمقدن اجتناب ایدرلر. بوندن بشقه ده
دوچار قضا اولان بر کمی کندیسندن یوزلرجه کیلو متنه او زاقلرده سیروسفر
ایدلر طرفدن آله بیله جک بر استمدادی جوه حواله ایده بیلور.

شو صورته بعض مملکتلرده اولندینی کبی سیر سفانه ده تلسز تلغراف
مجبودی طوتیلور و سواحلات مناسب نفاطنده کافی عددده آخنه و مرسله
استاسیونلری تأسیس اولندینی صورته فلاکتلرک برچوغندن اجتناب ممکن
اوله بیله جکدر .

قره ده بر جوق قضالردن اجتناب ایچون تلسز تلغرافدن استفاده اولنه.
بیلور. هر استاسیونی آتن ایله تجهیز ایدرک ترنلرک زمان قطعی^۱ حرکتلری
حقنده شمدی یه قدر مستعمل لوحه لردن دها مکمل صورته اعطای معلومات
اولنه بیلور .

والحاصل بشراره ایله بر لغمی آتشله مک بر کوپری برهوا ایمک ناقل
تله حاجت فالمقسزین ممکن اوله بیله جکدر. مثلا کوبرینک یقینه لغفونیه سی

آتشیله جک بر پیل وضع اولنور و مذکور پیلک جریانی بربانی بورو سیله مقطع ایکن شراره نک حدو سیله پیلک جریانی تأسیس ایدرک لغمک فونیه سفی اشغال ایدرلر . بو خصوصاتدن مه قانیک فصلنده تکرار بحث اولنه جقدر . بعض احوالده و مشلا غره ولوده عمله نک تلغراف تلارینی مخابراتک اقطاعی ایچون قولایجه کسه بیله جکلری زمانده تلسز تلای یرینه مکملًا قائم اوله بیلور .

بوعظیم مشکلاته میدان ویرمامک اوژره ۱ مایس ۱۹۰۶ تاریخنده فرانسه عمله سندیقه لری عمومی غره وه قرار ویردکاری زمان حکومت سفر بر لر امریکی مرآکز عسکریه غره و جیلرک توقيق ایده میه جکلری تلسز تلغرافه ایفل قله سندن اعطای ایلشدر .

حکومت هر شیئی وقتنه احضار ایلش بولندیغندن یوم مذکور تلسز تلغراف سایه سنده کمال سکونتله چشمکشدر .

آمریقای خوبیده و حشیلره مسکون واسع اراضی ده عادی تاغراف یرینه تلسز کاقامه سی مجبوریدر . دیرکلره کریان تلاردن برشی اکلامدقلنده و کندیلری ایچون بعض مرتبه فناوق مأمول ایلدکلردن خطوط تلغافیه نک تأسیسلری متعاقب تحریب ایلکدده درلر . آفریقانک کیلر ایسه مدنت نامی تختنده مملکتری اشغال ایدن و کندیلر نجہ دکرلی برشی اولیان تأسیساته عینی عداوی اظهار ایدرلر .

تحت البحر قابلوزک تزلزلات ارضیه نتیجه سی قیرملریله ده تلسز تلغرافدن فوائد استحصال اولنور . ۱۹۰۲ ده [پله] جبلنک قایمه سیله خراب اولان قابلو یرینه قائم اولق اوژره بیکباشی فرریه ماریتنک وغو آده لوپ آرسنده] ۱۸۰ کیلو متراه [تلسز تلغرافه تأمین ارتباطه مأمور اولنمشدر .

ذاتآده تلسز تلغرافک سرعت ترقیاتندن قابلو شرکتلر نجہ بعض مرتبه

اندیشه موجود اولوب انگلیز اقتصادیونی بخصوصه داڑ بر ماده تخصص
ایلشدر. فی الحقيقة انگلتره ایله آمریقایی بر لشیدرن ۱۶ قابلودن ۱۲ می
انگلتره یه منتهیدر . وبالنتیجه اسهام تنزلدهدر .
اکر آرزو اولنورسه تلسز تلغرافک فوائدی ایستلديکی قدر تمدیدمقال
اولنېبیلور. شمدى برآزده محاذيرندن بحث ایدم :

تلسز تلغرافک محاذبری

تلسز تلغرافک برچوق فائده‌لی خواصی میاننده بعض محاذبرده موجوددر.
خاصه اصلیه‌سی برانلى بورو سنک درجه نهایده حساس اویلسندن ناشی
عظمی مــافاتدن تلغرافنامه‌لرک اخذینه مساعد بولنیسیدر ؟ فقط بودرجه
حساستیت ده مضر اولوب جوارده ظهور ایدن اوافق بر شراره‌دن واوزاقده
حادث بر یلدیرمند ده متاثر اوله بیلور و مورس شریدی او زرنده مخابره‌ی
تشویش ایده جک بــمعنا اشارات حصوله کله بیلیر .

والحاصل علاقه‌دار اشیا خاصه صورت دامنه شراره حاصل ایدلن
قوتلی برآلتله مخابره‌ی تمامیله دوچار انقطاع ایتمی ده ممکندر . لکن تلسز
تلغرافه عطف و اسناد ایدلن اک بیوک محدود تلغرافنامه‌لرک مكتومیتی مسئله
اولوب بوکاده نه صورتله چاره‌لر آراندیغى کوره جکز .

تلغرافنامه‌لرک مكتومیتی

بــسیر سفان ایچون حواله ایدلن بر تلغرافنامه‌نک برچوق آخذه‌لر
طرقدن آلتله بیلسندن نه درجه‌ده فائده‌لی اولدیغى کوردك ؟ لکن برچوق

احوالده بوموجب مضرت اوله بیلور. ومتلا اثنای حربده تأمین مكتومیت تحت الزمینده در.

احوالده مسئله بر تغرا فاتمه نک، بشقه لرینک معلوماتی خارجنه نه صور تله محانه ایصال اولنے بیله جکی شکل استفها میسنده در.

یوقاریلرده موجات الکتریقیه بی بر هارپ تلنک اهتزازاته تشیه ایمش ایدک؟

ومعلومدر که موسیقی ده نوطه بی تعین ایدن عدد اهتزازدر. عین حال الکتریق ایچون دخی واقعدر.

شمدی ایکی هارپی یکدیگرینک فارسیسته وضع وبر تلك مثلا (ره) نک تهزیز ایدل دیکنی فرض ایدم. درحال، هوا واسطه سیله انتقال ایدن اهتزازات تحت تأثیرنده ایکننجی هارپک ده بر تلی سس ویر و بوتل برنجی هارپده صدا ویرن تلك عینی در. بناءً علیه هرایکی تل متعدد آهتزاز ایدوب دیکرلری حال سکونده قالیلر. بوغریب حادنه حکمتک صدا بختنده ره زونانس نامی آلتنده مذکور اولوپ کذلک الکتریقده دخی مشابه بر حادنه وقوعه کلیر و مرسله دن ناینده کی عددی معین یعنی آرزو ایدیان نوطه بی حائز موجات حواله اولنے بیلور و بناءً علیه ره زونانس قاعده سنه نظر آ موجات مذکوره عینی نوطه بی کوره تنظیم اولنے جق برآخنده تهزیز ایدرک دیکرلری هیچ بر خبر آله مازلر.

صور سائره ایله مرسله و آخنده بی عیار ایدرک یعنی ایکیسی ده عدد و معینه داخلنده تنظیم ایدرک تغرا فاتمه لرک مکتومیت بعض مرتبه تأمین اولو غشدر.

بومسئله حقنده اوچنجی فصلده دها زیاده تفصیلات ویریله جکدر.

تلسر تلغراف یکی اولقلهه برابر پک عظیم ترقیاته مظہردو. کون بکون
تکامل، تعمیم ایدرک پک آزمان صوکره الا بیوک خدماتی ایفا ایده جکدر.
یکر منجی عصرله برابر دوغان بو مکمل ایجاده و عصرده کی حادنات
جدیده یه باقیلورسه اسرارآلود پری^x الکتریفیت بزره عالی تکردنی جریانلر
شعاعانی و مضی مواد کی حیرت علمایی موجب اولان وظاہرده الا
اسسلی کورونن وقواعد ونظراتی زیروزبر ایدن پک چوق یکیلکلر
کوسته جکی تخمین اونه بیلور.

تلسر تلغرافی ایجه اکلا یه بیلمک ایچون موجاتی حاصل و یا اخذ ایلين
اجهزه یی اکلامق کفایت ایتیوب موجات مذکوره نک تابع بولندقاری
انعطاف و انعکاس کی قوانینی دخنی بیلمک اقتضا ایدر؛ بوندن بشقه موجاتک
طول و یا تکردنیک ده نهیمک اوایلینی اکلاشتملیدر.

موجات الکتریفیه نک نه صورته موجات حروریه یه، ضیائیه یه، کیمیویه یه
وحتی^x ویا روشنکن شعاعانه انقلاب ایلدیکنی ده مطالعه ایده جکنر.
شمدی یه قدر اتخاذ اولنان اصولی اوزره فصل آئیده بومسائل بسیط
وساده بر صورته ایضاح اونه جقدر.

فصل - ۲

أثير و موجات الكترونات

أثير نظريهسى ، اهتزازات أثيريـنـك موجات الـكتـريـقـيه ، حـرـورـيه وضـيـائـيهـ يـهـ اـفـلـابـيـ — بـرـ ثـانـيـهـ دـهـ كـىـ عـدـدـ مـوـجـاتـ وـيـاـ تـوـتـرـ — مـوـجـاتـ طـولـيـ — مـوـجـاتـ الـكتـريـقـيهـ ، مـوـجـاتـ ضـيـائـيهـ كـيـ فـاءـهـلـ صـورـتـهـ تـوـجـيهـ اوـلـهـماـزـ ؛ — اـنـطـافـ وـانـمـاسـ — مـوـجـاتـ الـكتـريـقـيهـ يـيـ تـفـرـيقـ اـيـدـنـ مـسـافـاتـ عـظـيمـهـ — دـقـيقـهـ دـهـ نـهـ قـدرـ كـلـاتـ كـونـدـرـيلـهـ بـيلـورـ. — مـوـجـاتـ الـكتـريـقـيهـ اـيـچـونـ حـائـلـ وـغـيرـ حـائـلـ موـادـ .

این، موضوع برنظریه کوره، غیر قابل وزن و اک مکمل خلاصه موجود و بتون کاشتای دولدیرن رقیق بر سیاله در. (۱)

موسيو برتلونك بوخصوصه شایان استفاده تدقیقانی وارد ر. حسابات نظرآ برگرام مسک غایت اوافق ذراتله واسع بریری املا ایتمک شرطیله یوز بیک سنه بر ملیغرام غائب ایدر. حالات مشابهده و سائز احوالده ماده ایز کی غیر قابل وزن در. و کیمیا کرلرک ترازیلری غیر قابل استفاده در؛ ومع هذا بر جوق اشخاص دامنا تجدد ایدن بویکی قوتلی مسک قوقوسندن متاثر اولورلر. (فتون آقاده میسی طرفدن اعطایدین نتایجه مراجعت ۲۱ مایس ۱۹۰۴) كذلك شمس و کوا کبکده؛ بر مصادمه نتیجه سی هوا داخلنده موجات صوتیه حاصل ایدن بر چاک کی اهتزارات دائمده بولندقلری و بو

[١) غير قابل وزن تعبيرندن مقصد المزده مو حود وسائله ائيرك نقلتى بولق غيرابل دىكدره عىنى شرائطه تابع اجسام آزمىدر ؟ مثلا برمىك پارچەسى سەرلەرە نىش و اىمە اپىلدە بوصرفىاتى اك دقىقى ترازيلىرلە بولق قابل دىكدر .

بوموجاتك اثير داخلينه کي تعاقيله موجات ضيائيه شكلنده هر طرفه انتشاري فرض او لدور .

هواسز چاکلارده صدا حصوله کلیه جکي کي اثيرک عدم وجودی حالتده کونشك نه حرارتی و نده ضياسي بزه واصل او له بيليردي .

شونی ده علاوه ايده لم که اثيرسز شراره الکترقيه اهتزازاتی حاصل ايليه ميه جکي کي اشبوا اهتزازات جو داخلنده موجات الکترقيه شكلنده انتشار ايده منزدي .

اثير نظریه سی حال حاضرده معین اولان موجات الکترقيه ، حروريه ، ضيائيه حادثاتی ايضاحه کفایت ايدر . ذکر ايديلن موجات مختلفه کوريله جکي وجهه له عدد اهتزازی کي تدکجه تزايد ايدن موسيقی نوطه لريته توافق ايلر .

موجات الکترقيه نك تکرري

موجات الکترقيه ، مرهمات ضبايبيه مختلف ارائه يبوردي ؟

تکرر کلمسی ايله ؟ برئانيه ده بربريني ولی ايدن موجات الکترقيه عددی مراد او لنشدر . مذکور تکرر دوار بر آينه ايله تعين ايديلور . بالاده کي تعریفه نظراً برسؤال توارد ايدر :

هر تر مرقصه سه مشابه بر آلتنه عجبا اثير داخلنده ، موجات الکترقيه دن شعلسز موجات حروريه و دها صوکره حراريتسز موجات ضيائيه به تبدل ايده جك عالي تکرولي موجات حواله او لنه بيليردي ؟

هر تر تجاري ، حالات مبحوثه نك ممکن او لمقله برابر هنوز اجرا ايدله . ميه جکنی اثبات ايلشدر .

هر تر پدایتده ايجاد کرده سی اولان مرقصه ايله تانپه ده (٥٠) مليون

عدد اهتزاز استحصال ایمیش ایکن بالآخره بو عددی (٥٠٠) ملیونه قدر
چیقاراً مشدر .

بونکله قالیه رق موسو (ریک) نامنده برای تالیان حکمت شناس واوندن
صوکره ده موسو (پوز) نامنده قالکوتا لی بر عالم (٥٠) ملیاره و اصل
اولشلدر در .

تکرر لری (٥٠) ملیوندن (٥٠) ملیاره قدر یوکسلن بتون بو موجات
الکتریقیه علی العموم هرتز موجاتی نامنی آیرلر. پک اسکی زمانه نبری ایزدده
موجات الکتریقیه حصوله کتیر شرارات رقاشه معلوم اولقله برابر بالذات
هر تر : الکتریق ده او زمانه قدر موجود بولینیان عدد موجاتی میدانه
قویمیش در که موجات مذکوره کسکین صدار حاصل ایلین توجات سیاله
هواییه یه تشیه اولنه بیلورلر .

هر تر یالکتر کندی نامنی طاشیان موجات الکتریقیه کی کشف دکل اصل
اونلرک خواصی مطالعه و تدقیق ایلشدر که اثربینک اک قیمتدار قسمی ده بودر .
عالم مذکوره موجات الکتریقیه نک ، موجات ضیائیه نک تابع اولـ قلری
انعطاف و انعکاس قوانینه تبعیت ایلدکرینی ده اثباته موفق اولشدر .

ینه کندی تحریاتنه کوره موجات الکتریقیه و ضیائیه اره سنده کی یکانه
فرق ایکنـ جیلرک پک زیاده سریع اولـ ملرندن عبارتدر (۱). اوـ حالـ ده بـ مرـ قـ سـه
اعانـ سـیـلـهـ اـثـبـهـ پـکـ سـرـیـعـ مـوـجـاتـ حـوـالـهـ اوـ لـنـوـرـسـهـ مـوـجـاتـ الـکـتـرـیـقـیـهـ نـکـ مـوـجـاتـ
ضـیـائـیـهـ یـهـ اـنـقـلـابـیـ فـرـضـ وـ قـبـولـ اوـ لـنـهـ بـیـلـورـ .

مع هذا اشبـوـ نـظـريـهـ (۲) تـحـقـيقـ مـتـسـرـ بـرـمـسـلـهـ دـرـ . زـيـرـاـ شـمـدـیـ یـهـ قـدـرـ

[(۱) اهتزازات ، موجات و شعاعات عینی معنایی حائز در لر .]

[(۲) مذکور نظریه ماقسولک اولوب موجات ضیائیه موجات الکتریقیه مثلاً
مالی تکرر لی متناول جریانه دن حصوله کلیر . ۱۸۶۵ میدانه قوییان بـ فـرضـیـهـ (۲۵)
سنـهـ صـوـکـرـهـ هـرـ تـرـ کـ مـدـقـقـانـهـ تـجـارـبـیـهـ تـحـقـقـ اـیـلـشـدـرـ .]

موجات ایجون ۵۰ میلیاری تجاوز نمکن، او له مامتش؛ و ضیانک قابل تمیز اولسی ایجون دخی عدد توجک ۵۰۰ تریلیونه قدر یعنی اون بیک دفعه دها بیومسی ایجاد ایدر.

فی الحقیقہ اینک بوقدر سریع، موجاتیله متعدد کوزده اهتزاز ایده جکندن او لا فرمزی و تکرر یوکسلد که صره سیله طور و نجی، صاری، یشیل، ماوی، چیویدی واک سوکره ۷۵۰ تریلیونلیق بر تکرر رنه اهتزاز ایدن متکشه شما عاتی کوریلور. دها یوقاریسی ایجون کوز غیر متاثر قاله رق موجات شما عایه غائب اولور. و موجات کیمیویه باشلار.

صد و ضبا آرسنده کی مشابهتلر؛ ایس، معین در، اهتزازات صوتیه کند که یوکسله رک متعاقباً نوطه نک یدی صداسنی اعطایا ایدر. موجات ائیر داخلنده بعض حدلر آرده سنده تبدل ایتکله ده بربنی متعاقب قوس قزح ک یدی رنی کوریلور.

کونش بزه بتون بشعاعات مضیه بی عینی زمانده ایصال ایدر که شعاعات مذکوره نک یکدیگر یاه امتزاجی شعاعات حروریه و کیمیویه ایله مترافق شعاع ایض دن عبارتدر. و بو میانده موجات الکتریقیه هنوز کشف اولنامشد رکه بلکه شعاعات غیر مکشوفه خواس شمس طرقندز مص اولنمشدر. بوراده دها زیاده توقف ایچیرک اهتزازات ائیریه نک ترايد ایندیگنی فرض ایدم.

تکرری ۸۰۰ تریلیون اولان شعاعات کیمیویه قدر واصل اولنمشدر. بوندن، صکره بلکه بر کون وجود لوندن خبردار او له جفمز و تکرر لری دامغا متسايد. بالجهله شعاعات و بوندن صوکره ده ایسه X ویا رونتکن شعاعات عجیبه سی کلیر که بعض مؤلفینه کوره تکرری بر قاج کنیلیوندر.

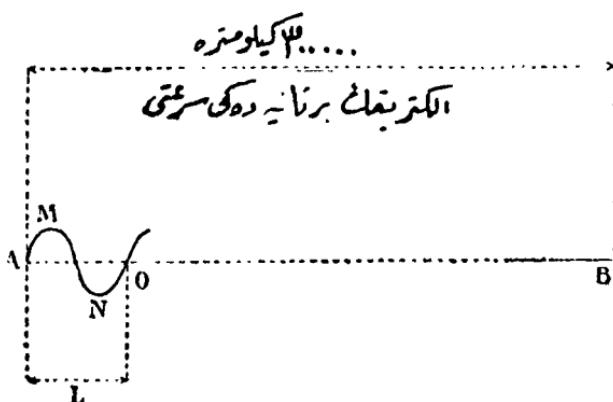
شعاعات مبحونه. حواسمند عدم کفايه و عدم تکامل لرندن ناشی اصلری تحقیق ایده مکسزین بزی اشغال اپدوب دور رلو.

کائنات قوای مجهوله ایله دلو او لوپ قوای مذکوره درجه نهایه ده حساس اولان فطوغراف جامی و یا برانلی بوروسی کپی و سائنس و یا اجهزه به مالک اولدجه میدانه قونه بیلورلر .

موجات الکتریقیه نک طولی

موجات نک تکررندن بحث ایلدکدن صوکره طولارینک نصل استعمال او لندینفی مطالعه ایدم .

نقطه سنه ؟ (شکل ۱۰) ۳۰۰۰۰۰ کیلو متراه مسافت ده بولنان

(شکل ۱۰)

نقطه سنه طوضی ضیا سرعیله موجات الکتریقیه انتشار ایتدیرمک او زده بر ثانیه متادیاً اهتزاز ایدن بر شراره فرض ایدم . (۱)

ساکت بر صویه دوشن بر طاشک تسویه و سطیه نک منابه تختنده

[(۱) حقیقتنده شراره ظهور اینکله انبعق مانیه نک او فاق بر قسمنده اهتزاز اید . بوزمان ظرفنده آز عددده موجات الکتریقیه اعطما ایدر ، لکن بالآخره کوربله جکدرکه بر قوس الکتریقی واسیطه بیله آرنزو او لندینفی قدر او زونی مدت موجات داعمہ تشکیل اولنه بیلور .]

و فوقده تشكيل ايتدیکی موجات مائیه نك انتشاری کي A نقطه سندن انتشار
ایدن موجات الکتریکیه AB خطی بویجه یکنسل بر اهتزازله انتشار ایدر .
بر قانیه مرورندن صوکره B نقطه سنه موافق ایدر ک AB خطی مساوی
اقسامه تقسیم ایدرلر .

خط معوجی بر موج تامدن عبارت اولوب L خطی ده طول
موجی کوستره . طول موج بر قانیه ده کی عدد اهتزازک AB خطک تقسیمند
استخراج ایدیلور .

اکر تکرر ۱۰۰ ملیون ایسه بر موج L طولی :

$$v = \frac{L}{\tau} = \frac{300 \text{ مترا}}{100 \text{ ثانیه}} = 3 \text{ متره}$$

دن عبارتدر .

تکرری F و سرعت ثانیه الکتریکی ده v ایله اشعار ایدرسه ک

$$v = F \times L : L = \frac{v}{F}$$

دستوری چیقارکه بر موج L طولی F تکرریله معکوساً مناسبدر و بوایکی
حددن بریسی معین اولunge دیکری استخراج اوله بیلور .

مثال — هرتز موجاتنک طولی تعیین ایمک لازم کلسه تکرری (۵۰)
ملیونله (۵۰۰) آردسنده بولنان مذکور موجات بالاده که دستورک حل
اولندق طوللرینک ۶ مترا ایله ۶ دسیمتره آردسنده تحول ایلدکلری
کوریلور . بالآخره بو اوقاق طولی حاوی موجاتنک ندن اوzac مسافاته
انتشار ایلدکلری ایضاح اولنه جقدر .

و فه درسن ، اک قوتلی موجاتی

دها یوقاریلرده هرتزک شدت حفیه‌ی حاوی موجات صغیره سندن

اولاده بعض قوتلى شراراتك استعمال ايدهش اولديفندن بحث ايلشك :
شمدى بصره سيله آنلرى مطالعه ايدهم :

فدرسن (١) ١٨٥٨ تارىخىنده (هرتزن اوتوز سنه اول) ايلك دفعه اوله رق برايد شيشىنى صورت مناسبىده اخلا ايدرك تلسز تغراخىلقده قابل استفاده شراوات رقاشه وياخود موجات الکترونيه استعمال ايلشدري في الحقيقه مارقونى دخى بر دوزينه عادي لايد شيشىنىك اخلاه آپسيله ايلك تجربىنده « قاله » بونغازى فوقدن « دووهر » و « بولۇنى » آرەسندە و « آتىب » ايله « قالوى » (فورسيقه) آرەسندە بىخىن سيفىك اوزرىندن تلغرافامەلر ارسانىه موفق اولىشدەر .

تلسز تلغرافاخىلەنگ يك زىياده مترق بولندىنى المانياڭ اڭ مهم استاسىونى اولان « ناوئن » دە يوزلوجه لايد شيشىنى استعمال اوئلور . مذكور شيشەلرک اخلاقىسىلە ٣٠٠٠ كيلو مترە يە قدر انتشار ايدين شىدید موجات حصوله كاير .

موجات مبھونەنک طوللارى (١٠٠٠) مترەن آشاغى اولىوب هرتز امواجيلىه فرقلى آشكاردر .

بويلەجه ١٨٥٨ دن برى دمير تۈزىنە حاوى بورونك خواصى معين بولنسە ايدى « فدرسن » ك امواجي كرك قىصە و كرك اوزون مسافات ايمچون تلسز تلغرافاخىلقدە قابل استفاده بولنه جق ايدى .

موجات الکترونيه حقىنەكى مسروقاتك خلاصىسى

موجاتك اسلاملىرى امواجىك طوللارى ئانىيەكى محمد توپلارى
فدرسن، ك اوزون موجاتى ٦٠٠ مترە ٥٠٠ بىك

[(١) حكىمت معلمى اولان بوزات او تارىخىنده دائىمارقا يە عائىد « شەنزويىخ » پىرنىسلەنگىنە ١٨٣٢ تارىخىنده تولد ايلشدەر .]

قرمزی حزمات شعاعیه	۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۶	تریلیون
ریکی و پوزه	۰,۰۰۶	میلیار
اک کوچوکلری	۰,۰۰۰	دو
اک بیوکلری	۰۰	متره

جدول ۸ مطالعه سنندن اکلاشیله جنی اوزره موجات الکتریچه و شعاعیه آرہ سنندج کی بیوک فرقنلر کوزه چارپار : فی الحقيقة قرمنزی شعاعات ایچون تکرر (۱۰۰۰۰) دفعه دها بیوک اولدینی حالده موجلٹ طولی (۱۰۰۰) دفعه دها کوچکدر . اکر برقطوغراف جامی اوزرنده قرمنزی شعاعاتک اهتزازاتی ثبیت ایلک نمکن اولسے ایدی میقر و سقو پله بر ملیمتره لک طولده ۱۶۰۰ دن فصلیه موجه صایله بیلور .

موجات الکتریقیہ نک موجات ضیائیہ کی توجیہ اپدیلہ مامسنده کی اسباب

العطاف و انعکاس

الخطاف — موجات ضيائية نك مليمتره نك بيکده بري قالينلقده بر خط مستقيم داخلنده بيله تموج ايده جك قدر اوافق اولدقلىري کوردك . بوسيدن ناشي بر محدب قرص ويا آينه واستطعه سيله بر نقطه معينه دن ظاهور ايدين متبعادمه بي توحيد ايذنك موازي برجزمه شكلنده وقمارلرده اولدقلىي کي بر استقامت معنه به توجه ممكن اوله بيلور .

اکر عینی. حال، موجات الکتریقیه ایچون دخنی واقع اولسے ایدی منزللاریخی مهم صورتده تزیید و تلغراف اسامه لرک مکتومیتفی بیله تأمین ممکن اوله بیلوردی؛ لکن موجات مذکوره تک طوللاری اوقدر زیاده ذرکه او نلری

مؤثر صورتده تمرکز ایتدیرمک ممکن دکلدر . مع هندا صور ساڑه ایله
بومقصده نصل واصل او لنه جنی ایضاح او لنه جقدر .

موسیو « پوانقاره » نک تدقیقاته نظرآ بر قاج متنه طولنده کی هر تر
امواجی موازی بر حزمہ شکلندہ بر لشیدر بیلمک ایچون عدسه قطرینه
بر قاج کیلومتره و بر قاج دسیمتره لک امواج ایچون عدسات و یا آینه لره او قدر
جسمی ابعاد اعطایی ایجاد که بونلرک اعماللری ده غیر ممکندر . دیگر
کوچک موجاته کلتوجه اونلرک شدتاری او درجه او فاقدر که کندیلرندن تلسز
تلغرافیلقده استفاده غیر ممکندر .

انعکاس — شو حالده موجات الکتریقیه نک طوللری بیودکه توجیهه ده
او درجه متعدد ره ؟ لکن طوللری تزايد ایتدکه بعض خواص ممتازه
اکتساب ایدرلرک خواص مذکوره موجود بولمقسزین ده تلسز تلغرافیلقد
غیرقابل اولوردی . خواص مذکوره انعکاس دنیلن بر حاده دن نشت ایدر .
موجات الکتریقیه انعکاس خاصه سنی حائز او لدققلرندن تصادف ایلدکلری موافع
طرقدن توفیق او لنه مقسزین موقع مذکوره بی بالدوریو للرینه دوام ایدرلر .

موجات الکتریقیه طوللری بیودکه انعکاس تزايد ایدر . (۱)

بوسیبدن طولایی قوتلی بر شراره طرفدن توجیه ایدیلن بیوک موجات
الکتریقیه غیر شفاف بر جسمی دور و تعییر جائز ایسه جسم منبورک مخالف
جهتاریقی ده تنور ایده بیلورلر ؟ حالبوکه شعاعات ضایایه موجه لرینک درجه
نهایده کوچک وبالنتیجه انعکاس لرینک غیرقابل تقدیر او لملرندن ناشی هان ده
خط مستقیم استقامته انتشار ایدرک اجسامک تصادف ایلدکلری اقسامی
ظل هندسی ده بر اقیرلر .

[(۱) بومباحثک تدقیقی ایچون موسیو « پوانقاره » نک « ماقسومه » نظریه سی
هر تر امواجی و تلسز تلغراف ، نام اثری شایان توصیه در .]

موجات الکتریفیه نک بیوک انعکاساتی بیوک مسافت ایچون تلسز تلفرا خیلقده
اهمیت عظیمه یی حائزدر .
بواهمیت بالآخره تکرار تفصیل اوله جقدر .

هر تر امواجند او زاق مکابیه یه غیر مساعد او ملرینک اسبابی

امواج الکتریفیه نک او زاق مسافاهه انتشار ایده بیلملری ایچون یالکنر
بیوک شدهه مالک او ملری کاف او لیوب عینی زمانده طولرینک ده او زون
او لیسی لازم در که بوده قدر تلرینک بر شرطیدر . انبعق بوصورته تپه و طاغلری
آشرق کره ارضت محبیتنی دور ایده بیلیرلر .

هر ترک ضعیف الانکاس کوچک امواجی ایچون ایسه قضیه عینی دکلدر ،
واونلر کمال سهولتله زمین او زرنده کی موافقه دور ایده منزه رکه موافع
مذکوره میاننده اک مهمی ده بالذات کره زمینک مدور یتیدر . بونک ایچون
در که هر تر امواجند (*) کوچک شدتلری موجات مذکوره نک منزلرخی
نصل تنقیص ایلدسه ، همان هیچ منابه سنده کی انعکاساتیله برخط مستقیم
استقامته انتشار ایدن شعاعات ضایعه نک ده منزلرای آزدر . بوسیله منی در که
فناارلد کزک محبیتنه حاکم او له بیلملک ایچون ممکن او لدینی قدر یوکسک یا پیلور
و بو اتفاق اعلارینه رغماً ده حق اک موافق هو والردہ پک او فاق مسافاهه توجیه
شعاع ایده بیلورلر .

خلاصه بعید ارسالات موضوع بحث ایسه لاید شیشه لرینک اخلاسیله
استحصلال اولسان « فدرسن » امواجی کی او زون موجات استعمال
او لغایدر .

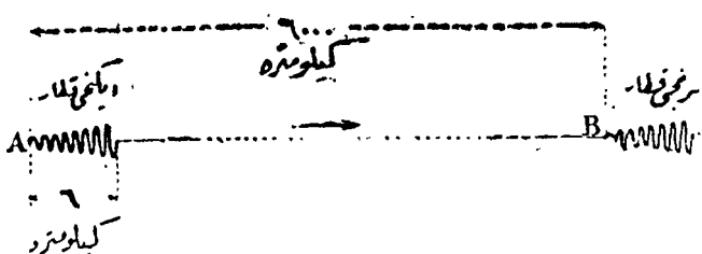
[(*) شمدی به قدر هر تر موجاته بیوک برشدت اعطاسی قابل او لامشد ،
زبر امواج کوچلک گه شدتلری او نسبته آزارلر .]

موجات قطارلری

و

بینلرندە کى مسافت عظيمە

مرقصەنک هر ايکى يووارلاغى آرەسندە ظھورايدن بىشراهەنک حاصل ايلدىي موجاتك هيئت عمومىسىنە موجات قطارلى دىنلىور . (شكىل ۱۱)

(شكىل ۱۱)

A نقطەسندە ثانىيەدە (۵۰) شىراھەنک احداث اولىدىنى و متحصل موجات قطارلىرىنىڭ مذكور نقطەدن متعاقباً عن بىت ايلدە كلىرىنى فرض ايدىك متعاقب ايکى قطارك بىتىدە كى مسافەي بولەم :
 الکتريقي تانىيەدە ۳۰۰,۰۰۰ کيلو متە قطع ايلدىكىسىنە بىنخى قطار ايکىنچى نك حرڪى آنسىدە $\frac{3}{7} = 6000$ کيلو متە مسافە قطع ايلش بولۇر . و دىيکر قطارلارده هى ۷ تانىيەدە بىر متعاقباً حرڪى ايدىلرلر . اكى مذكور قطارلارده كافى شىدت موجود بولۇنسە ايدى بىنخى قطارك عن بىت نقطەسىنە تىكاراد موافقلىق يعنى قطارلىرىن دور عالمى ايجون مذكور مسافە اوزرىنە ۶ : ۷ قطارك بولۇنى لازم كىليردى . في الحقيقة $7 \times 6000 = 42000$ کيلو متەدن بىر آز فصلەدر . دىيکر ضربى محىط ارضى كوشتن ۴۰,۰۰۰ کيلو متەدن بىر آز فصلەدر . طرفەن بىحرىيە مەكتىبى معلم موسىو تىيسىسو، دواز بىر آينە ايلەشىراھەنک اپىرىه انچىق آز عددده موجات الکتريقيه حوالە ايلدىكىنى اشىات اپلىشىدر .

موجاڭىن بېرىنىڭ (۱۰۰) اىلە (۶۰۰) آرمىسىنە بىر طولە مالك (تلىز تلغىراخىلىقىدە أكىزيا مستعمل اولان طول) اولدقارىنى فرض ايدرسەك قطاراڭ طول كاملى (۶) كيلو متە ايدر. شو حالدە (۶۰۰۰) كيلو متەلك بىرسىاحت اىچون ترن (۶) كيلو متەلك بىرقىمى يعنى مسافە كاملاهنىڭ (۱۰۰۰) دە بىرىنى اشغال ايدر.

بالنتيجه قطارلك سرعت مروري تحتنده اهتزازات الكترية اجرا
ايدن بو آتنن ديكر قطارلك مروريته قدر بالنسبة اووزون بر زمان بي حركت
قالور :

عیف زمانده بر ثانیه ده (۵۰) شرآره نک حاصل ایدل دیکنی فر پیه ایتش ایدل شه
حالبو که بر تلغیر اخی قصه تماسلر یا پع او زده مانو پاه سیله بوقدار آز بر زمانده
بوعدده واصل اولمی غیر ممکندر .

ذاتاً ناده کرکٹ کمپلرڈہ و کرکیسہ ساحل استاسیونلرڈہ کی مخابرہ جیلردن بالا دم کی سرعت طلب ایڈنر۔

کندیلرینک و سطی پشی کله دن مرك اولیقو او زده دققدهم (۲۰) آنکه آلوپ و ورہ سلمیری حقنده برشهاد تناهه ابراز اتمهاری کافوره (۱۹۵۶) برلن مین املک قونفره بعد (۱۹۷۰) در سی علاوه کله سیت یدعی چس فی قیقهه و اخیلهه تحویل ایلک ایجون تقریباً ۴۲ شراره ارجاییه باشد. رهبر کلوزنکه قیقهه هیکزایی و فوئه تیکر امداد ایدلیک میشین و طبق اهدیه قیقهه بکو را بقدر قیقهه (۱۴) رهبر امداد ایستاده اصلی نلاتمهه و هجع هدا شنده کله بین خدمه نلامون علکون بخلصه لونه حسابت ایدلیوره عمومیله ثانیه ده ۱۵ شراره حاصل ایدلیوره نله هام ایشهه ایضاً ایدلیوره ده که انتداین نهضت علیه افمامه تکه قو غلامه هیکزایه بوده استغایله ده ایضاً ایدلیه جکدو

موجات الکتریقیه یه قارشی شفاف وغیر شفاف اجسام

موجات الکتریقیه نک مرورینه مساعد و یا غیر مساعد اجسام کده بیلنمسی مهدو .

بو خصوصه عائد تحریات ۱۸۹۰ ده موسیوبرانی طرفدن اجرا ایدلشدادر که نتایج مستحصله بروجه زیردر :

موجات الکتریقیه یالکز هواده دکل حق فنا ناقل اولان جام، قاچوچو، زیتون یاغی، اخشاب، طاش، تحته پرده و دیوار کی اجسامک داخلنده ده انتشار ایدرلر .

صفی صوی چمکله برابر طوزلی صو و یا معدنی محلولات طرفدن توقيف او لتورلر .

بیل برانی بورو سی، مورس جهازندن عبارت بولنان آخذه اخشاب برقوطو، جام بر محفظه و یا کشیف بر کارکیر درونه قبانسه بیله خارجده ماحصل اولان برشاراه تلفرا قاما می قید ایده بیلور .

مذکور قوطی و یا محفظه بر تهرک قعرینه ده وضع او لنسه نتیجه بردر ؟ لکن آخذه دکزک ایچنده و حق سطح بحردن بر قاج دسیمتره بیله اشاغی ده بولنسه شراره نک تأثیری معدوم در .

موجات الکتریقیه تمایله قابی بر دمیر طرفی و یا صیق پار مقلقلی بر معدنی قفسه مناسب شرانطله موضوع بر آنکه معاوی او لقسزین هیچ بر زمان داخل اوله ماز .

منلا بر تحت البحر ایله مکابنه ایچون هم ظرفک دمیر او لسندن و همه ملوزلی صو ایچنده بولنسندن آنکه وجودی قطعیاً الزمدر .

ایشته موجات الکتریچیه حواسمزرک هیچ بریسیله وجودلرندن خبردار اولقسىزین بزى احاطه ایدرلر و هر يره کىرلر ؟ هر طرفدن کلوب سچن بو موجات ، مواني طولاشدرق ، بولمهلىرى و دیوارلى قطع ایدرلک ضياسىرعتىلە قوشەرق يا بر دولابك اىچىنە ويا بر طاش كتلهسىنک اورتەسندە تلغرافامەنى كىرلرلر و بونك اىچۈن دە جوه حوالە ايدىلەن برقاج شراوە كافىدر .

فصل - ۳

انگلتره و آمریقا آرہ سندھ مکاتبہ

مارقوني نك ايلك تجاري — اك مهم مانع — تلفرا-فامه نك منزلاري او زرینه
کيجه و کوندو زك تأثيري — کوکرنه غزنه سی — بحر محیط ساحلرینك قوتش
استاسيونلری سير سفاته بيوك بر امنیت بخش ايدر. آمانیاده تسلیم تلفرا-غایقىن —
آنلىرك يك اشكالى — صوك سیستم ده تکتورلر — بيوك مسافت ايجون تلفونك
برانلى بوروسي يربىه اقامه سنه كى اسباب — آفوردك ترقیاتى — تأثير بالدات
وشیعه سی — مکثفه و مبدله .

برنجی فصلده تلسز تلفرافرک اساسدن و مخابره ایچون ۳۰۰ : ۴ کیلو
متره لک بر متزلک نه کبی و سائطله تأمین او لندیغندن بحث ایتدک ؟ بوراده
ایسه موسیومارقونی طرفدن (۵۰۰۰) کیلو متره به قدر مخابره ایمک ایچور
قبول ایدیلن تریسیاتی تعریف ایده جکز . ۱۹۰۲ ده مارقونی انکلته دن
آمریقا یه تلفراقامه لردکلسه بیله هیچ او لیزه بر قاج مورس حرفک ارسالنی
موفق اولدینی اعلان ایتدی . بوحادت فوق العاده کورنگله عدم اعتمادی
وجب اولدیسه ده در حال حققتنه ایناند پر دی .

انكلتره نك « لizar » بورننده پولدودن، قدادانك « برهتون » بورننده تأسیس ایدیلن استاسیونلرده کی قوتی جهاز لرسایه سنده غایت شدتلی واوزون وعیی زماننده بیوک بر قابلیت انعکاسی، حائز موجات استیحصال ایدیله رک (۴۴۵۰) کیلومتره لک بر مسافه:ن او قیانوسک عظیم محمد بینی آشمه موقیت حاصل اولدی. مبحوث محمد بینیت بومسافه ایچون ۳۹۰ کیلو متره در. بو مخدیت ایفل قله سندن (۱۳۰۰) دفعه یوکسک یووارلاق بر طاغک انكلتره ایله آمریقا آرمه سنده وجودینه

تشیه امدادگه بنلور . (۱)

(۱۲۴)

ذاتاً دها يوقاري ده
امشار موجاهه قارشى دكزده
اك بیوک، مانسک بالذات
ارضك كروبي او لدېغى
كورمشدك .

بونتا یخده کی عامل اینکی
شقدن برسی او له بیلور :
یا او زاق مسافتہ کوندریلن
موجات ویا موجات مذکو-
ردی اخذ ایدن ده تکتور.
در که بوایکی شق آرہ سنده
فکر ، هتھیز ، قالور . ایلک
تجزیه لارده مارقوئی تلغراقتا-
مهارک کوندو زدن زیاده
کیجه لری پک زباده منزلی
حائز اولدقلوئی خ و منزلک
صباحلری کوش یو کسلد کچه
تساقعن تو اقام کوش ضروب
استدکه ترايدا یلدیکنی اثبات

[۱) «برهتون» بروندۀ تأسیس اولنۀ حق بر فیار «مون یلان» پیش‌سندن (۵۰۰) دفعه بیوک یعنی (۲۰۰۰) کیلو متره بر ارتفاعی حاوی اولمپیسدر که دکزنه آنخانی آشرق «لغاز» حوارندۀ برگمۀ طرفندن کوریله پیسبن.]

ایلشدر. مدارین ده ایسه حادنه بیوک براهمیت کسب ایدر. کونک وسطنده موجات اصفری برمنزلی حائز اولور؛ کذلک بیوک مسافتات ایچون خبره انحق کیجه انسانده قابل اجرادر.

انگلتره و آمریقای شمالی آرمه سنده کوکرته غزنه می

هرایکی قطعه آرمه سنده بیوک مسافتات طرز مخابره سنت استقبالی نه اولورسه اولسون بوکون کمیلرک عنینشدن مواصشه قدر نویورق ولوندره آرمه سنده سپاهین مخابره ایده بیلورلر.

فی الحقيقة مذکور سیاحق اجرا ایدن ترانسلیتیقلر تلسیز تلفراف جهادیله بجهز بولند قلندهن سفر انسانده لوندره دن نویورقه کبدرکن و کلیرکن یکدیگریله مخابره ایدرلر.

ایشته بوصوته هر کون هر کمیده بر کوکرته غزنه می طبع ایدیله درک بورسه حوادث لریله بتون دنیانک الا مهم حوادث لری نشر اولتور و قپودانلر سفرک جان صقیتیسی ازاله ایتمک اوژده بر کمیدن دیگریله اویون اوینایه بیلیرلر.

انگلتره نک «لیزار» بروندہ کائن اولان «پولدو» استاسیونی قناداده کی «بره تون»، برونیله دکل عینی زمانده جاهیر متفقه نک بوستون قربنده کی «قود» برونیله ده تأمین مخابره ایدر.

بواچ بیوک استاسیون اوقيانوسک سلامتنی ویا هیچ دکله سیرسفانٹک تھلکلرینی تدقیص ایدرلر. انگلتره ایله آمریقا آرمه سنده سی و سفر ایدن کمیلر معین بر استقامت تعقب اپتدکلرندن سفرک بتون امداد نجہ قولایقله تأمین ارتباط ایدرلر.

۱۹۰۳ ده رئیس حکومت رونه و ملت « قود » برونشدن لوندرمه ده انگلتره قرالنه بر خبر ایصال ایلشدر . ایکی نقطه آردمنده کی مسافه تقریباً ۵۰۰۰ کیلو متراه یعنی محیط ارضک سکزده برى قدردره .

آلمانیاده تلسز تلفراچیلیق

بروسیاده تلسز تلفراچیلیق عظیم ترقیاته مظہردر . اوراده تأسیس ایدیلن استاسیون حال حاضرده پک عظیم مسافتله خابره ایدر . مذکور پوسته (هامبورغ - برلین) دمیر یولی او زرنده و برلیندن ۴ کیلو متراه او زاقده بولنان ناومن ده کائندر .

مرسله شراراتی یوکسک پرتکرر ایله املا ایدیلن ۳۶۰ لاید شیشه سنک اخلاقیله استحصال ایدیلیر که آخلاه مذکور فاشدیر یعنی شمشکله متافق کوک کور تولری غی آکدیر .

بو صورتله استحصال اولنان موجات شدیده اعانتیله ناومن استاسیونی نویورق - هامبورغ سفری انسانسته ویرم ، وابوریله ۲۵۰۰ کیلو متراه یه قدر تأمین ارتباط ایده سیمیشدر . بلکه یعنی پر آنیده ده ۳۰۰۰ : ۴۰۰۰ کیلو متراه یه قدر موفق اوله جئی امید ایدیلیور .

از سالات یصدۀ ایجیون دد خاطر ایدلیلدر که تلفراقامه هر ایشانات تخلیریه ایله دکل ساده جه تلفونه اخذ ایدلیلر گل .

ذاتاً یعنی اصول یالکتر آلمانیاده دکل انگلتره و فرانسده ده جاریدر که تلفونله آلان تلفراقامه هر دن مورس کاغدی او زریته یازیلانلردن دها بیولک مسافتین نامین خابره یه مساعدة بولندینی بروجه زیر ایصال اولتوب ، (ناومن) استاسیونی هر ذمان (سن پرسپورغ) ده کی بوسته یه وسائلی عا . و اعنی بر ایلی بدو و مخفی ده مومن میڈی ایله اعدای ایجاد ایده .

مذکور ایک پوسته بی تفرقی ایدن مسافه ایسے ۱۳۵۰ کلو متره در. بو مسافه ایسے امین اولمیدر کہ ارض او زرنده تحریری تلفر اقسامه لرک مترلری حقنده استحصال ایدیلن اک بیوک مسافدر. بومثال انبات ایدر کہ شهرلر اور مانلر وحق سلاسل جبال موجات شدیده ایچون غیر قابل صرور موائع تشکیل ایده مترلر؛ موجات مذکوره ۲۰۰۰ متره طوله مالک اولفسه برابر عینی زمانده اک یوکسک طاغلری آشمه مساعد عظیم بر انکاسه مالکدرلر. تلفر اقسامه لرک عظیم مترلر ایچون حال حاضر ده قبول ایدیلن عواملدن بزریو ده آنملرک اشکال شخصیه شیدر.

آنملرک و ارض لوحه لرینک اشکال

شد یوچا زیده اکورالدیکن او زرده ایسالات ایچون آننک باز عائنلر ملک مهم بر سروالی او هوب ایلک مترمانلر ده ایوخدمت ایچون بسیط اسیری هتلر و یا هزار جوق مرتفع دیر کلر قوللانیلیوردی. برخیل زماند تبریز دیگره که معدنی هاین لردن

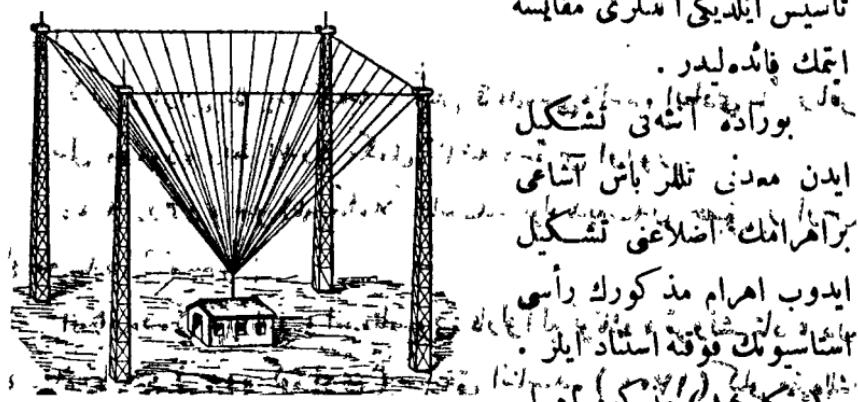

(شکل ۳۴۶)

مرمک بر حسمه شکلی ویرمک واصل دره کی صاب مقابنه ده یولند ریمه نک فاده ملی او تلیف بیلیوردی. ایشنه بر قاج کله ایله (ناویت) دو تا پیش ایدیلن (شکل ۳۴۷) بو توسع بر آشک قدریق خلاصه ایدلشده.

استعمال ایدیلن دیرک (۱۰۰) متره ارتفاعنده بر دمیر قله‌دن عبارتدر .
به توندن اولان تملی مجرد بر طبقه او زرینه استاد ایتالیشدر .
دیرک ک تپه‌نه شمسیه‌نک تلاری مقامنده اولق او زره معنی قابولر
طاقلیشدر که مذکور تلار دیرک قاعده‌سندن (۲۰۰) متره او راقده طوغله
تلاره مربوطدر . وتلارده طوپراقله بر لشدکلری نقطه‌لزدہ کذلک جزیان
الکتریقی به فارشی تحرید ایدیشندر که مذکور شبکه معنیه (۶) هکتارل
بر ساحه اشغال ایدر . ارضدهده کذلک ایکنجی برشبکه معنیه اولوب (۱۲)
هکتارل بر ساحده بک جزوی او له رق افقا زمینه کوملمشدر . مرتزده
ایسه با جمله قابولر بر لشدکل قله یقیننده بولنان من سله جهازیه کسب ارتباط
ایشدر .

بو صورتی که ایشکل ایدیلن آنن بیوک بر قدری جائز اولوب لايد شیشه
لریله عینی زمانده دولار و آدخار ایدیلن بتون بو قوه الکتریقیه نک اخلاق
آنیسی شدی یه قدر بخت ایلدیکمئ و چهله برق آسا شراره‌لر حاصل ایدر .
بو یخنده تعریف ایدیلن آنن کله موسومار قوئی نک انکلتاره و آمریقاده
تأسیس ایلدیلی آنلری مقایسه
امک فائده لدر .

(شکل ۱۴)

(۹۰) متره ابعادده بر مرئیک

ایدوب اهرام مذکورک رأسی
اشایشونک ووقة استاد ایلر
(شکل ۱۴) مذکور اهرام

ایدین معنی تلر باش اشاغی
برآهرا مک اضلاعی شکل

بوراده آشنه شکل
امک فائده لدر .

آشنه شکل ایشانی
ایدیلن ایشانی آشنه شکل

آشنه شکل ایشانی
ایدیلن ایشانی آشنه شکل

بو صورتی که ایشکل ایدیلن آنن بیوک بر قدری جائز اولوب لايد شیشه
لریله عینی زمانده دولار و آدخار ایدیلن بتون بو قوه الکتریقیه نک اخلاق
آنیسی شدی یه قدر بخت ایلدیکمئ و چهله برق آسا شراره‌لر حاصل ایدر .
بو یخنده تعریف ایدیلن آنن کله موسومار قوئی نک انکلتاره و آمریقاده
تأسیس ایلدیلی آنلری مقایسه
امک فائده لدر .

ایدین معنی تلر باش اشاغی
برآهرا مک اضلاعی شکل

ایدوب اهرام مذکورک رأسی
اشایشونک ووقة استاد ایلر
(شکل ۱۴) مذکور اهرام

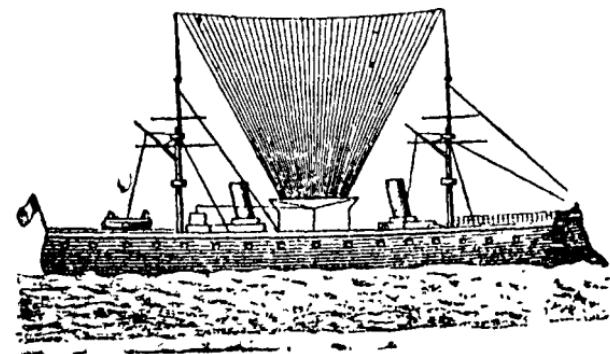
ایدین معنی تلر باش اشاغی
برآهرا مک اضلاعی شکل

ایدین معنی تلر باش اشاغی
برآهرا مک اضلاعی شکل

ایدین معنی تلر باش اشاغی
برآهرا مک اضلاعی شکل

ایدین معنی تلر باش اشاغی
برآهرا مک اضلاعی شکل

کوشلرینه مرکوز و (٦٥) متره ارتفاعنده درت دمیر قوله اعاهه سیله دوردیرلشد . بوندن بشقهده آنتلر، تاسیساتک یرینه کوره مختلف شکل آلیلر . (شکل ١٥) ایسه ایتالیانک (قارلور آلیرتو) زرھلیسنه قبول ایدیلن طرزی کوسترد .

(شکل ١٥)

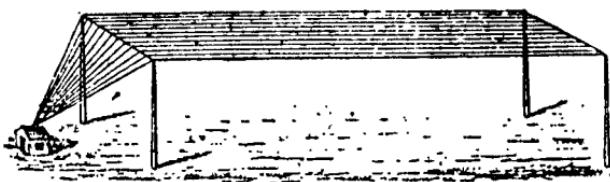
(٥٤) متره ارتفاعی حائز اولان هر ایکی دیرک آردمنه بر افق نل کریله رک مذکور تله (٥٠) قابلو ربط ایدلشد رکه بونلر آنتنی تشکیل ایدرلر .

کیلرده ارض تللرینه کلنجه : آتنن قاعده سی مناسب ابعادی حائز بر باقر شریدلی مهموزه ربط ایدرک مکمل نتایجhe دسترس او لئور . سفینه زرهی ، صو ایله مکملانه تفاسدہ بولوندیقندن حقیقی بر ارض لوحه سیدر . [تیسسو]

انگلتره ده کی « بولدو » استاسیونی قارلور آلبرتونک « فرونشنستاد » دن « سپه ززیا » به (جنوه کورفری) شیاحتی انساننده (١٧٠٠) کیلو متره لک بر مسافه دن و آورو یانک یه دن « و آلب » کی اک یوکک داغلریشی آشمی او زره تلفونه مکاتبه به مد فق او لمشد . حال حاضر ده انسه بولدو « استاسیوننده

مستعمل شدت (۱۵۰) بارگیره ترفع اولنديفندن مسافه دها زياده بيمشدر .

والحاصل (شكل ۱۶) ايسه خصوصي برآنتنی ارائه ايده . کنديسنی

(شكل ۱۶)

تشکيل ايدين تلار مائلاً هر هانکي بر ارتفاعه قدر يوکسلد کدن صوکره بر استقامت معينه يه طوفري افقاً تديد ايدلشلردر .

موجاتك بر استقامت معينه يه توجيهي بختنه آتتلرک اشكال مختلفه سی تدقیق ايديله جکدر .

شيمندي يه قدر کوزدن سکيرديکمز آتتلر بر نقطه دن انشعاب ايدرک ممکن اولديني قدر زياده بر سطح اشغال ايدين متعدد تللردن مرکبدر . سوييلديکمز وجهه عظيم مقدارده شدت الکترقيه يي جمع ايدمرك اخلاقاتك ظهورنده قوتلي واك بيوك مواني آشه بيله جك و بيوك مسافه قدر انتشار ايده بيله جك شرارات استحصال ايديلور .

مستغنى ايضاحدركه آتتلر عيني پوستده موجود مرسله ويا آخذده دن بريسته مربوط بولندقلرينه نظرآ تلفراقامه لرى ارسال ويا قبول ايدرلر ؟ تلفراقامه لرى مكملاً توجيه ايدين بر آتنن عيني شرائط له اونلری آخذ ايدر .

دەكتورلر

تىلفاراقامىلر تىفرنە آمەزى

موضوع بىخت اولان مسافتات بىعىدە اىچون مۇرسىن آخىنلىسى يېرىنە بىر تىلەپتەن اقامە اولنوركە اسبابى بىر جەزىرەرە.

موجات الکتريقيه اوزون مسافتات قطع ايتدىكدىن سوکەر درجه كايفىدە شەقى حاڙىز بولۇنىيە جىقلەرنىن آخىنلىسى كى بىرانلى بوروسىنى مائۇر ايدە منىلر و بو عدم تأثير يوقارىدە برقصىلىل ذكرايدىلەن بىللە جىرياتى تأسىس ايدە مىھجىكىندىن بالطبع استاسىون ئېيجىج بىراشتات قىد ايدە منىز .

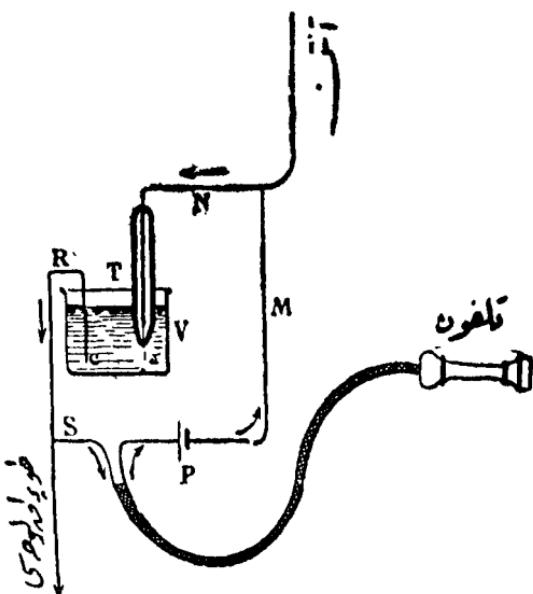
مع هذا موجات مذكورە نەقدىر خېلىفت اوپورسە اوپلسون بىر تىلەپتەن مائۇر ايدەرەك يېجىب باساعتك تىقرىدىسىندىن دەها خېلىفت صدا ايشتىدىرلەر . بوكا بناء دركە تىلەپتەن قولاغە تعطىق ايدەرەك بالكز تىلەپتەنلەرك مىرورىندىن خېرىدار اوئلەپىلور .

مستقنى ئايضاً حاضردركە بويىلە بىر تىلەپتەنلەركە قولاقلە آلهىسىك اىچون غايت دقيق بىر قولاغە مالكىتىلە بىرابىر محتمل خەپىئاتدىن اجتناب اىچون دە اىكى مأمورك دىكلىمىسى وەرىپىنىڭ دە آيرى آيرى يازىلرى اىچىباپ ايدەر . تىلەپتەنلەن اخذايدىلەن تىلەپتەنلەرك اك بىۋىك مىحىدىرى قىودات مىخانىكىيەنڭ مىقۇدىتىدر ؟ مع ما فيه ترقىيات او درجه سرىيەدركە اك بىۋىك مسافتات اىچون بىلە بىر مىقىدك بولەجىنى شېھىسىزدر .

تىلەپتەنلەر تىلەپتەنلە ئالدىنىي صورتىدە آخىنلى بىستەسى غايت سادە لشىر مېھۇۋىت بىستەدە نەمۇرس ، نە قوللەر ، نە الکتريق مەقااطىپسىلەر و نەدە رولە يەغى خلاصە يوقارىدە كورىلەن ابتدائى آخىنلىدى كى حرکات مىخانىكىيەنڭ

هیچ برسی موجود دکلدر . بوبوسته ده بر تلفون نه برانی بوروسی یوینه قائم اولان بر ناقل شمعاع آلت کاف او لوپ آلت مذکوره یده ده تکتور نام ویریلور .

ده تکتور لرک اشکال
ختفه سنثه ایضا حدن
اول شوراسنک ذکری
لاز مردکه موسیو برانی
(۱۸۹۱) دن بری . ناقل
شمعاع ایله محل الکتریق
ومقاطیسی بینلرنده کی
مشابه انبات ایلشدرا .
بناء علیه یک ناقل
شمعاعر ویا ده تکتور لر
منحصرآ یا مقاطیسی
و محل الکتریق او له رق
ایفای فعل ایدرلر .

(شکل ۱۷)

مارقونی مقاطیسی ده تکتور لرقو للاندیفی حالنه بینکاشی «فرریه»، ایفل
قله سنده ایجاد کرده سی اولان محل الکتریق ده تکتور لریغی قبول ایلشدرا که
تعربیتی بروجه زیردر .

محل الکتریق ده تکتور حامضی ماینی حاوی بر V . قابندن . عبارتدر که
مایع مذکور داخلنه ایکی عدد پلاتین تل تمدید ایدلشدرا : تللردن برسی
بر T جام بوروسی داخلنده تحریرد ایدلشدرا که مایعله انجق بیه : بیه ملیمتره
نمختنده اولان اینجه بر او جله تماسده در .

دیکر C پلاتین تل ایسه کف ما اتفاق بر قالینلی حائزدر . [٥] هر ایسی تل D پیلنک قطبیریخ تشکیل ایدوب اینجه تلک او جله مایعک تماسی غیر کافی بولندیغندن احوال عادیمده جریان منقطعدر . لکن او زاقده ظهور ایدن برشاره نک ایصال ایلدیکی موجات آتن اعانه سیله جع اوله رق دن C یه طوضی جریانک درحال صروری موجب اولورو جریان تلفوندن دخی چکدکدن صوکره ینه D پیلنه عودت اینکله قوری برسن ایشیدیلور .

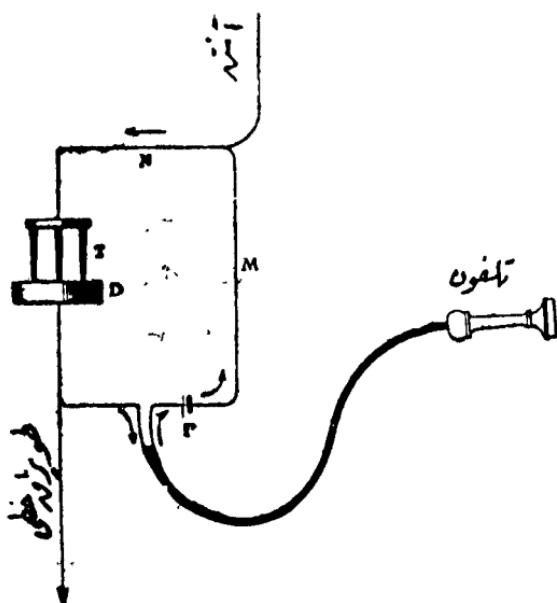
شرارات سریعه متعاقبه هند برسن اعطای ایدر . بوصورته قول اقدن نقطه و خط ایله تلفراقامه اخذ ایدیلور . [٦] كذلك یوقاریده تعریف ایدیلن سپهالی بروحه اعانه سیله ده او زاقد مسافتندن ورود ایدن تلفراقامه لرک اخنی ممکندر . (شکل ۱۸) موسیو برانی نک تکلیفاتی ارائه ایدر .

سپهانک او جلری تللوریت ذهبین و لوحه ایسه مجال کوشدن معمولدر . پیلنک جریانی M N دوره سندن چدرک D لوحه سی قطع ایدوب تلفونی دخی صرور ایلدکدن صوکره آنام دور ایدر .

[٥] (شکل ۱۷) دن D یه کیدن جریان صوی کندي عناصريه تفريقي ايلر : موله المحوه و موله الماء بونلردن او لکيسي متبت قطبی ، ایکشجیسی ایسه منق قطبی کیدر . بوحادته تحلیل الکتریق نای ویرلدیکشنن ده مکتورده دخی عینی صفتله سمية ایدلشددر . صاف صو جریان الکتریق ایله تحلیل او لنه من ایسه ده برآز حامضله مترافق بولندیغ صورتده عناصريه تفريقي قابلدر . [٧]

[٦] قبول ایدیلن بر نظریه کوره تحلیل الکتریق ایله a پلاتیننک اینجه او جنده بر غاز جبه سی تشکل ایدر که مذکور جبه p پیلنک خفیف جریانی توقيفه کافیدر ؟ لکن هرموجه قطارینک تأثیریله مشکل جبه داغیله رق درحال صرور ایدن جریان تلفونه بالتأثیر اعطای صوت ایدر .

مبحوث جریان هیچ دکله بیله کوچک سپا او جلینک لوحه یه غیر
کافی تماسلمدن دولایی افق بر شدنی حائزدر؛ لکن یوقاری ده تعریف
ایدلیک و جمهله نهرازات تأثیراتیه جریان شدن ترايد ایده جگنندن تلفونه
اجrai تأثیر ایدر.

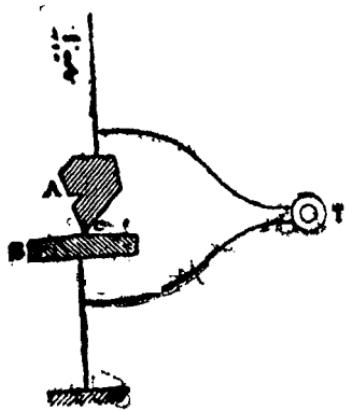
(شکل ۱۸)

موسیو برانلی نک یک بر تکلیف ایسه او جلری تلاوریت ذهبدن میمول
اوج چبوغک هملا کوش براسطوانه او زدینه استفاده ند عبارتدرکه اقسامک
کافسی اخلا ایدلش بر جام فانوس داخلنه موضع ودر.

بوایکی تلفون پوسته سی آردند کی مشابهت بریستنک یک برده نکتور
ودیکرینک سپا بروحه ایله اینهای فعل اینسندن عبارتدرکه بو مشابه نک
تفصیلی موجب فائده ده.

سوق زمانلرده، بسيط تمايلري حاوي وناقل شعاع طرزنده ده تكتور استعمال او لنه باشلامشددر. بو طرز لر ايچون - درك اعمالياری بر فكر نابتدن زياده موشكافانه بر تحری ايله وقوعه كاير. — مستحصل نتيجه بلا قيد اشاراتك تلفون به آلميسيدز. موسيو برانلى ايسه بو تجارت به بعض اساسات وضع ايمك او زره معدني وافق ايکي اسطوانه آره سنه تضييق ايديلين ايچه مجرد شرييد قول الانمسني تکليف ايتشددر. مذكور مجرد شريپدلر ايسه کوتاه برقا، قولوديون وزه لاتين ..... دن عمارتدر.

(شکل ۱۸) اده کو ردیکی طرزده موجات الکترونیه قارئی حساس اولان بویله بر سه بیل دوره سنه ادخل ایدلیکی صورتده او زاق استاسیونرله مخباراتی تأمین لیسیلوژی حق مخابریه مانع اولقسرین بیلله بیله رفع او لنه بیلیر. بلوری ده تکتورلر - بونلردن بشقه تلفونه اشترال ایندیزیلن بلوری ده تکتورلر دخی مستعملدر. بلورلر درجه همایده حساس اولدقلرندن پیلسز دخی قابل استعمال شد که بو گفت آخذه بوسته زینک بر صورت بسیطده تأسینه خدمت ایدر و فی الحقيقة بوطر زده که ده تکتورلر آتن آیله جمع ایدلین موجات دو ضریبین دو ضریبیه تلفونه ایصال ایدر. لر که بوده تلفرا فاتمه لرک تلفونله اخدیفی نمکن مقلاو.

(شکل ۱۹)

ثابت نو و خصوصاً ایجتوی دسته ملک بلکه رفاقت می‌باشد.
ب) ریتلر (کبریت حدید و نحاس)
ج) کبوبت رها منار (بلندیه) (کبوترینیه)
د) مکانیزه بولانکوم (تفصیلیت سیلیس) (اصحاینه)
ه) (نیکا ۱۹) نیکاتریه الدوزن

بر آخذه نك شه ماسن ارائه ايدر. A بـلـورـى B باـقـرـ لـوـحـ سـيـلـه تـعـاـسـدـه يـوـلـوبـ T تـلـفـونـيـ اـيـسـهـ آـتـنـ اـرـضـ تـلـىـ دـوـرـهـ سـنـهـ اـدـخـالـ اوـلـشـدـرـ.

بـلـورـلىـ دـهـ تـكـتـورـلـوكـ نقطـهـ تـاـسـلـرـىـ اـيـجـونـ هـرـوقـتـ مـخـتـاجـ سـنـظـيمـ بـولـغـلـرىـ مـعـذـورـىـ وـارـدـرـ . معـ هـذـاـ حـسـاسـيـتـلـرـىـ وـاعـمـالـلـرـنـدـهـ كـىـ سـهـولـتـ دـوـلـاـيـسـيـلـهـ اـكـثـرـياـ قـوـلـلـانـلـيـلـورـ .

آقوـردـ

برـصـسـلـهـ بـوـسـتـسـىـ طـرـقـدنـ نـشـرـ اـيـدـيـلـانـ موـجـاتـ الـكـتـرـيـقـيـهـ دـاـئـرـهـ تـأـيـرـلـرـىـ دـاـخـلـنـدـهـ كـىـ بـالـجـمـلـهـ آـخـذـهـ لـرـىـ مـتـأـزـرـ ايـدـرـ . تـلـفـرـاـفـاـنـامـهـلـوكـ پـكـ قـيـمـتـدارـ اوـلـانـ بـوـاـقـشـارـىـ مـضـرـ وـيـاـ مـهـلـكـدـهـ اوـلـهـبـيلـورـ .

بنـاهـ عـلـيـهـ بـعـضـ اـحـوالـهـ ايـكـ اـسـتـاـسـيـوـنـ بـيـشـدـهـ خـصـوصـىـ بـرـخـابـرـهـ تـأـمـيـنـيـهـ جـارـهـلـيـقـ آـرـامـقـ ضـرـوـرـيـدـرـكـ بـوـكـادـهـ هـرـ ايـكـ اـسـتـاـسـيـوـنـكـ سـتـوـنـيـزـاـسـيـوـنـ تـسـمـيهـ اـيـدـيـلـانـ خـصـوصـىـ بـرـآـقـورـدـيـلـهـ واـصـلـ اوـلـنـورـ .

تـلـسـزـ تـلـفـرـاـفـلـكـ اـسـتـقـبـالـىـ اـيـجـونـ اـسـاسـ اوـلـانـ بـوـآـقـورـدـىـ اـيـضـاحـ ضـمـنـتـهـ يـوـقـارـيـدـهـ كـىـ بـسـيـطـ تـعـرـيـفـاتـيـ درـخـاطـرـ وـتوـسـعـ اـيـتـدـيرـهـ جـكـزـ .

عادـىـ بـرـمـثالـ ؛ بـرـآـصـمـهـ صـالـنـجـاـقـ آـقـورـدـكـ مـقـاـيـزـمـهـ سـنـ اـيـضـاحـهـ يـارـدـمـ ايـدـرـ . صـالـنـجـاـغـلـكـ سـرـبـسـتـ رـقـصـيـ يـعـنىـ كـيـتـمـكـ وـ كـلـكـ اـيـجـونـ بـرـ ئـانـيـهـلـكـ بـرـ زـمانـ صـرـفـ اـيـلـدـيـكـنـىـ وـ بـرـ شـخـصـكـدـهـ صـالـنـجـاـغـهـ هـرـ عـودـتـهـ يـعـنىـ هـرـايـكـ ئـانـيـهـدـهـ بـرـ قـوـتـ تـطـيـقـ اـيـلـدـيـكـنـىـ فـرـضـ اـيـدـرـسـهـكـ ؟ قـوـهـ مـحـركـهـ اـيـلـهـ حـرـكـ رـقـصـيـهـ آـرـهـسـنـدـهـ بـرـاـتـحـاـدـ مـوـجـوـدـدـرـ . (٥)

[(٥) بـرـصـالـنـجـاـقـ وـيـاـ رـقـاصـهـ يـالـكـنـزـ بـرـ دـفـعـهـ قـوـتـ تـطـيـقـيـلـهـ اـسـتـحـصـالـ اـيـدـيـلـنـ رـقـصـهـ رـقـصـ بـسـيـطـ دـنـيـلـورـ . وـرـقـصـلـرـ سـكـونـهـ قـدـرـكـيـتـدـجـهـ كـوـجـولـورـ . لـكـنـ بـوـرـقـصـلـرـ عـبـيـ رـقـصـلـرـ اـيـجـونـ عـبـيـ اـمـتـادـ رـقـصـيـ حـاـئـزـدـرـ .]

بو شرائط تحشده قوای متعاقبہ یکدیگرینه انضمام ایده جکنند رفاقت
سعة و قصبه لری سرعاشه تزايد ایدر .

بالعكس اندفاعات مبجوعه مخالف زمانلرده اجرا ایديلورسه صالح جاغل
رقصلری بیویه جکی یerde کوچولور و انتظامی غائب ایدر .

دیگر بر مطابقت میخانیکیی و مثلا بر پیاده آلاینک آسمه بر کوپر ودن
مروری مطالعه ایدم : اکر عسکرلرک منتظم خطوه لرینک امتدادی
کوپرینک رقصات بسیطه سنه تمامها مساوی او لورسه هر خطوه ده رقصلر
اندفعات متعاقبہ ایله بیویه جکلرنندن کوپری تعلیق قابلوری قیریله بیلورلر .

دقت ایديلورسه کوریلورکه اندفاعات صغیره یکدیگر ره انضمام ایدرک
بالتوجه بیوک بر مصادمه دن زیاده اجرای تأثیر ایده بیلورلر . لکن عسکرلره
غیر منتظم خطوه آندریلورسه بوریشک اندفاعات متعاقبہ می یکدیگرینه
انضمام ایچیه جکلرنندن کوپری آز صاللانیر و بلا تهلکه دها بیوک بر یوک
تحمل ایده بیلور .

بو يك بسيط توصيه عدم رعایتندن بر جوق مؤسف قضالرك و قوعی
نادر دکلدر .

*
..

شرح و ایضاح ایدیلن تأثیرات اوزاق مسافت ایچون صدا حفظه ده
جاریادر .

بر جلیلک چوغوک او جلنندن بریستک صاغلاجمه تئیت ایدلاریکنی و دیگر
او جنک ده موازن و ضعیتندن انحراف ایتدیریله رک سربستجه اهتزاز ایدلاریکنی
فرض ایدم . جبوق هر جهته سرعاشه رقصلر اجرا ایله جکنند مذکور
رقصلر طرفه قدن مصادمه اولنان هواهه هرایکی طرفه موجات صوتیه شکننده

انتشار ایدر. و بر صدای موسیقی ده حاصل اولور که مذکور سس کنندجه ضعیفلر و حرکتله عین آنده سورز.

جوارده مشابه بر چوغلکده عین شرانط داخلنده بولندیغی فرض ایدرسه ایکنچیسی دخی هوا واسطه سیله انتقال ایدن موجات صوتیه نک اندفاعات متعاقبیه نه تابع اولور و هر ایکی چیوق متعدد رقصه اجراء ایدر. عین آقورد اشکال مختلفی حائز آلات موسیقیه میاننده دخی تأسی ایدر. اوحالده بروپیانو وه موجود تلردن يالکنر برسنی، عین صدای اعطای ایدر بر دیباپازون دیکر لرندن فرقی اوله رق اهتزاز ایندرر. (۱)

هرنه قدر دیکر تلرده اهتزاز ایدرلر ایسه ده غایت خفیف بر صدا ویررلر و مجانته غیر موجوددر.

عین صدای حائز ایکی جسم آره سنده بالمسافه واقع اولان بو حادته اهتزاز حکمتک صدا بختنه طینت نامنی آبر.

تلسز تلفراخیلقده دخی آقورد نامنی آلان مشابه بر خاصه موجوددر. بحث ایدیکمز ایکی معدنی چیوق مرسله و آخنه پوسته لرینک او زرنده یوکسلن آنتلر یرینه قائم اوله بیلورلر.

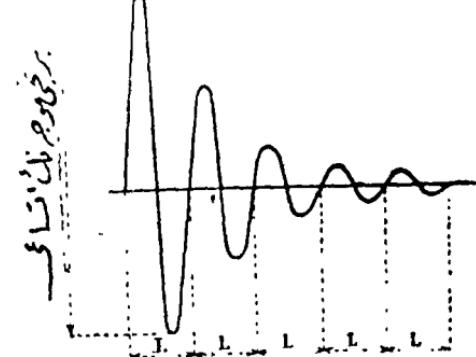
سلامی نام ذاته کوره الکتریق تأثیراتیله اهتزاز ایدن آنتلر کنندی طول لرینک درت مثلی او زونلقده موجات اعطای ایدرلر : شوحالده (۷۵) متره یوکسلککده بر آنتن (۳۰۰) متره طولی حائز موجات اعطای ایدر. (۲)

[۱) دیباپازون فرانسزجه ۱۱ شکلنده چلیک بر آلتندر. هر ایکی قولری شدنه بربرندن آبریلوب بر اقیلو رسه معین برسن اعطای ایدر. فرانسده قبول ایدیلن اساس دیباپازون (لا) صداسنی ویرمک ایچون ثانیه ده ۴۳۵ دفعه اهتزاز ایدر.]

[۲) (۱۰۰ : ۱۰۰) کیلومتره مسافت ایچون علی الاکثر قوللایلان (۳۰۰) متره ک امواج بالله هملک سفاس تجاریه سی ایچون قبول ایدلشددر. (برلین ده منعقد قونفره : تعریف ثانی ۱۹۰۶)]

آنن ارف‌اعلیّینی تنظیم ایدرک آرزو ایدیلن طول موج و بالنتیجه مطلوب نوطه استحصال ایدیله سیله جگدر. اکر مرسله و آخنه آنتنلری عینی بعساداده بولنورلر و بونلردن برنجیسی برشاراه ایله اهتزاز اولنوردسه ائیر واسطه سیله حواله اولان موجات ایکنچی یه بالتأثیر هر-ایکی آنتن متعدد آهتزاز ایدرلر. اقدبجه بونک تأمینی براس متصسر ایدی.

فی الحقيقة بردیاپازون ایله حصوله کلن موجات صوتیه بیکارجه اندفاعات متعاقبەن سکره آغ، آفر، منغافی اولنورلر؛ حالبکه برشاراه ایله اهتزاز ایتدیریلن آنتنل پل آز عددده موجات الکتریقیه اعطای ایده بیلور و سریعاً موجات مذکوره منطقی او لیورلردى. ایلک اموجه اخلانک بتون شدتنی حائز اولملقه برابر سکره کیلر کیتىدکه، کسب ضعف ایلدکرندن بمحوع عمل برچکیجک او رس او زرنده کی

(شکل ۲۰)

ضریبه یکانه سنه قابل تشییه بولنیوردی. (شکل ۲۰) بوضربه ایله اوزاق مسافتند کی بالجمله آخنه آنتنلری متأثر ایلک و هر استقامته تأمین مکانیک ممکن ایسه ده هر ایک بوسته آرم سنده آقوردک

استحصالی ممکن اوله میوردی. بو تیجه یه وصول ایچیون نوطه لرله معین موجات الکتریقیه استحصالی کافی بولنیوب اونلرک موجات صوتیه متللو بطائشه منطقی اولملری ده ایمباب ایدر. (شکل ۲۱)

بویله برشاراه تأثیریه اهتزاز ایدن مرسله آنتنی جوه برسسلله موجات حواله ایدر. اکر آخنه آنتنی ده آقورد ایدلش بولنیورسه اندفاعات متعاقبە

یگدیکرینه انظام ایدرک بالنتیجه قوتی بر حرکت اهتزازیه^۱ الکتریقیه حاصل آیدر که بوده اخذ اجهزه سفی ایشله تیر لکن متعددآ آقوردسز بولنان آخذه آنتلری عینی اندفاعات تحتنده اوقدر خفیف اهتزاز ایدرلر که آخذه پوسته لری ده بلا حرکت قالیز .

(شکل ۲۱)

شیمدى یه قدر بسط ایدیلن تعریفاه نظرآ عیارلری ایچون آنتلرک عینی ابعادی حائز بولنلری لزومی وارد خاطر اوکور ؟ مع هذا (شکل ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۶ ، ۲۵) ده کوستیلن مختلف آنتلرده مختلف آلات موئیقیه نک بربریله آقورد ایدلرکری کبی عیار اوکه بیلورلر که بو خصوص ایچون ده تأثیر بالذات و شیعه سی ، مکثنه ، مبدله کبی عناصرک علاوه سی ایجاب ایدر که هر بریسی بروجه زیر تعریف اوکه جقدر .

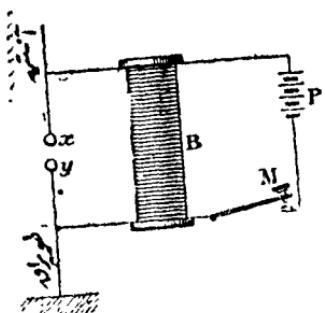
آنتلر واسطه سیله موجات الکتریقیه نک بلا و اسطه وبالواسطه ارسالی

تأثیر بالذات و شیعه سی ، مکثنه ، مبدله

بلا واسطه ارسالات : یوقاریده کورلیبی اوزره بر شراره تأثیریله اهتزاز ایدن آتنن سرعتله منطقی اولان بر قاج موجه اعطایا ایدر . بوده شیمدى یه قدر تلسز تلفرا خیلقده قوللاندیغی اوزره بلا واسطه مکاتبه دن ظهور ایدیبوردی .

مبحث ابتدائی پوسته نک (شکل ۲۲) ده کورلایکی اوزره ارائه شده بر متعارفه در .

P بیل جریان نک B رومقورف بوینی املا ایدیکسی و M مانویاه سنه با صادقه z و y کره جکلری آرمه سنه شراراتک ظهوری قبول اولنور .

(شکل ۲۲)

بالکنر بر شاقولی تلدن عبارت اولان آتن شراره نک ظهوریله موقع فعله قویدینی شدتک انجق اوافق بر قسمی ادخار ایده بیله جکندن اووزون بر موج حصوله کله جی یره شدت مذکوره بر قاج تموجدن صوکره دوجار انتفا اولور و تطیقاته مرسله و آخذه پوسته لرینک آقوردلری امکانز بر لمحله ابتدائی اولان بو تکلیفات ترک او لمنشد .

با واسطه ارسالات : یوقاریده ایضاح ایدیلن محدودر موجاتک حواله سنه بر تأثیر و شیعه می هلزون شکلنده صاریش بسیط بر معدنی تلدن عبارت او لوپ او لوپ آتن وارض تلی آرمه سنه موضوعدر .

شاره ظهور ایدنجه مذکور جهاز بر قسم شدتی او لا ادخار ایدرک بالآخره صرف ایلر .

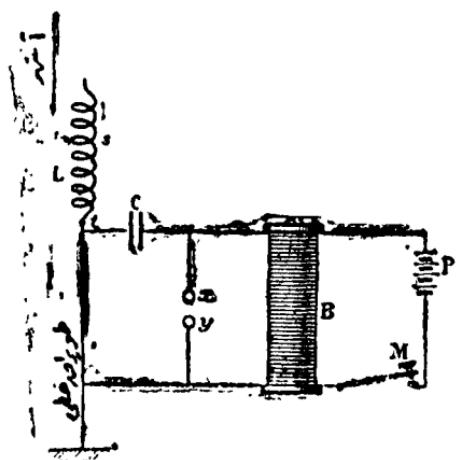
شکلده کورلایکی اوزره غایت بسیط بر ترتیباتله آتن قاعده سی و شیعه خطوه لرندن هر هانکی بریسیله تماس ایتدیریله بیلور و شو صورته و شیعه نک فیقی تبدیل او لنه بیلور . (شکل ۲۳) ده ۵ ، ۴ حرفلری آرمه سنه ک خطوات قول لانشدر . هلزونک عدد خطوانی آرتندقه طول موج تزايد ایدر .

مکتفه : مکشفره لرک اک طانیش شکلی لاید شیشه سی او لوپ الکتریق

مذکور شیشه‌ده تکائف ایدر ک شدت ده املا ایله تزايد ایدر . مکنفه‌نک اقداری احتوا ایده بیله حکی شد تک مقداریدر .

مکنفه‌لر اکثریا متعاقباً ترتیب ایدیلن قلای لوحه‌لریله جاملردن یاپیلور .

بو عناصر یکدیگری او زیرینه وضع اولنه رق آرزو ایدیلن شدت الده ایدیلور . شکله‌ده ایسه دورت عمومیه‌ده مکنفه عیفی جسامته ایکی موازی خطله کوستریلور . (شکل ۲۳) دوره مقصه‌سنده مکنفه C ایله ارائه اولنه شدر .

(شکل ۲۳)

بو ترتیبات سایه‌سنده شراره ایله موقع فصله وضع ایدیلن

شدت در عقب داغله‌جغی یرده تأثیر بالذات و شیوه‌سیله مکنفه طرفدن ادخار ایدیلارک شراره ظهور ایدلکجه موجانی بسلرل . بو اجهزه‌نک وجودیله حدوث ایدن شرارات ، کنديلریخی حاصل ایدین قیوچلت ظهور ندن صوکره دخی بر آن ایچون دوام ایدر .

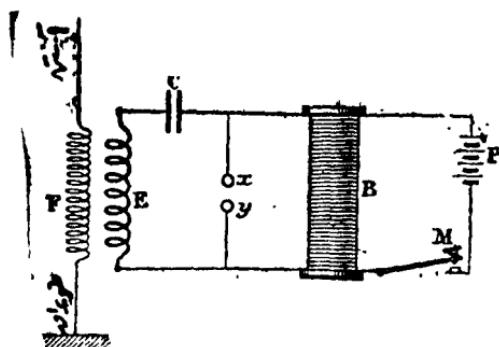
بالنتیجه مرسله آتنی ایله هر شراره جو داخلته مکملانه بسلتمش بر موجات قطواری حواله ایدر که بونلارده موجات صوتیه مشابهدر . (شکل ۲۱) ده اولدیفی کبی بوندن بشقه‌ده غایت بسیط بر ترتیبله مکنفه عناصرینک عددی طبقی تأثیر بالذات و شیوه‌سی خطوانی کبی حصولی مطلوب تأثیره کوره تبدیل اولنه بیلور ؛ و شو صورتله معین تکرری حائز موجات الده ایدیله بیلور .

عینی بر قصیه ایله آخنده دخنی مشابه صورتنه عیار ایدیله رک - تملرینک آز چوق کریله لرینه نظرا برهار پله بر کانک عیار ایدل دیکی کې - آنتبلرینک شکلی هرنه اولورسه اولسون هرایکی پوسته متعدد آهتزاز ایدرلر .

اوند منته تسمیه ایدیلن ویوقاری ده ذکر ایدیلن اساسله کوره اعمال ایدیلن سبز آلتله دخنی در حال امواجك طول المتری و بناء عليه تکرر لری او الجوله رک مذکور آلتله مختلف پوسته لره عینی عیار تأمین ایدیلور .

مبدله (ترانسفورماتور) : بوراده چوق مستعمل بر از سالات بلا واسطهون ده بحث ناولنه جقدوکه فعل مذکور بر مدله اعانه شیله انجزرا ایدیلور . بو جهنازی ویوقارنده رومقواف بوینی کې هزارون شکلنده صاریش E تملرندن عیار تدر .

برنجیسی قیصه و قالین (اصلیه) اولوب B مرقص دوره سنه من بو طدر . دیکری او زون و اینجه اولوب (تالیه) آتن وارض تلى آرد سنده ادخال اوئىشدر . (شکل ۲۴)

(شکل ۲۴)

مبدلنه نک هرایکی تلى بر خام دمیر اطرافه صاریش يولنیوب شکلده کورل دیکی او زره آیری آیری اوله رق بر بر لریشک قارشیسنه موضوع در . بوراده شراره ایله ظهور ایدن شدت

در حال داغیله جنی يerde اولا دوره اصلیه و بالتأثیر دوره تالیه ده ادخال ایدیله رک مدخر مقدار ، نتیجه يه قدر موجاتی او زاندیفی مدتحم بسلر . عینی

زمانده مبحوث بالتأثیرله شدت بیوک بر تکرر قزانه رق موجات بیوک مسافت
قطع ایده بیلورلر .

فرانسـه ده تیسسو ، انگلتره ده کی مارقونی و آلمانیاده سلابی و براون
طرفلرندن اجرا ایدیلن آقورد تجارتی دیکرلری طرفدن پک نادزا
تشویش او له بیله جک قدر موقیته توج ایتمشدیر . حق مختلف پوسته لر
طرفدن ویریلن بر چوق تلغراقامه لر بر برلریاه قادریشمقسزین یالکز بر
تلغراخانه طرفدن بیله آنه بیلمشدیر .

فصل ٤

ایفل قله‌سی پوسته‌سی

ایفل قله‌سندہ کی تأسیسات موقعہ و داءہ - دنیانک اک قوتلی استاپیونی - سیر سفائش مخصوص ساعت اشارتلری - نقطہ مسئلہ-ی قولا یا لاشمشدر - بونک سیر سفائش بخش ایتدیکی امنیت و سرعت حفظہ بین الملل قوفرانس .

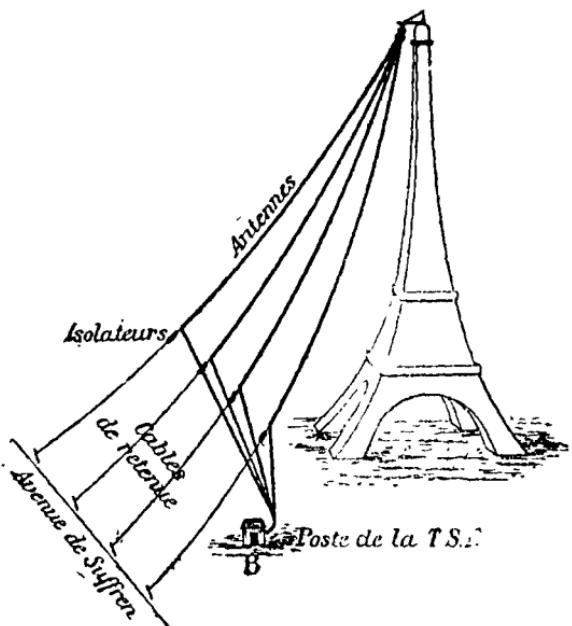
بو اٹرک بدایتلرنده هرتز مرقصہ سند تعيین مسافت ایچون بر مرسلم او لدیغی کورمیش ایدک بورادہ ایسہ دنیانک اک قوتلی استاپیونی اولان و بیوک منزلی حائز بولنان ایفل قله‌سندہ کی تأسیساتدن بحث ایده جکڑ . بوسبلہ درکہ بو استاپیون ایچون کتابدہ بر فصل مخصوص کشاد ایدیورز .

تلسر تاغرافک انحصارینه وضع ید ایدن حکومت یقین زمانلرہ قدر بو یکی طرز اتصالاتہ بیکانہ کبی کورونورکن بر آاز کج اولہ رق هیچ بر مثلی دها بولنیان ایفل قله‌سندن آتنن اولہ رق استفادہ یہ قرار ویردی واستحکام صنفہ « شان دومارس » ده بر پوستہ نک تأسیسی حوالہ اولندي .

بو امر مهمک ادارہ سفی در عهدہ ایدن بیکباشی « فردیہ » پارہ نک آزلقندن ناشی انجق موقع بر تأسیسات وجودہ کتیردی . شایان دقت نتایج اعطا ایدن بو پوستہ در تربیاتی مطالعہ سایان استفادہ در . (شکل ۲۵) ایشته بوندن اولکی طبع مزدہ بختمزہ عائد تفصیلات آتیہ مندرجہ در . ایفل قله‌سی آتنی تشکیل ایدن درت چلیک ناقہ مسند وظیفہ سنی ایفا ایدر . دمت شکلنده بر لشن مذکور تلار قله‌نک تپہ سندہ قبہ دن تحریر ایدلش بر طبانہ مر بوطدر لب .

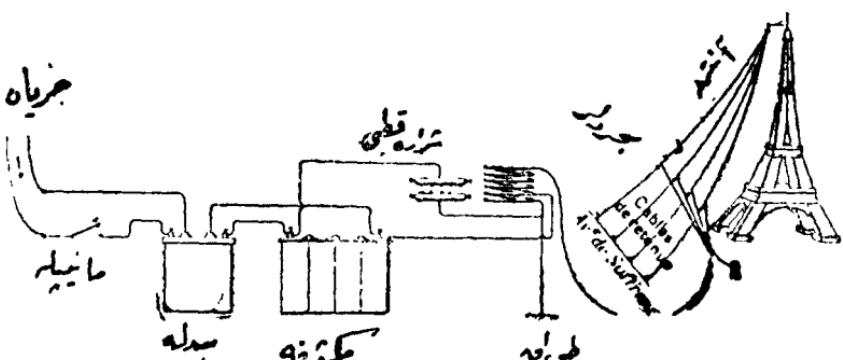
تپادن آشافی طوغری ایسه یکدیگر ندن و قله اقسام معدنیه سنک تأثیرات

مضمره سندن قور تارمچ
او زره هیئت عمومیه سی
قه بدن سندن ممکن او لدینی
قدرا او زا قلا شدیر لمشدر.
ه سو فرهن جاده سی
کنارینه تثیت ایدان
تلر ایسه قابلورک مبانیدن
اولان آچیقله تلرینی
محافظه ایدرلر. یردن
هر هانی بر از خاعدد
آنتن تلری تکرار
بر لشه رک مر سلا باراقه.
سنہ داخل او لورک
مد کور باراقه اجهزة آئیه بی حاویدر :

(شکل ۲۰)

جزیاہ

(شکل ۲۶)

- ۱ — مبدلہ : شدتک تزییدی ایچون منبعدن کلن جریان مبدلہ داخلنده طوبالانیر . (شکل ۲۶)
- ۲ — مکثفہ ویا لاید شیشه‌لری بطریه‌سی حاوی برقوطی: بوده اخلاقنک شدت الکتریقیه‌سی تزییده خدمت ایدر ؟
- ۳ — هرتز مرقصه‌ستک روانی ایفا ایدن بر چاقاق (مُقلاتور) بو چاقاق (۱۰) سم قطر و (۳۰) سم طولنده ایکی باقر اسطوانه‌دن ترکب ایدر که هرتز مرقصه‌ستک ایکی یووارلاخی آرمسنده ظهور ایدن شرارات بوراده‌کی اسطوانه‌لر آراسنده وجوده کلیر .
- ۴ — بر اوددن رمزوناتوری (طنان) ۶:۵ کیرفت خطوه هلزوونی حائز اولوب شکله‌ده کورلایکی اوژره آنتن ایله ارض تلی آرمسنے قولنیشد. بو آلت قابل تنظیم اولوب مرسله پوسته‌سنده معین بر تکرری حائز موجات استحصاله خدمت ایدر . مشابه تأسیساتله آخذه استاسیونی ده عینی طرزده تهزیر اولنه بیلور .
- مانوبله اوژرینه با صدیغی زمان و رو دایدن (۲۲۰) و ولائق جریان مبدلہ‌دن چکر (۴۰۰۰۰) وولته قدر یوکسلیر :
- بورادن چیقان جریان مکثفه‌یی املا ایدر . جریان شدتی کافی بر حدی بولنجه که بوده همان آنی اوله رق و قوعه کلیر . متز بر شراره اسطوانه‌لر آرمسنده ظهور ایده رک بر موجه قطاری آنته یوکسله رک جوه فیلار .
- ایفل قله‌ستک آخذه سیده کذلک بر باراقه داخلنے قولنیشمدد . تلفراقتامه محل الکتریق ده تکتور ایله آلمشدرکه تفصیلاتی اوبله محمردر . مأمور مکاتبه‌یی تلفونی بر باشـلـقـلـهـ اـخـذـ اـيـتـدـكـهـ قـيـدـ اـيـدـرـکـ بـوـ قـيـوـدـاتـكـ آـنـسـنـدـهـ اـجـراـسـیـ لـزـوـیـ طـبـیـعـیدـرـ .
- بو موقع تأسیسات ایله ، بلفور ، مینال ، وردون ، (طول) کبی شرق

قلاعی دخی شربورغ ، برست ، لودیان ، روشه فور ، طووز کی موالعه
دخی مکملًا تأمین خبره ایدلشدر .

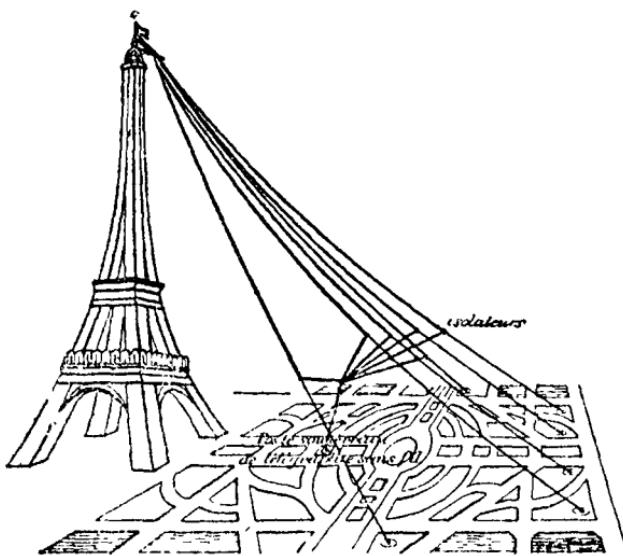
والحاصل فاسده حرکات عسکریه منزک بدایتدنبری ایفل قلهسو (قا زابلانقا)
لیاننده بولسان (lagluar) و (لوقلهبر) سفان حربیه سیله دوغریدن
دوغریه تأمین اتصال ایلشدر .

تلغرافنامه لر هر اقسام ساعت سکنایله صباح ساعت ایک آرم سنه تعاطی
اولنمشدر فی الحقيقة موجات الکتریقیه نک غروپ شمسدن صوکره دها او زاق
مسافاته ودها بیوک بر سلاسته انتشار ایلایکف کورمیش ایدک . بو صورته
هر کیجه صحنه حربک حوادثی آله بیلوردی . پارس دن (قا زابلانقا یه) او لان
مسافه قوش او جوشیله (۲۰۰۰) کیلومتره اولوب هرایک استاسیون آرم سنه
(پیره نه) طاغلری وارد . بورادن موجات الکتریقیه قوتی بولند قلری
صورته اک مرتفع سلاسل جبالی بیله قطع وبا دور ایده بیله جکلری میدانه
جیقار . مع هذا بوراده کی مرسله بوسته سنه ده موقع استفاده یه وضع ایدیلن
شدت الکتریقیه (۱۰) کیلووات یعنی (۱۳) بار کردن عبارت ایدی . تعریف
ایلایکمن تأسیساتک اک مکمل بر طرزه اجرا اولوندیغنه نسبه آز بر شدته
بیوک بر مسافه یه مالکیت دلیل قطعیدر .

بیکباشی (فرریه) طرفدن استحصال اولنان شایان تقدیر نتایج دن
صوکره حکومت مهم بر قرار اتخاذ ایتدی . اجهزمی احتوا ایدن سفیل
و موقت قلبهر یرینه مکمل بنا اقامه اولنرق ایفل قلهسو دنیانک اک
قوتنی استاسیونی اولمشدر . شو صورته بدایته آلمانیا و انگلتره دن کری
قالان فرانسه عضو اصلیسی ایجاد ایلایکی بر فنه بیکانه قالمدیغی اثبات
ایلشدر .

ایفل فله‌سی پوسته‌سنک نأسیسات قطعیه‌ی

قطعی پوسته‌ده آنتنی تشکیل ایلين درت چلیک تل (۴) ملیمتره قطرنده اولدقلرندن پل زیاده مقاومتیدر . او بجهه سویلنديکی اوزره تللر قله‌نک تپه‌سنده بر لشیدکدن صوکره یکدیگرندن تباعد ایدرك اشاغی

(شکل ۲۷)

ایندیرلش و قله‌دن ممکن اولدینی قدر او زا قالاشدیرلشدر . زمیندن آز چوق بر ارتفاعده تللر بر لشه رک تمامیله تحت التراب ترتیب اولانان ماکنه داژه‌سنه ایزیلر . داژه قله ایله مکتب حربیه‌نک آرمه‌سنده و بارقک محورنده انشا او لمنشدر که بنایه کیدن رامیه مدخلی ده کیف یا پراقلر آرمه‌سنده کیزلمنشدر . بنا مرسله ، آخذه ، خابطان او طهری مغاره‌لر مطبیح ، . . . . کبی مشتملاتی ایچون خارجی قوریدو ولی یا بلشدر . (شکل ۲۷)

بو یکی استاسیون ده کذلک صول ساحلک تنورات شبکه سه مربوطدر . حال حاضرده کی قوتی تقریباً ۸۰۰ بار کیرلک یعنی وقت استاسیوندن ۶۵ دفعه فضله در . مرسله جهازی اوبلج تعریف ایتدیکمزه مشابه ایسه ده قوتلری زیاده در .

تلغراف نامه لرک اخذی ، ینه تلفون و بیکاشی « فریده » نک محلل الکتریق ده تکتوریله اجرا اولنور . و بالورلی ده تکتور دخی قوللانیلور . یقین بر آتیده بوبوسته کندیسنه لازم اولان قوه الکتریقیه بالذات استحصال ایمک اوزره « ۲۲۵ » بار کیر قوتنه « دیزل سیستمی » بر موتوره متحرک و « ۶۰۰۰ » کیلومتره حق دها فضلہ مسافتاه مخابرہ ایده بیله جک بر الکتریق ماکنه سیله تجهیز اوله جق و شوصورته ایفل قله سی بوتون دنیانک اک قوتلی استاسیونی اوله جقدر . بو قله فوقدن انتشار ایده جک تلغراف نامه لر بتون ، اوروبا ، آسیانک بر قسمی بتون بحر سفید ، تونس ، جزایر ، فاس و اوقيانوسی بر شبکه تحته وضع ایده جکدر . فقط بو استاسیون ده شایان دقت یکیلک بیوک مسافتاه موجات موسیقیه اعطای ایدن بر آلتله مجهز بولنسی و بو آلتک ایفای فعلنک دخی یعنی بر قوتله تأمین ایدلیسیدر . بو کشف تلسز تلغرافیلقده مهم بر خطوه ترقی اولدیغندن اثرک نهایتده بوکاده برفصل مخصوص کشاد ایده جکز .

ایفل قله سی طرفندن کمیله ویرین ساعت اشارتلری

کمیچی ایجون اک مهم مسائلدن بری ده سطح بحرده هر آن اشغال ایدیک موقی بیلمکدر که بوکاده « نقطه » تعیینی دینور . تعیین ایجون ایسه کمینک بولوندیفی نقطه نک عرض و طولانی بیلمک ایجاد ایدر . طول کوآکب رصد پله الده ایدیلور .

عرضت تعیین ایچون ایسه کمیجی بولوندیانی محله کی ساعتی بیامک لازم در که بوده کوآکب رصدیله الده ایدیلور : عینی زمانه مبدأ نصف - النهارینک ساعتی کندی قرونومتر و سیله تعیین ایده رک هرایکی ساعت بینته کی فرق عرضی و بناءً علیه نقطه بی اعطای ایدر . [۱]

بر قاج سنه اولنه کلنجه یه قدر کمیجیلر ایچون اک مهم مسئله بارس نصف النهارینه کوره حین حرکتنه قرونومتره لرینی تنظم ایدرک سیاحت انسانسنه ایشلمه لرینی نظارت مهادیه آلتنه بولنديرمق ایدی .

لکن حرکتدن بر آز صوکره « ۱۰ : ۸ » ، ثانیه حق دها فضله فرقه حاصل اولدیفی ده نادر دکلداری . بو تصادف دکز اووزرنده کمینک موقعی ایچون « ۵ : ۴ » کیلومتره وحق دها زیاده برخطایه سبیت ویریوردی . (بر ثانیه « ۵۰۰ » متره لک بر مسافه بی اراهه ایدر .) مصادمه و ساحل یقالقلرینه دوشمک صورتیله وقوعه کلن قضالردن بیوک بر قسمی بو جنس خطالردن نشت اتشددر .

حال حاضرده ایسه تلسز تلفراف کمیجیلره ائنای سفرده قرونومتره لرینی تنظیمه خدمت ایدر . بو خصوص ایچون ایفل قله سی هر کون تمامیله نصف اللیله قیصه بر اشارتندن صوکره هر درلو احتمال تشوشه میدان ویرمیه جک صورتده واضح اشارات اخباریه اعطای ایدر . عینی شراؤط داخلنده ایکنچی قیصه بر اشارات صباحد « ۱۱ » نده اعطای اولنور .

[۱] ۱۱ مارت ۱۹۱۰ تاریخندن بری فرانسه مبدأ نصف النهاری اوله رق پارس رصدخانه سندن کچن خلی ترک ایده رک غره توویچدن کچن انکایز نصف النهارینی مبدأ اوله رق قبول ایشدر . غره نوویچ ساعتی پارسه نظرآ (۹) دیقه (۲۱) ثانیه قدر ایلری کیدوب کمیلره تعیین موقعیتی ایچون ایفل قله سندن ویریلن اشارتده مذکور یکی نصف النهاره کوره در .

اشاراتك اعطائنا به بر قطعیت مطلاقه نک تامینی ایچون ساعت تلای تلفرا فله رصد خانه طرق دن ایفل قله سنه و اورادن ده بحر سفید و بحر محیط اطلسینک بر قسمته سفر ایدن کمیله تعمیم ایدیلور . بو صورته یومیه ایک دفعه مبدأ نصف النهار ساعتی آلان کمیجیلر ریاضی بر قطعیته نقطه کسیدیرلر و بو صورته یوقاریده بحث ایلدیکمز خطالر بیوک بر نسبتده تنافص ایدر .

اک اوافق سفائن تجاريہ بيله بيوك مصارف ايمڪسزين بتون بوسهو لتدن استفاده ايده بيلور ساعت اشارتلريينك آلنسي ايچون بسيط برآخذه آلتيله اي برجيپ ساعق کمال امنيله سفره یناشمه یه مساعده ايدرلر .

سیز-فائٹ امنیق ایچون موجات الکتریفیکی نک بود رجه مهم او لان صورت استعمالی بالجمله مالک استفاده ایندیکی بر مسئله اولوب شرف تأمینی ده فرانسه به عائد در.

*

فک شو خدمت و فائدہ سنہ تشكیر بورجعز دکلی؟ تصویر ایدم کہ مختلف ملتارہ، منسوب کیلر یعنی السماء والارض قرا کلق کیجھہ دالغہ لرک تحت تهدیدنہ کیدوب طور رکن کیجی کندی کندی سنہ صوراً نزدہ ہیم؟ ہانسکی عرضہ ہیم؟ حقیقتہ ساعت فاچدر؟

بردن سهانک دریندگانندن ، ظلمتیلرک قمرئدن دالغه لرک اوستىدىن
فرانسەدن كوندريلن براشارات اخوت وامنيت جوابى ويرر : نصفالليل !
نصفالليل ؟

* *

مستقبل حربىلدە ايفل قىسىمەم بىر رول ايفا ايدەجىكدر . تلغرافقا مەلرەك
هر شرائط تختىدە حاۋىز امنىت بولىنىيەن و آھالىك جاۋىز اويمدىيەن معلومدر .
اوحالدە حال حربىدە بلا فاصىلە نشر موجات ايدىن قوتلى بىر مىقىدىن نصل
اجتناب اوئىلى ؟

اڭىر مذكور جهاز السادس بىرلىشىرىپۈرسە « بلفور » كە بارس دن
اخذ ايدەجىكى بىتون تلغرافقا مەلرى دەتكىتۈرک جىسى و طبىعىت نەاولورسە
اولسون قارىشىرىپۈرسە بىلور . قېرىشىدىن ناشى مشوش مىقۇس « بلفور » استاسىونىنە
اجrai تائىير ايدەرەك عيارك شرائطى نەدىن عبارت اوولورسە اولسون مىسئە
كىسب نزاكت ايدر . ذاتاً مشوش جهاز بىرلىرى قارشىسىنە اوولدۇقە يېقىن
وضع ايدىلين اىيى استاسىونك عيارىنى بالتحرى بولەپىلور وتلغرافقا مەلىغىر
قابل حل بىر حاله ارجاع ايدر .

بىيوك منزلى حاۋىز شرارەلى مىقىسىلىك انشایى دىشىنىك دە استەمانىدە
قصور ايتىھەجكى بعض اسامىح نك قوللائىسى اىچاب ايدر . [١]

[١] اوولدۇقە بىسيط اعمال ايدىلين بىر مىقۇسە بالنسبة قىصىھ بىر زمانىدە تىكىرى
ئاىمىز تلغرافخىلىقىدە مستعمل بىتون نوطەلىرى دور ايدەجىك شرارات ويرىپەپىلور .
بىيوك بىر مىساۋىيە قدر بالجملە تلغرافقا مەلرى تىۋىش ايد بىلەجك بىر مىقۇسە نك حال
صالىدە استەمالى بىرمادە مخصوصە ايلە منع ايدىلەجىكدر .

تشرين اول ١٩١٢ ده پارس رصدخانه سنه انعقاد

ایدن بین الملل ساعت قونفرانسی

بو قونفرانسده مقررات مهمه ساڑه میاننده ایفل قله‌سی کبی برچوق
تاسز تلغرف استاسیونلر نجه بتون دنیا به انتشار ایده جك صورته ساعت
اشارتلرینک اعطاسی قبول او لئشدر .

بروچه زیر لیسته ده ویره جکلری ساعت اشارات صره سیله بو وظیفه نک
ایفاسی کندیلرینه تحمیل ایدیلن استاسیونلری اراهه ایدر :

غرا نووچ ساعتی

۰	نصف الیل	پارس
۲		سان قرفاندو
۳	آرلينقون	(جاهیر متفقه)
۴	ماڈلا	
۴	سو عادیچیو	(ایتالیا صومالی)
۶	طومبوقتو	
۱۰		پارس
۱۲	اوکله	نوردواچ (آل منصی)
۱۶		سان قرفاندو
۱۷		آرلينقون
۱۸		مصور (أربیته)
۲۰		سان فرانسیسکو
۲۲		نوردواچ

پارس رصدخانه‌سی بتون استاسیونلر طرفدن قبول ایدیلن غره نوویچ
ویا مبدأ نصف‌النهار ساعتی تعین ایدر. ایفل قله‌سی ایسه کونده ایکی دفعه
ساعت اشارتلرینی لیسته‌ده محرر استاسیونلره تبلیغ ایله مکلفدرکه مذکور
استاسیونلرده تعین ایدیلن زمانلرده اشاراتی ساحه‌لری داخلنده نشرایدرلر.
بوصورتله بتون ابخاره یا بیلان موجاتنه کمیلر یومیه ایکی دفعه مبدأ ساعتی
اوکره نیزلر.

بو تعریفه ۱۹۱۳ سنه‌ی ۱ توزنده تطییق او نمی‌شد.

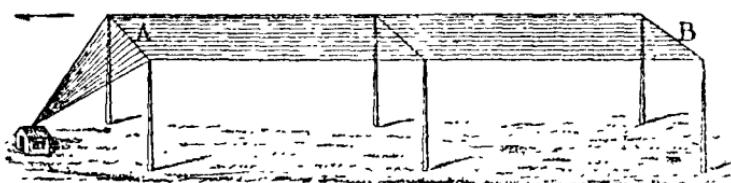
فصل ۵

تلسز ٹفر اجٹلقدہ کی ترقیات جدیدہ

استفامات، وجات - غونتومته ويا شعاعات قادراني - هر تز فنارلري -
بتون دنيا ايچون تلرافانمه لرك ارسالات جويهسي - مسافات
عظميده نامز تلراف - خلاصه - موجاتك دور عالمي .

تلسز تلغرا جیلقده مستعمل موجات الکتریقیه طولالرینک علی العاده
 (٣٠٠) متره قدر اوله مدیغی و طولالری غایت بجوك اولان موجات ضیائیه
 مثلو توحید و توجیه اولنه مدیغی سویلشدک . بناءً علیه موجات ضیائیه نک
 انکساری ایچون بر قاج میلمرته ساحه‌یی حائز بر محدب آینه کفایت ایلدیکی
 حالده موجات الکتریقیه نک انکساری ایچون بر قاج کیلومتره‌لک بر آینه‌یه
 احتیاج وارد ر . معماقیه هنوز تحت تدقیقده بولنان فرضیاته هر طرفه
 داغیلان موجات الکتریقیه بی طوبلایوب بر استقامته توجیه و بو صورتله
 میزللریخی تزیید ایله برابر امنیتلرینی استحصال چاره‌لری آرانقدده در .
 موجاتک توجیهی ایچون تصور بولنان اجهزه‌نک ایضاحاته کیریشمزدن اولن
 ایرلاندده کی (قلیغدهن) استاسیونندن قناداده کی (غلای بهی)ه دوغریدن
 دوغری‌یه مخابره ایچون مارقوئی طرفدن استعمال بولنان بر شکل خصوصی ده
 اولان آتنی بسیطجه تعريف ایده جکن . (شکل ٢٨)
 آتن (٦٠) تلدن مرکب اولوب یلپازه شکلنده (١٠٠) متره ترفع
 ایلدکدن صوکره افقاً (٣٣٠) متره امتداد ایدر .
 بو آتن شایان دقت وهیچ ایشیدله منش خواصی حائزدر . شو صورتله

مرسله ده بر شراره ظهور و هر وقت اولینی وجهه موجات آنتنک «A B» استقامتی تعیب ایدر؛ فقط موجات ساره «B» دن «A» به دوگری مخالف بر استقامت اخذ ایدر که اصل بوموجات اول کیلردن بک بیوک بر متزلی حائزدر.

شکل ۲۸

خلاف تاعمل کورونن بو حادنه نك اسبابي نهدر؟ شيمدي يه قدر هيچ بر نظر يه بو سري آچيقجه اثبات ايده ما مشدر. مع ما فيه (قليفدهن) و (غلاس بهي) آرم منه موافق صورته تأمین مخابره ايچون هر ايچي پوسته نك آنتنلري يكديكرينه مخالف استقامته وضع ايدلشلر در كه بو طرزه کوده بر استقامتده نشر شاع ايدن هر هانكى بر آنتن تلغرافاتمه لرى مذكور استقامتک جهت مخالفندن اك مكممل صورته اخذ ايدر.

بو طرز قبول مكممل نتاجع اعطيا ايلش ويکديكرندن تقربياً (٤٠٠٠) كيلومتره مسافه لي بولنان بو قوتلى ايچي استاسيوندن كيجه و كوندووز برجوق تلغرافاتمه لر تعاملی او لمتشدر.

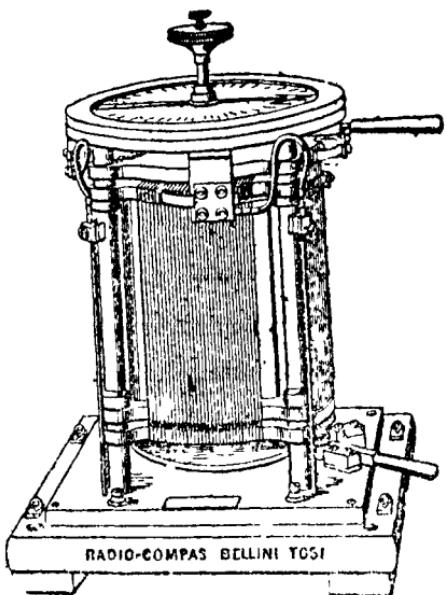
(بل ليني) و (توزى) نك مشعر شعاهي

هر تر فنارلری

تلسر تلغراف ايجادندن بری هر زمان برسؤاله وارد خاطرا او لمشدر كه جمه آتبه ايله تلخيص اولنه بيلور.

وأصل اولان موجاتك استقامت وروديني بالعمل تعين نه صورته
ممكندر ؟

مسئله نک حلی ایچون تصور ایدیان مختلف تکلیفات میاننده « بل لینه » و « توزی » نک مشعر شماعنی بر صورت خصوصیه ذکر الله اکتفا

شکل ۲۹

ورود ایدن موجات کسب ایده‌جکی شدت عظیمه بولنه بیلور. حرکت دوریه بر ابرهی ده حرکت ایتدیره رک قیمت اعظامیه کورلديک آنده ابره دخی مرسله استقامتی اشعار ایدر. وابره شکله کورلديک وجهمه در جاهه منقسم بر قادران او زرنده حرکت ایدر.

او حالده سوا حلك صورت مناسبه ده انتخاب ايديلن نقاطنده تلسز تلغراف استاسيونلری ياييله ورق بونلرک اعطا ايليه جكلى اشارات بسيطه و ناقل شعاع ايله مجهز كمپلره موقع علني بيلديرمك كفايت ايدر . درجه کافيه ده

ایده جکز . لکن غایت صنعتکارانه و دقیق اولان بوجهازک تدقیق ماهیق بو اثرک درجه شمولي خارجنده اولوب يالکز تفصیلات ایله اکتفا ایده جکز :

مشعر شعاع موجات -
الكتريقيه نك تأثيراته
معروض براسطوانه ويبر
بويندن عبارتدر . مذکور
اسطوانه بر محور شاقولي
اطرافنده دور ايندرين به رك

ورود ایدن موجات کسب ایده‌جکی شدت عظیمه بولنه بیلور. حرکت دوریه بر ابرهی ده حرکت ایتدیره رک قیمت اعظامیه کورلديک آنده ابره دخی مرسله استقامتی اشعار ایدر. وابره شکله کورلديک وجهمه در جاهه منقسم بر قادران او زرنده حرکت ایدر.

اوله رق ویریله جک اشارات مکرره ایله کیلر سواحلدن پک او زاقله ده و حنی
اک کثیف سیسلرده بیله آجیق هواده کی کبی سیر و سفر ایده بیله جکلردر.
عینی زمانده هر تز قارلری دخنی تسمیه ایدیله بیله جک واک کثیف سیسلر
فارش غیر متأثر اولان مبحوث تلسز تلغراف ۱ استاسیونرینک ال برآق هوالرده
بالنسبة پک آز وسیسه ایسه همان هیچ دینه جک بر منزلی اولان ضیا فارلریه
نظر آ غیر قابل مقایسه بر رجحانی وارد در .
سیسلی هوالرده سیر سفاذنک معروض بولندیغی مهالک معلوم در که بو
مهالکدنه کیلرک سرعیله متادیا آثارار .

هر تز قارلرینک ایفا ایده بیله جکلری خدمتی تقدیر ایدن نافعه نظارتی
سواحله ده تأسیسلرینه قرار ویرمنش واکنیا سیسله مستور بولنان بر هست
ساحللرنده انشا آنهم باشرت او لمنشدر . بریسی (سهن) و دیکری (او همسان)
آطم سنه بولنان ایک استاسیونک انشا آتی ختم بولشددر .
بوایک هر تز قارلری موجانی تلاقي ایتدیره رک ساحلدن (۴۰) میله قدر
او زاقله ده سیس حسیله بولنی شاپیران کیلری بالتحری او نلری کمال امنیته
د بر مسن ، لیجانی قوینه ایصال ایده جکلردر .

جوی تلغراف نامه لرک ارسالی *

ایفل قله سی کبی اک مهم تلسز تلغراف استاسیونرندن بمضیلرینک
قر و نوم ترولرینی تنظیم ایده بیلمک او زرده بتون دنیا او زرنده سیر ایدن
سفاذن ساعت اشاراتی اعطایه تحصیص او لندیغی کورمش ایدک .

کیلر دخنی كذلك استاسیونره مناطق مختلفده اجرای حکم ایدن احوال
هوائیه و فور طنه شکانده کندیلرینی تهدید ایدن مهالکی بیلدیره جکلردر .

خلاصه سوق اداره‌لری ایچون الزم اولان احوال جویه‌دن کیلر خبردار ایدیله جکلردر.

ساعت اشارتلری کیجیلردن بشقه‌لرینه دخی موجب فائده اوله بیلور. ایفل قله‌سی برچوق مؤسانه و بالخاصه ساعت حقیقیه‌ی بیلمکه محتاج اولان شمندوفر استاسیونلرینه‌ده اعطای خبر ایدر.

مع مافیه فرانسه‌نک بتون شهر و قراسنک آچیق دکزدنه کی کیلر کبی ساعت اشارتلرندن و وفاچ جویه‌دن استفاده ایتماسنده سبب و معنی یوقدر. زیرا اشمارات مبحوثه زراعته‌ده فائده بخش اوله بیلور. ذاتاً فرانسه‌نک هرجه‌شدن ایفل قله‌سی اخباراتی آله‌بیله جک درجه‌ده حساس و قابل نقل اخذه پوسته‌لری موقع فروخته وضع اوئنشدر. فیٹاتلرینک اهونیق ایسه استعماللاریخی تعمیم ایده جک درجه‌ددر.

بیوک مسافتانه تلسز تلفراف — دینه بیلورکه حال حاضرک قوتلی تلسز تلفراف استاسیونلری الا بیوک متزله ایریشمک ایچون حال مسابقه‌ددرلر. الا اولا بحر محیط اطلاسینک بر طرفدن دیگرینه معین بر استقامته توجیه ایده بیلديکی موجاتیله « قلیفدن » غلاس بی آره‌سنده منظم برخابره تأسیسنه موفق اوئنشدر. بوندن صکره اوچه بحث ایلدیکمز برلین قربنده کی (ناوهن) استاسیونی کلیر. فقط بوبوسته بر قاصرغه ایله خزاب اولدیفندن یکیدن انشا اوئیسورکه بونک آندرلرینک مربوط بولنه جنی قله (۲۰۰) متراه ارتفاعی حائز بولنه جنی کی الکتریق ماکنه‌سی ده (۲۰۰) بار کیلک برقوتی حائز اوله جقدر. مهندسلرینک افاده‌سننه نظراً بوبوسته نویورق شهری داخل اولق اوزره بر منطقه‌یه اعطای اخبار ایده بیله جکدر.

الک نهایت پك چوق زمان کریده قالان ایفل قله‌سی استاسیونی یواش

یواش احراز توفق ایدرک تعریف ایلدیکمزر تأسیسات قطعیه سیله مسابقه عمومیه احراز توفق ایده بیله جک ماهیتده در .
خلاصه : تلسز تلغرافیلقدہ عظیم متذارک استحصالنده کی ترقیات اخیره بروجه زیردر .

- ۱ — اک مرتفع طاغلری آش جق و موافق طولا شه جق شدنی حائز و (۲۰۰۰) متره یه قدر طولی حاوی اوژون موجات ؟
- ۲ — قدرت عظیمه یی حائز آلتلر ؟
- ۳ — غایت اوzac مسافتاند ورود ایده جک تلغراف اساملری اخذه مساعد درجه نهاییه ده حسان ده تکتورلر ؟
- ۴ — عین زمانه تلغراف اساملرک مکتومیتی تسهیل و معین برشدت صرفه مقابل عیار ایدیلان ایک استاسیون آرد سندھ مسافه یی تربیده الوریشلی بطی المعنی موجات ؟
- ۵ — موجات انکتريیه نک استقامق . بو واسطه تلغراف اساملره دها بیوک بر منزلي و دها فضلہ بر امنیت بخش ایدر .

۶ — والحاصل موسیقارلی شراتات : او جله بر بنده بحث ایلدیکمزر بو مهم کشفه فصل مخصوصنده تکرار عودت ایده جکنر .
یوقاریدن بری ذکر ایدیلان شرانطی توحید و آنلری دها زیاده اصلاح ایدرک بلا شبہ نتیجه فوق العادة آتیه یه ایریشلہ جکدر :
ایفل قله سنک تپه سندن قوتلی بر من قصک مانو پله سنہ اوافق بر تماслه جوه موجات الکتريیه حواله اولنه بیلور . موجات مذکوره نک بر قسمی بحر محیط اطلسی یی قطع ایدرک نوبورق قربنده کی (قود) برونی استاسیوننده کی تلفوننہ بر صدا حاصل ایده جک ؟ همان بر آز صوکره ایسے بر نجی صدانک بر عکسی کبی دها خفیف بر صدا دو بیلور . ایکنچی سس مخالف استقامق

تعقیب ایدن موجاته حصوله کلیرکه موجات مذکوره نانیه نک یدی ده برنندن
دها آز برزمانده آرضی دور ایتدکدن صوکره واصل اولورلر .

بالنسبه قیصه برزمانده تلسزتلفرالخیلق نه عظیم ترقیاته مظہردر . آنجق
(۱۸۹۰) تاریخلنده برانلى بو یکی فنه عاند تجارتی اجرا ایلشدر .

ایلاک زمانلرده واقع اولان نواقصی کون بکون اکمال ایدیله رک تریسید
تطیقاتی موجب بر جوق تحملیات شایان قیددر . یقین بر آتیده ایسه محاذیری
دکل بلکه یالکز فوائدی ذ کر اوامه جقدر . زیرا ماضیسی استقباله اک
کوزل بر شاهددر .

فصل ٦

تلسر تلغرافک موجودی کیمدرا ؟

بو فصلده تلسز تلغراف کاشفلرینک هر بریسنه عالی حصة شرف تدقیق اوله جقدر .

(١٨٩٠) و (١٨٩١) ده موسیو برانلی فن آقاده میسن، فرانسه حکمت طبیعیه جعیته فرانسه یعنی الملل الکتریق مهندسlerی جمعیته، تنور الکتریق غذنیه سنه و دها بعض رسالات فیه تلسز تلغراف اخیلیق ایچون وجودی لابد اولان برانلی بوروسنک خواص مجیه سنی بیلدیردی . دها بو تاریخنلرده تلسز تلغرافک روحی تشکیل ایدن تجربه لری اجرا ایلشدرا .

فی الحقيقة کنديسيده شيمدي او لدیني کي ايک بوسته قوللانيوردي : شراراتک حاصل او لدیني بر مرسله و پيل دوره سنه ادخل ايدلش غالوانومتره و توپلي بوري يي حاوي بر آخذه برانلی شرارات اعماسه له و آرزوسنه کوره ابره يه وضعیات مختلفه اعطای ایدلیبوردي . كذلك مقاطیسی ابره نک عیف شرائط تحتنده رقصیله انکلتزه ده مدت مدیده و تستون جهازی تلغراف عادی ایچون قوللانيشدرا .

بدایتده تجربه (٢٠) متره دن زیاده مسافه يی حائز اولیان پوسته لمیاننده و پردمه و دیوارلار آرم سندن اجرا ایدلیبوردي . كذلك آچیقده (١٠٠) متره دن زیاده مسافاتده دخی فعل مذکور قابل استحصال ایدی .

دها صوکره موسیو برانلی هر ايکي پوسته ده معدنی چبوقله قوللانه درق مسافه نک تریید اوله بیله جکنی بالتجربه اثبات ایلدی که مذکور چبوقله بالآخره آتنن نامی ویرلدی .

ایشته موسیو برانلی نک ایلک دفعه اوله رق (۱۸۹۰) ده اجرا ایلديکي وبرچوق قونفرانسلرنده تکرار ایلديکي تجارت اساسیه بونلردن عبارتدر . یوتجاربک اهمیت اصلیه سنی تقدیر ایدنلر ایچون قارخن مذکوردن بری تلسز تلغراف ایجاد اوئىشدر .

عینی اجهزه یوکسک آنتلره شدید شرارات قوللانه رق بیوك مسافت ایچون دخى خدمت ایده بیلورلر . آلات بحونه لاپوراتواردن چیقان و موقع استفاده يه وضع ایديلن باجمله اخترات جديده نک اساسی تشکيل ايتدکلاري ایچوندرکه اساسده برتبدل يوقدر .

مع ما فيه بوشيان دقت نتائج فرانسه ده اهال اولندينى ایچون انكلتره دن كاسنه ده انتظار اوئىشدر .

شيمدى ده موسیو مارقونى نک اجرا آتى مطالعه ايدەم :

مارقونى دها صوکره لرى موسیو برانلی تجارتى تکرار ایدرك صورت استعمالنى تغير ايتامك اوزره (وەتھۇن) سىستمى غالوانومتره يېرىنە مورس جهازى اقامه ايمش و [۱] اوصانماز بر تباتله بالخاصه آنتلوك ارتفاعى وشراراتك شدتى تزييد ایدرك مسافت بويوپور وبصورتلە خطوه خطوه، كيلومتره، كيلومتره تجارت متعاقبه اجرا ایدرك « بولۇنيا »، قربىنده « دۇو » و « دىمەر »، آرەسندە مخابره يه موفق اولورلر . كىندىسىنە بخش منيت ايدن بر بىوكلىكله ايلك تلغرافى اىچى موسیو مارقونى برانلى نامنە كشىدە ایدرك موجده عرض شىگان ايلىشدر .

[۱] واتھستون جهازى غالوانومتره نک مقناطىسىلى ابرەمنىڭ رقىلىيە تلغرافدا . مەلری اعطى ايدر . مورسىن فرق و محدودرى ايسە برقىد تحريرى اجرا اىتماسىيدر . مع هذا مورسکىدە خطالرى يوق دىلدر . بىر دفعە القسانك هەر حرفى يازمۇ ایچون بىر طاقم نقطەلر و خطلىرى ایچاب ايدر . بىتون بو تۈركىيات ايسە موجب خطىيات اوله بىلور وغايت مەم تەدىيانە محتاجدر .

والحاصل موسیو مارقونی انكلتره و جاهیر منقه آره سنه بر اتصال تأمین ایلدیکنند تشبیث مشکلاتی نسبتده شرفی ده بیو کدر. او کنه چیان بتون مسائله حل و فصلی ایچون برعماونت رسمیه ایله قوتی برمیبع مالی لازم او لشدر که انكلتره بونلری تأمین ایلشدر.

بوزمانلرده موسیو برانلی کندی لابوراتوارینک ناچیز وارداتیه تحریاتنه دوام ایدرک دمیر توزیعی حاوی بورینک غجایب خواصی کشف ایلشدر که بوده تله مدقانیکدر. فصل آتیده موسیو برانلی نک بو خصوصه داژ ۳۰ حزیران (۱۹۰۵) ده تروقاده رو، صالحنته و (۵۰۰۰) کیشیدن زیاده بر هیئت سامعین حضورنده اعطایلدیکی قوتفرانسدن بحث ایده جکن.

بو فصلی بیتیرمه دن اول تلسز تلغرافیلگ کرک اختراعه و کرک تکامله خدمت ایدن حکمانک اسلانی ذکر ایده جکن:

موسیو برانلی و مارقونی دن صوکره الفبا صره سیله شونلردر : طرق و معابر مکتبی معلمی موسیو بکوندهل — آلمانیالی معلم موسیو برادن — پارس ده صنعتکار موسیو دوقرنی . [۱]

فرانسه استحکام بیکاباشهی موسیو فردیه . — انكلته ملی معلم موسیو لوچ — روسیه ملی معلم موسیو پوپوف — فرانسه ملی مهندس موسیو روشه فور — آلمانیالی معلم موسیو سلاپی — فرانسه ده قروت قبودانی موسیو تیسسو .

تلسز تلغرافک ترقیاته خدمت ایدن علما آره سنه موسیو پو آنقاره بی ده ذکر ایلک ایجاد ایدر که کنديستنک تطیقاتده فوائد عظیمه‌ی اولان بر چوق شیلرک حلنی تأمین ایدن ملاحظات نظریه سی موجوددر .

---

[۱] بودات تاسز تلغراف استاسیونلری ایچون ایلک قابل استعمال آلتی انشا ایدن کیمسه در .

فصل ٧

تلەمە قانىك

مەرۋەش بىر طابىيە دە يايىلە بىلە جىڭ ايشلىرى

بۇ فصلدە كاشقى اولان موسىيۇ برانلى نك تله مە قانىك نامى ويردىكى
بر حادىمە دن بىحىت او لە جىدر .

تلەمە قانىك شرائط مختلفە تەختىدە بولنان ما كەنھلىرى سوق وادارە يە
تۈسۈط ايدر . عضو اصلىسى ايسيه كەذىك دېمىر توزىخى حاوى بورىدر . دىنە
بىلۇر كە تلسىز تلغىرا فەم تله مە قانىك غايت بىسيط تطبيقاتىدىن بىرىدر : في الحقيقة
يوقارىلار دە كورالدىكى او زەرقە او زاقىدىن كەن بىشىرا دە الکترىق مقناطىسلەرى
حال فعالىيە كەتىرەر كە مورس جەـازىنىڭ پالىقى قالدىرر و بودە كاغد شرىيد
او زەرىيە بىر نەقەطە طبع ايدر .

بۇ حرڪەت بىر كەرە تأمين او لىندىقىن صو كەرە اىكىنجى بىر نەقەطە نك تەمىشلى
ايچون اىكىنجى والىخ .. شىراتات اىجىاب ايدر . وجهاز كە حرڪەت مېخانىكىيەسى ،
كەندىسىنى تولىد ايدن شىرا دە كې آنىدر .

لەكىن بىر چوق احوالدا كەندىسىنى تولىد ايدىلەن شىرا دە حرڪەتى توقىف
ايىدە كەن ضو كەرمە ما كەن نك حرڪەتى دواام اىتىسى قدر كەذىك اىكىنجى بى
شىرا دە ايلە حرڪەتك بالىذات توقىق شایان آرزو در .

والحاصل بعض احوالدا پاك او زاقىدىن عىنى زمانىدە بىر چوق ما كەنھلىرى
بردى . ويا متعاقباً و حتى او نلىرى كورمە دن ايشتمىك موجب فاندە او لە بىلۇر .

ایشته حلی متعرسا اولان تله مه قانیکلک غایه و هدف بوندن عبارت اوُوب
حل قطعیسینک شرفی ده موسیو برانلى به نصیب اولمشدر .
اولا شوراسنی خبر ویرم که تله مه قانیکده او زون متزلای تلسز
تلغراف خیلقد، اولدینی و جهله بر منقص قولانیلور که بوکاده لايد شیشه‌لری
من بوطدر . معلوم اولدینی او زره مذکور شیشه‌لرک اخلاقه آئیسی چوق
و او زاقله قدر انتشار ایدن موجات الکتریقیه حصوله کتیر .
شمی تله مه قانیک حقنده بعض تجربه لرکو ستعه رک بالآخره بونداناتک
صورت و قوعنی ایضاح ایده جکز .

مثال او له دق ترکنه محبوریت حاصل اولان و مع هذا ترکدن اول
داخلنده بعض ترتیبات یا پیله بیان بر طایه تصور ایدم :
او حالده طایه لردن (۲۰) ویا (۵۰) فرسخ او زاق بر او طه ده
من قصک او کنه او طوران بر آدم دوکمه باشد تله بر قله فزارینی ایستدیکی
قدر یاقوب سوندیرمک دیکر بر قله او زرنده کی ساقه رک قولانی تحریکه ،
بعده سپرلر او زرندن طوبلری تحریکه مدخله رک آچغه متحرک کوپریلری
قالدیرمغه والخ حاصل موافق کوردیکی آنده ده طایه بی اینکه مقتدر
او له بیله جکدر .

لکن عاملاک یا پدینی تأثیراتی بعدی حسیله کوره میه جکی و ایشیده میه جکی
ایجون و قوعلنندن نه صورتله خبردار او له بیلور .

عامل متزوک طایه دن (۲۰) فرسخ او زاقده بولونق واو طه سنده قابی
بولنچله برابر طایه دده بر منقص وارد رکه آشاغیده کوره میه جکی و جهله منظم
فاصله لرله شرارات حاصل ایدر . و شرارات ایسے عاملاک او کنده چوزولن بر مورس
شریدی او زرنده اخبارات قید ایدر . بناءً علیه استحکامده کی حادثاتی طبقی
بر آینده سپرایدر کی کوره و ایجاب حاله کوره بحق حرکت ایده بیلور .

والحاصل كوندريلن موجات الكترىقيه ايله قلباها مستحکم داخلنده کي مختلف ما کنه لره قوماندا او لنه بيله جي کي ورود ايدن عامل بالذات موجات ايلده اجرا ايتديكى بالجمله عملياتك صفحات مختلفه سندن بالذات موقع اجراده ايتش کي خبردار او له بيلور .

ايشته او زاقدن ميخانيك بوندن عبارت اولوب هىچ بر واسطه ماديه اولمقسىزین بوکونكى مەدىوملىك يالكز جريان الكترىقيه استحصالى ادعا ايلدكلىرى حادثات معروض مئاڭ ايله درجه كافىدە تنوير ايدلدى . باقىم زمان، ادعاليخى نه درجه يه قدر تصدقى ايدر .

عجا يوقاريدن برى ذكر ايديلن تجاربك مقاييزمهسى نه او له بيلور .
بوسۋالك جوابى موسىو برانلى طرفىدن پارسىدە تروفادەر و صالونىدە ٣٠ حزيران (١٩٠٥) دە ويريان بى قونفراسدە اعطى او لنه شىدرىك بورادە اھميته بناه درج ايدلشدر .

موسىو برانلى طرفىدە

٣٠ حزيران (١٩٠٥) پارسىدە ، تروفادەر و ، صالونىدە

اعطا ايديلن قونفرانس

أنىستيتو اعضاسىندن معلم وارسونوال ، ك رياست ايلديكى قونفراسدە بش بىكىن زىاده سامعين موجود ايدى . يالكز شوراسە اسف ايدىيورز ك بالذات موسىو (درسونوال) طرفىدن ويريان بى خطابىدە موسىو برانلى ناك تلسز تلغرافىدە امر ايجاد و تدوينى حصه عظيمەسى تذكار ايدلش و بى خطابە طرفىدن يازىلەمامشىدر . مذكور قونفراسدە تلسز

تلغرافک سبب موجودی اولان ناقل شعاع ایله بو اختراعک تطییقات مفیده‌سی اولان تله‌مه قانیک موضوع بحث اولانشدر . [۱]

بالاً خره موسیو برانی سوزآلهرق تله‌مه قانیک حقنده کی تجاربی ارائه ایش و بو خصوصده هر بر قسمی کندی لابور انوارنده اعمال ایدیکی اجهزه‌ی قو لانمشدر .

تله‌مه قانیک ده تلسز تلغرافده اولدیفی وجهله ایکی پوسته موجوددر : عاملک شراراتی حواله ایدیکی بر مرسله و مذکور شرارات ایله متاثر اولان اجهزه‌ی حاوی برآخذه تروقاده رو صالوننده مرسله پوسته‌سی نصف دارمنک رأسه و آخذه ده صره لرک کریسنده مقابل جهته وضع ایدلشدى . مع هذا هر ایکی پوسته یکدیکرندن پک زیاده تبعید ایدیله بیلور .

شیمی دی صورت فعلیاتی ایضاح ایمک اوزره :

مرسله پوسته سنک «تروقاده رو» صالونندن (۱۰۰) کیلومتره مسافده اولدیفی فرض ایده‌م . بو پوسته‌ده کی بر عامل کور مکسزین ویالکنز شراراتی حاصل ایدرک صالون داخلنده کی تجارتی اجرا ایده بیلور . صالوننده کی تماشا کران حضورنده ایفای فعل ایدن آخذه‌نک ایسه کیمسه به احتیاجی یوقدر .

اوراده تجربه‌لری اجرا اولان آتلر شونلردن عبارت ایدی :

۱ — آرزو ایدلیکی زمان آتش ایده جلک بر روولور ؟

۲ — قنادلی بر وانقلاتور ؟

۳ — ایستالدیکی زمان یاقیـلـهـجـقـ وـیـاـسـوـنـدـوـرـوـلـهـجـلـکـ الـکـتـرـیـقـ لـامـبـلـرـیـ طـاقـیـ ؟

---

[۱] ناقل شعاعک عدم وجودی حالتده قاسز تلغرافیله‌ک امکان موجودی اوله میه جنی موسیو پـآـقـارـهـنـکـ اـنـرـنـدـهـ مـذـکـورـدـ .

٤ - برتفاقی قالدیره جق وبا براقه جق بر الکتریق مقناطیسی ؟
 یوقاریده کی درت تجربه بی اجرایده بیلئمک ایچون جهاز لردن هر بریستک
 کندی پیلی دوره سنه ادخالی ایحباب ایلر . اکر هر دوره بردہ برانلی بوروسیله
 مجھز ایسه اوحالده مرسله ده ظهور ایدن بالکنز بر شراره عینی زمانده
 باجمله دوره لرده کی جریانی تأسیس ایدرک فعلیات مختلفه بی اجراء ایتدیرر .
 لکن حلی مطلوب مسئله بوندن عبارت اولیوب شرط ایفا تجارت
 مختلفه نک متعاقباً حصولنی تأمین ایتمکدر .

آرزو ایدیلن آنده مرسله پوسته سی طرفدن حواله او انسان شرارات
 ایله حاضرون حادثات آتیه بی متعاقباً تامنا ایدرلر .

نار ابیض لامپه لری یانار ، وانتیلاتور دوزر ، الکتریق مقناطیسی
 (١٥) کیلوگراملی بر جسمی قالدیر و روولور پاطلار .

بعده عامل مناسب کوردیکی آنلرده شرارات توجیه ایدرک متعاقباً
 الکتریق مقناطیسی جسم ثقلی دوشورر . لامپه سوزر ، روولور بردہا
 پاطلار و وانتیلاتور توقف ایلر . والحاصل عامل آرزو ایستدیکی صره ایله
 بو تجارتی تکرار ایستدیکی قدر تهدید و حق دها بشقه طرز لرده تعطیل
 تجارت ایله بیلور .

محور توزیع

هر آرزو ایدیلن آنده آخذه پوسته سندہ کی فعلیات مختلفه بی اداره ایدن
 و کوچک بر الکتریق موتوریله دور ایدن چلیک محوردن عبارتدر . عامل
 او زاقدن دیکر جهاز لرده اولدینی کبی شرارات اعانه سیله محوری تحریک وبا
 توقيف ایده بیلور .

فعلیاتی طولا بیسیله موسیو برانلی ایجاد کرده سی اولان بوآلته محور
 توزیع نامنی ویرمشدر .

محور توزیعه یکدیگرندن تحرید ایدلش متعدد معدنی لوحه‌لر مربوط اولوب لوحه‌لردن هر بریسی اجرا ایدلیسی آرزو اولنان تحربه‌یه کوره جریان دوره‌سی تأسیس وبا قطع ایدر . جریانی تأسیس وبا قطع ایچون ایسه یووارلاق اولان لوحه محیطنه بر قطعه قاریق اوله رق اعمال ایدلش‌درک بوقسم یاپلی بر صابی تضییق ایدر . وبوصورتله دورک بر قسمنده معدنی صابک تمامیله جریانی تأسیس ایدر .

ایشته قطمه‌نک تماس حالنده عامل بر شراره حاصل ایدرک لوحه‌نک یا به جنی فعلیانی تحریک وبا توقيف ایده بیلور .

صالونده‌کی سخنه او زرنده احضار ایدیلن درت تحربه‌نک اجراسی ایچون محور توزیع درت لوحه‌یی حاملدر .

مم مافیه بشنجی بر لوحه‌ده محور توزیعی تدویر ایدن کوچک الکتریق موتورینک جالیشمسی ایچون لازمدر و بوده كذلك دیگر لوحه‌لر کبی عینی فعلیانی اجرا ایدن طاشقین بر قطعه‌یی حاویدر . هر لوحه قطعه‌می بشده بر دورده تمامی تشکیل ایدر .

عامل او زاقدن ، مختلف دوره‌لری آجان وبا قبایان لوحه‌لردن بو وبا شو تحربه‌یی اجرا ایدن شراراتک آن ظهورندن هر هانکی بر واسطه ایله خبردار ایدلک لازمدر . وایشته بومسنه‌ده عامل بالذات تلسز تلغرافی تشکیل ایدر .

عامل بالذات تلسز تلغراف

مشهر شارات و فرنسیول شارانی

مبحوث آلات واجهزه او صورتله ترتیب ایدلش‌درک محور توزیع دورانه باشاینجه عامل بالذات تلسز تلغرافده بروجه زیر ایشلر .

محور توزیعه مربوط خصوصی بر لوحه دها وارد رکه بونک محیطند
بر، ایکی، اوج، درث، بش چنتکلی غریبلر وارد رک هردیش بر یا به
تماس ایدرک جریانی تأسیس و بر شراره حاصل ایلر. بالتیجه محورک بر دور
نامیله بر، ایکی، اوج تا درت بش عددی شراره غریبلری حاصل اولور
و بونلره مشعر شرارات نامی ویریلور.

محنه اوزرینه موضوع مرقصه نک ایکی کرم جک آرم سنده تحصل ایدن
بو شراره ایشندک و ایشندک.

بو غریبلر هان ده مساوی فاصله لرله ظهور ایدرک (۱۰۰) کیلومتره
او زاقده کی آخنه پوسته سنه مواصلت ایدرلر و او راده کی عاملک او کنده
مساوی بر سرعته چوزولن مورس کاغدی اوزرینه اشاره ای قید ایدرلر.
کاغد شریده عطف نظر ایدلر کده: اولاً بر نقطه چوزیلور وبعده محورک
بر دور تامه تقابل ایدن (۲، ۳، ۴، ۵) قریب نقطه لی غریبلر ظهور ایدن
وعین اشارات محورک ایکنجه دور تامنده عینی صورتله حاصل اولور. غریبلری
یکدیگرندن تفرقی ایدن مسافت تقریباً یکدیگرینه مساوی و (۱۰) سانتیم
قدر طوله در.

کاغد شرید اوزرنده بیاض قالان بو بوشق، چوزولک ایچون تقریباً
(۱۰) نانیه صرف ایدر.

«تروقاده رو» صالحنده احصار ایدیلن تجربه لرده (۲، ۱) آرم سنده کی
فاصله رو و لورک پاطلامسی: (۲، ۳) آرم سنده کی و انتیلاتورک تحریکنه (۳، ۴)
آرم سنده کی لامبه لرک اشعاله: (۴، ۵) آرم سنده کی نقلی رفع ایدن مقنطیسک
ایقاظه والحاصل (۵، ۱) بیشته کی ایسه محور توزیعی چویره ن کوچک
موتوره تخصیص ایدلشیدی.

ایشته صایدیغمز فاصله لردہ لوحه نک قباریق قطمه لریله یا بیل صاپلر کتماسی و قوعه کلبر .

عامل تجربه لرینه باشلامق ایستدیکی زمان ، کوچک الکتریق موتوری جریانی تأسیس ایدن بر شراره یا پار و محور توزیع دورانه باشلار . شیمی هانگک بر تجربه ی اجرا و مشلا حنه او زرنده کورولن لامبهری یاقق ایچون عامل چوزلن کاغذ شریده دقت ایدرک (٤، ٣) فاصله سفی بکار و (١٠) تانیه قدر دوام ایدن بو فاصله ده بر شراره یا پار و در حال بوزمان ظرفده دمیر توزیع بوری اجرا ایدیله جک تجربه دوره سی داخلنده بولور . بوبوری شراره تأثیریله ناقلت اکتساب ایدرک پیلک جریانی تأسیس ولامبهر اشتعال ایدز .

محورک متعدد دورلرندن صوکره عاملک موافق کوردیکی زمانده (٤، ٣) فاصله سنک حین مرورنده بر شراره دها یا پهرق لامبهری سوندور . بوصورتله دیکر تجارت دخی اجرا ایدیلور .

والحاصل تجربه لری انما ایتلک او زره محور توزیعه حرکت دوریه اعطا ایدن موتوری دیکر تجربه لردہ یا پدینی کبی بوصو صه حصر ایدیلن (١، ٥) فاصله سنده بر شراره دها یا پهرق توفیق ایدر . و حنه او زرنده هر شی حال سکونتھ داخل اولور .

عامل ، تعریف ایلدیکمز بسیط واوتوماتیک تلفرا فسامملره او زاقدن با جمله تجربه لری اجرا ایده من . فی الحقيقة و تروقادر و ، صالونندن خارجده او لدینی حالده ترتیب ایلدیکی حادثاتک انتظام و قوعدن نه صورتله خبردار او له بیلور . بوصو صه عاملک تهـامی امنیتی ایچون حادثاندن خبر آلسی ایحباب ایلرکه بونلره قوئنرول شرارائی دینیلور . بسیطجه شوراسی ذکر ایدم که قوئنرول شرارائی دخی حنه او زرنده کوردیکمز مرقصه نک ایکی

کره‌جکی آرده‌سنده تحصل ایلر و لکن دها آز صداریله فرق او لندقلری کبی
مرسله پوسته سنک مورس شریدی او زرینه دها او زون بر اشارت قیدایدلرل.
ویریلن مشعر شرات غروی متلاعوب ظهور ایدن بو او زون اشارت،
غروبه عاند حادنه نک عاملک امرینه اطاعت ایتدیکنی اخبار ایدر .
بویله‌جه موضوع بحث تجاربدن ناریضا لامبه‌لرینی اشغال ایچون بر شرات
حاصل ایدن عامل درت نقطه غروی متلاعوب ظهور ایدن او زون خطله
حادنه نک حصولنی بیله‌جکدر .

بالآخره یوقاریده تعریف ایلدیکمز صورته‌ده یاناں لامبه‌لری سوندوره
بیله‌جکدر . [۱]

ایشته سخنده صورت دائمده ظهور و مرسله پوسته‌سنکیدن او توماتیک
تلغراف‌اپامه‌لر بونلردن عبارت‌در. بونلر سایه‌سنده عامل بیوک بر مسافه‌دن بتون
تجاربی سوق واداره ایده‌بیلور .
شونی‌ده علاوه ایده‌لم که او توماتیک شرات عاملی ایقاظ ایتمک او زره
بر الکتریک چنگرانی ده چالدیرر .

تروقاده‌رو قونفرانسی حاضرونی بالجهه تجاربک ندرجه قطعیله عاملک
آرزو سنه کوره یا هب بردن و یا منفردآ اجرا او لندیفی ، توقيف و تکرار
تجربه کوردیلر .

فی الحقيقة يتون بوتجارب قيصه برمسافه‌دن اجرا ايدلشدي ؟ لکن

[۱] قونترول شرات‌نک استحصالی ایچون یوقاری ده خلاصه ذکر ایتدیکمز
جیقتیلی لوحه‌لردن بشقه هر بریسی بر دیش ایله مجهز لوحه‌لردن محور توزیمه‌سی بوطرد.
هر قونترول لوحه‌سی بر تجربه‌یه ربط ایدلشدرکه محورک جین دورنده قونترول
لوحة‌سنک دیشی ده بر قونترول شرات‌هه سی حاصل ایلر .

موجات الکتریفیکی بـر برانـلی بـوروسـنـه تـأثـیرـیـله (١٠) مـتـرـهـدـن اـولـدـیـفـیـکـیـ
ـ (١٠٠) کـیـلوـمـتـرـهـدـن دـخـیـ بـرـپـیـلـکـ جـرـیـاتـیـ تـأـسـیـسـ اـیـدـیـلـدـیـکـیـ مـعـلـومـدرـ .
ـ هـ تـرـوـقـاـدـرـهـ روـ ، سـالـونـنـدـهـ يـالـکـنـزـ درـتـ تـجـبـرـهـ اـحـضـارـ اـیـدـلـشـ اـیدـیـ .
ـ معـ هـذـاـ آـشـکـارـدـرـکـ دـهـاـ بـرـچـوـقـ تـجـارـبـ دـخـیـ اـجـراـ اـیـدـیـلـهـبـیـلـورـ وـ مـثـلاـ اوـنـ
ـ مـخـتـافـ تـجـبـرـهـ اـجـراـ اـیـمـکـ اـیـچـوـنـ بـرـیـسـ اوـلـهـ اـولـدـیـفـیـکـیـ حـمـورـ توـزـیـعـ دـوـرـ
ـ اـیـتـدـیـرـنـ کـوـجـكـ موـتـورـهـ عـاـنـدـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ اوـنـ بـرـ لـوـحـهـ لـازـمـدرـ .

مـسـتـغـنـیـ اـیـصـاحـدـرـکـ بـوـقـدـرـ عـدـدـدـهـ تـجـبـرـهـلـارـ اـیـچـوـنـ عـاـمـلـکـ مـاـتـورـهـسـنـهـ زـمـانـ
ـ بـرـاـقـقـ اـوـزـرـهـ لـوـحـلـارـ قـطـلـلـارـ بـیـلـکـ اوـلـقـلـهـ بـرـاـبـرـ دـهـاـ آـغـرـ دـوـنـدـیـلـلـرـیـ لـازـمـدرـ .
ـ بـعـنـیـ اـنـامـ اـیـعـزـدـنـ اوـلـ شـوـرـاسـنـیـ دـهـ ذـکـرـ اـیـدـمـ :ـ يـالـکـنـزـ بـرـتـکـ بـرـانـلـیـ
ـ بـورـوسـیـ آـخـذـهـ پـوـسـتـهـسـنـهـ اـدـارـهـ کـافـیـدـرـ ؟ـ بـورـوـ اـطـرـاـقـنـدـهـ مـخـتـفـ پـیـللـرـکـ
ـ دـوـرـهـلـرـیـ بـوـلـدـیـرـیـلـهـرـقـ آـرـزوـ اوـلـنـانـ آـنـدـهـ عـاـنـدـ اوـلـانـ لـوـحـهـ وـپـیـلـ دـوـرـهـسـنـهـ
ـ بـورـوـ اـدـخـالـ اوـلـنـهـرـقـ شـرـارـهـ يـاـپـیـلـورـ .

شـلـالـهـ نـظـرـیـهـیـ

کـوـرـدـیـکـمـزـ وـجـهـلـهـ عـاـمـلـکـ آـیـرـیـ آـیـرـیـ تـحـرـیـکـ اـیـدـیـکـیـ اـجـہـزـہـ مـخـتـفـهـ
ـ اـیـچـوـنـ مـتـعـاـقـبـ وـآـیـرـیـ آـیـرـیـ شـرـارـاتـ اـیـجـابـ اـیـلـرـ ؟ـ نـتـایـجـکـ اـمـنـیـقـ اـیـچـوـنـ
ـ وـاقـعاـ بـوـطـرـزـ مـوـسـیـوـ بـرـانـلـیـ طـرـفـنـدـنـ تـوـصـیـهـ اوـلـنـشـ اـیـسـهـدـهـ يـالـکـنـزـ بـرـشـرـارـهـ
ـ اـیـلـهـ بـرـتـأـثـیرـ اـجـراـ اوـلـنـهـرـقـ بـالـذـاتـ بـوـتـأـثـیرـ اـیـلـهـ اـیـکـنـجـیـیـ بـوـنـکـلـهـ اوـچـنـجـیـیـ
ـ تـحـرـیـکـ ...ـ مـمـکـنـ بـوـلـنـوبـ فـعـلـیـاتـ مـتـعـاـقـبـاـ وـقـوـعـهـ کـلـوـرـ .

ایـشـتـهـ بـوـیـلـهـ جـهـ بـرـ شـرـارـهـ لـوـقـوـمـوـتـیـقـ بـوـاشـ بـوـاشـ بـیـرـوـتـیـکـ وـماـکـهـ
ـ سـرـعـتـنـیـ اـکـتـسـابـ اـیـتـدـکـنـ صـوـکـرـهـ دـیـکـرـ بـرـشـرـارـهـ بـخـارـیـ قـیـارـ وـفـرـوـنـلـرـیـ
ـ صـیـقـهـرـقـ تـوـقـیـفـ اـیدـرـ .

تلەمە قانىكك تطبيقاتى

صالح دە — حرب دە

يکى برايجاد ظھور ايدنجه و سائط تئزيرىيە حاضرە كاف دىكلىش كېيى درحال حربىدە كى وجه تطبيقى دوشۇنولور . و بوفىكلە شـايان دقت تىجارب اجرا ايديلور .

بوصورتله موسىو «غايه» نامىندە بىر مەندىس موجات الكتريقيه ايلەسبىح اىتدىرىيەلەبيان متىرك بىر طورپىل ايجاد ايمىشدر .

مىذكور طورپىل ايلرى ويا كىرى تحرىك اولنەبىلور وايجابىنده هدقە مصادمه اىتدىرىيەر كاشـمال ايديلور . بو خصوصىدە كى زىادە شـايان اعتماد و علاقەدار ذواتك افكارينه نظراً «غايه» طورپىلى بىر زىدھلى يى تحرىب ايدەبىلەجك برواسطة حربىدە .

شىمدى يە قدر اجرا ايدىلەن تىجاربىدە طورپىلاك ، سوق وادارە ايدىلەن استاسيون طرقىدن كورلىسى مشروط ايدى . يقىنە ايسە «هاور» لەمانىندە رسمى تىجرەلرى يايىلە جىقدەر . بىر آز دها! اول مەندىس «لالاند» كى بىلانلىرىنە كورە «قرزو» فابرېقىسىنە انسا ايدىلەن بىر تىحتى البحرك تىجرەلرى اجرا ايدىلشىن ساحىلدىن حوالا ايدىلەن موجات ايلە تىحتى البحرك بلا مىتىبات اىستەنىلەن جىته سوق ايدىلشىدر .

كىدەك آمر يقالي مەندىس موسىو «مارق آنتونى» طرقىدن «ساندى ھوق» دە يايىلدەنى كېيى پىودانىز بىر بالۇنى دىخى ادارە مەكىنلىرى . موجات الكتريقيه سايمىسىنە بىرمۇ تورى حاوى اولان بالۇن ساحىلدىن اوچەرقى دىكز او زىرنىدە بىرمەت طولاشدىقىن صوکە عودت ايدوب نقطە عن يىتىنە قەرە يە

ایمشد در اوحالده باسلاانغیجی فال خیر عد ایمک قناعتی ضروریدر. حتی افکار متعددی اقاع ایمک ایچون شوراسنی ده علاوه ایدم که بالونی بر کمی فوقده او جوره رق مری یاغدیر ممکن او له بیله جی کبی تحت البحر سوق ایدیله جلک بر طور پیله بر هوا ایمک ده قابل اولور ۱۱

ایشته سیاحت رومانلری محرری مشهور « زول ورن » که بالون و تحت البحر لری چندک. کوریاپور که فن، شاعر لرک ویا رومانجیلرک خیالاتی بلک زیاده آشیور .

تعداد ایدیان تجارب کوستریور که انسای حریبه نامه قانیک تامز تلغراف کبی قولانیله بیله جکدر. ایفل فله سندن موجات الکتریقیه اعانه سیله کوپریلری کسمک ، ایلریاهین طابور لرک آیاقلری آلتنه لغم لر پاتلاتمیق و دشمن فیلوسنی ساحلین او زاقلرده توفیق ممکن او له جقدر . ایکن بو خصوصات ایچون دسمنک عبنی و سانط تدافیه یه مالک اولمیغی و موجاتک فعلیاتی احیا به او غرائب به جغی قبول ایمک لازمدر . شیمیدی کوردک که شرات ایله بر تحت البحری سوق ایمک بر طور پیله آنچ بزرگی بی بر هوا ایمک ممکندر . او ت بتون بوندر کمی قیوداننک بر هوا اولمی آرزو ایتدیکی زمان ممکندر . فی الحقيقة بالفاصله ایشانهین بر سر اره آلتله بتون ارتباطی قطع ایمک ممکن در وسوحالده ایسه توجه و اداره دن محروم قالان تحت البحر دشمن حسابه توقف ایدر .

۱۱) بومه نارده بالونی سوقدن مراد موجات الکتریقیه مک قوه اندفاعیه سی قصد دکادر . فی الحقيقة موجات الکتریقیه موجات ضیائیه یه مشابه اولوب اصادم الهدکاری سطوحه صرمیلرک پاپنی کبی آنهرات احرا ایتلر . بر انداخت اوسه بیله بوهان هیچ مثابه سنده در .

مع معافیه بیلیوز که بمصادمه الکتریقیه نهدر حمیف اولور سه اونسون او زاقدن بالونک مو تور بی تحریک ایده بیلور . واونی بور و تور چهاردار استدیر و دور دیر ۴۰۰

روس - زاپون سفری انسان‌نده تاسیز تاغرافلک اوینادیغی مهم رول معروف‌در . بو سایه‌ده آمیرال « طوغو » دونمانانک اجتماعی تأمین ایدرک روس فیلسنی محو ایتمشدیر . ایکن شوزانی ده ذکر ایتک ایحاب ایدرکه ژاپونلر ناسیز تاعرافدن استفاده‌ی بیلدکاری حالد روس‌لر بو خصوصده بی‌بهره ایدیلر . بتون مکاتبه‌ی یوقاریده ذکر ایلدیکمز بر مشوش ایله فارمه فاریشیق ایدرک ژاپون فیلسنک اجتماعنه میدان ویرمامک ممکن او له بیلوردی . موسیو برانلی موجات الکتریچینک وقت حربده بیوک بر ساحة تطیقات بوله‌میه جغفی سرد ایله برابر کشفيات میحونه خدمات مسالمت‌کارانه‌یه حصر ایدلیکی صورتده دها شــولای بر ساحة احرآت بوله‌جغفی ده علاوه ایدیبور .

تلهمه فانیک ، دمیر بولاری اوزرنده دهابیوک بر سلامت تأمین ایده جکدر . بالکمز بر شراره اعانه بله ده کر ایتدیکمز کی خطده کی بر عارضه‌ی اخار ایدرک تره‌نی توقيف و بناء اعایه ایم بر فلاکتک اوکی آنه بیلور .

عینی وجهله سلاله نظریه سیله بر شراره بر فناره استعمال ایدن و رموتورک حرکتی تأسیس ایدرک فناره هر طرفه توحیه شــماع ایدم بیلمسی ایجون بر حرکت دوربه اعطای ایدیله بیلور . ایکن‌جی بر شراره فناری ســوندور و موتوری توقيف ایدر .

مبحوث فنارک مشکل التقرب بر قیا اوزرنده مؤسس بولمیغی و کیجه اوراده دائمی بر بکجینک بولندریله مدیغفی فرض ایدیبورز .

والحاصل تله‌مہ فانیک او زاقدن پک مختلف تأثیرات اجرا ایدر . مضرـ الصیحه بر محالک تجدید هواسی لغم‌لرک استعمال ، احوالات رفعی ، معدنی پارچه‌لرک ده لینمسی والحاصل جرمان الکتریقینک ناسخله فعالیـاتی اجرا ایدیله بیلور .

آرزو ایدیان فعلیات ایسـه یا آیری آیری استحصال ایدیلور و یاخود یکدیگرینی تولید ایدر .

تله مه قانیکلک ترقیاتی

تاسیز تلغرافک ترقیاتندن بحث ایتدکدن صوکره شیمی ده تله مه قانیکلک ترقیاتندن بحث ایملک مناسبدر . هر شیئدن اول شوراسنی ذکر ایدلم که تاسیز تله مه قانیکلک ، تلسیز تلغرافک تکاملاتندن استفاده ایدر . زیرا عدم قطعیت هر ایکیسی حقنده بردر . مثلا آقورد کیفیت تله مه قانیک تطبیقاته بیوک بر امنیت بخشن ایدر .

آقورد مسئله سنک قطعیتندن اول موسیو برانلى تله مه قانیک ناکه ظهور شراراتندن یعنی فور طنه تاسیز تلغراف و حقی عادی او توموبیل شراراتندن حایه ایلهین محافظه ترتیباتی تصور ایلشدر . شوراسنی ده علاوه ایدلم که منطقه تأثیر داخلنده بولنان مختلف اخذه لره مرسله آره سنده بالذات نأسیس ایلین بر آنی آقوردله تأثیر ایدلک آرزو ایدیان پوسته انتخاب اولنه بیلور .

بو اصول عیارک بر تکملندهن عبارتدر ؟ لکن بوده فعلیاتده آز چوق تحقق ایلین بر عیارک نواقصنه چاره ساز اولمقدن بشقه بر شیئه یاراما ز کرک غیر مأمول و کرک قصدی تشوشاته مانع اوله بیله جک اثیبی تکلیفات موسیو برانلى طرفندن واقع اولمشدر .

فصل ۸

تاسیز تلفون ویا سوزک موجات الکتریقیه ایله ارسالی

عادی تلفون حقنده بر قاج سوز - نه دن موجات قطارلری تلسیز تلفونه

خدمت ایمپری - موجات غیر منطقيه - « دودمل » ک قوس و ولائیسى - بولزمن قوسى - مرسله پوس-تەسى - آخذه پوس-تەسى - موسیو قوان و زه آن طرفىدن اىفەل قەلسىنده اجرا اىدىيان تىجارب - بىر ملا حظەسىز .

معلومدرکه عادی تلفوننده جریان بر اوچی میقروفونه و دیگر اوچی ده تلفونه مربوط بولنان بر تلدن مسرور ایدر . اکر میقروفون یعنی صدای اهتزازاتی توجیتیدیرن بر لوحه اوکنده قوتوشولورسه جریان یعنی تجویله اهتزاز و تموجات مذکوره تلفونه انتقال ایدرک لوحه سفی یعنی صورته اهتزاز ایدرک بولوحة ده برنجی لوحه اوکنده سویله ن سوزلری تکرار ایدر . تلسز تلفوننده ایسه سوزلر میقروفوندن تلفونه موجات الکتریقیه اعانه سیله ارسال ایدیلور .

دها يوقاريلرده موجك ایکي کره جکي آرم سنده متعاقباً ظهور ايدن
شراراتك سرعتله قطعی و عظیم آرالقلرى حائز موجات قطارلرى تولید ايلىكىنى
كورمش ايدك .

فاصله لرله آيريلان بوقبيل موجات قطارلري سوزك ارسالنه مساعدد كادر زيرا سوز هر آن دوچار انقطاع اولور. بناءً عليه تلسizer تلفونجيانقده بلا فاصله يكديكرينې تعقيب ايدن يعنى مهادى موجاتنك استحصالى لازمدرکه بوده قوس مغنى ايله تأمین ايديلور. شكل ۳۰

شکل

دودهـل، لاـ قوس مـغـنـيـسـي

بیوک حاده‌لرک، استاسو نلرک، مغازه‌لرک تنویراتنده استعمال ایدیلن

و ایکی کمور پارچہ سی آرہ سننہ کوز قاشد بران قوس و ولتاینک تعریف ائمہ لزوم کور میورز۔ یا لکر شور اسی او کرہ نہ کہ قوس مغذی اولہ بیامک ایچون نہ تعمیل انہ احتیاج کوستر۔ شکل : ۳۱

اکر « ۱ » قوس و ولتاینسی بر جریان دائمی و مشلا بر « ۱ » بیان نک

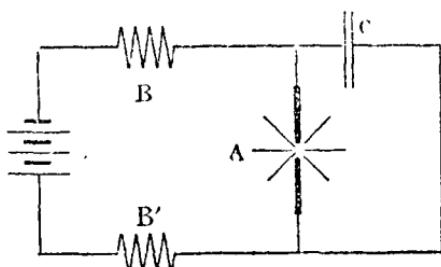
جریانیله اگدا ایدیلور و دوروه یہ

بر « ۱ ، ۱ ، ۱ ، ۱ » یو ما قلر یہ

بر « ۱ » مکنیف سی ادخال

اولنور سے قوسک علوی

اهتزازات سریعہ نک مقری

شکل ۳۱

اولہ رق اهتزازات مبجھوہ بر

موسیقی صدای اظہار ایدرلر۔ قوس مغذی نامیله معروف اولان بو حادہ انکلیز عالمی « دودھل » طرفندن کشف ایدلشدر.

مع مافیہ « دودھل » قوسنک نانیہ دہ کی عدد رقصی $30,000$ ی تجاوز ایدہ من کہ بودہ تاسیز تلفون ایچون غیر کافیدر۔

[*] دها یوقاریلر ده مکنیتھ ایله قائمی بالذاب یوما غلک حواسی دکر ایلدک۔ معلوم در که مد کور یوما ق دوروه ادخال ایدلیجھ جریانک صروریه بعض منہ مقاومت کوستر بومقاومت هارون داخله بر جام دمیر جو بوق ادخالیا، دها زیادہ ترا اید ایدر، « B و ۱ » تأییں بالذات بو بینلری ده بوصور تله اعمال ایدلشدر، مع مافیہ مد کور یوما قلر « ۱ » پیلنک جریان دائمی اصرار ایدر لرسه موجات الکتریفیہ یہ قارشی غیغ قابل صرور بر ماءه تشکیل ایدرلر، بناء عایه « ۱ » پیلنک جریانی A قوس الکتریفیسی اگدا ایدر؛ و فقط قوس مد کور طرفندن حاصل ایدلن موحاپ پیله عودت ایدہ میہ رک کندی دورہ ہی داخنندہ عائب اولورلر۔

[*] کور لدکی او زرہ « دودھل » ک قوس و ولتاینسی جریان دائمی ہی عالی تکرولی بر جریان متناوبہ تحويل ایدن سسطر واسطہ دن عمار تدر۔

فی الحقیقہ صدا و حقیقی ایصال ممکندر؛ لکن سوز آچیقجه تفریق
ایدیله بیلمسی ایچون اهتزازاتک تکرریخی تزید ایجاد ایدر.
قونهاغده معام اولان «پولرهن» نام دات «دودمل» قوس معنیسی
تعدیل ایدرک ثانیه ده کی عدد اهتزاری «۳۰.۰۰۰» دن «۵۰۰.۰۰۰»
چیقار مشدر .

بوتکرری حائز موحت تاسیر تلفونه تمامله مؤثر اولور .
«پولرهن» طرزیک اساس قوس و ولتائی می آچیق هوا ده دکل مولدماء
و یا تنور غازی محیطنده استحصال ایمکدر و دنسله بیلور که بو اطریه ایله
را بر سست ارسالی حقنده کی تجارت تطبیقیه ماشلار .
سیمدى بزده موچات الکتریقیه نک صدای اوراق مساوه یه یعنی سویله
می ھرووندن ایشیدیان «لەونه نه تریداتله ارسال ایدلادیکنی بدوقیق ایده ». .

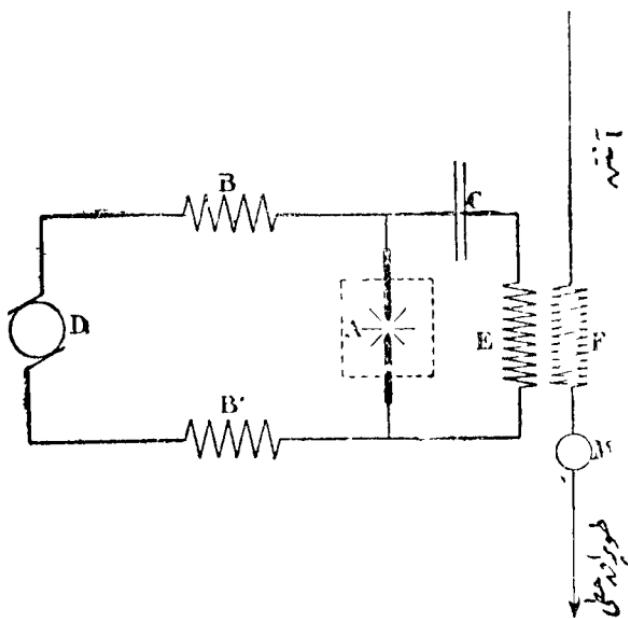
پولرهن قوسی اعانه سیله صدانک ارسالی

سویله یکمزر و جهله مولدماء محیطنده بر قوس و ولتائی وجوده کتیریلور
و اعدا حریانی دوره سنه ایکی «زاویه» تأثیر بالدات یوما قلمبه بر «۱۰»
مکشته سی ادخال ایدلیور سه بیوک بر انتظامی، یوکسک-کت بر تکرری حائز
موحت دامه استحصال ایدلیور . «سکل ۳۲»

علی العاده حالاتده، بوموحت اسکال ثابتی حائز اولورلر ؟ آتنن وارص
های دوره سنه ادخال ایدلش اولان «۱۱» میقرو فونی فارشیسنده سور
سویله نور سه سوزک اهتزارانی هیئت موحت داخاندہ صدانک مودولارینه
مطابق تعديلات اجرا ایدر .

بو صورتله دوچار تدل اولان موحت آتی بالعقب آخذه یه ارسال

ایدیلور . بو ارسالات بلا واسطه بر مسند اعانه سیله و قوعه کلیر که بونک ده دوره اصلیه سی جریان اغدا دوره سنه و تالیه سی ایسے آنن دوره سنه ادخال ایدلشدر .

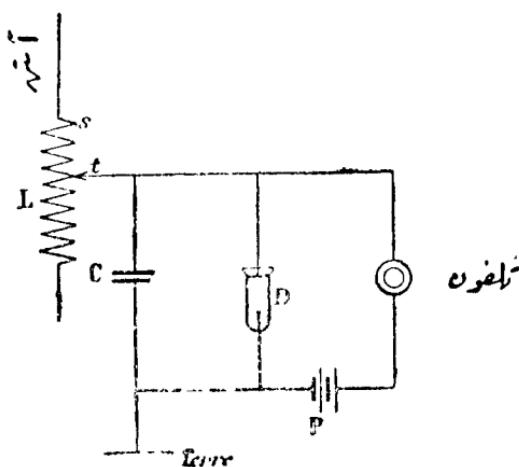

شکل ۳۲

آخذه پوسته سنه قابل تنظیم بر تأثیر بالذات یوماغنه مرس بو ط آنن قوللانیلور .
شکل ۳۳ ، بر « T » او جی ایسه ورود ایدن مو جاتک طوانه کوره مقدار کاف خطاوه هلازونک آننه ادخالی تأمین ایدر که بونکله ده مرسله و آخذه آنتلرینک عیاری الده ایدیلور .

بو پوسته ده هر هانکی برد تکتور قوللانیلبه بیلور . علی الا کثر مستعمل اولانی ایسه محمل الکتریق ده تکتوری اولوب « D » حر فیله شکل خطیسی ارائه

ایدیلشدر. مذکور ده تکتورک فعلیاتندن ایسه دها یوقاریلرده بحث ایدیلشدر. مرسله پوسته سی طرفدن اعطا ایدیان بالجمله موجات، سسک کندیلرنه حاصل ایدیکی تعديلاته آخذه آنتنی طرفدن جمع ایدیلور. موجات مذکوره

شکل ۳۳

ده تکتوردن بالمرور تلفون زارینی میقروفنونده کی اهتزازک عینی او له رق اهزاز ایدر و مرسله سویلانن سوز آخذه ده عیناً تکرر ایدر. [۱]

[۱] سوز موجات صوتیه سنک تکرری الکتریقه نظرآ دوف بولوندیعندن ذکر ایدیکمز وجهله دها او زون و آغیر موجاته تبدل ایدرلر. ایشهه بو موجات تلفونی او کنده سوز سویلنن میقروفنله متعدد اهزاز ایدر. یوقسه سوزه نظرآ دوچار تبدل اولیان موجات هیچ بر کوروتی ایشتدير مکمزین تلفوندن صور ایدر. فی الحقيقة سدامک ۳۰,۰۰۰ دن عبارت اولان حد اخذه چوچ یوکسک اولوب قولاق بو تکررله اهتزاز ایدمه میه رک غیره تأثر قالیر؛ عینیله کوز دغی منکشه رنگندن یعنی اثیرک تکرری ۷۵۰ میلیونی تجاوز ایتدکدن صوکره بی حس قالیر.

ایفل قله سنده تمسز تلفون تجارتی

تمسز تلفونله زیاده استغالت ایدرک جسار بخش نتایج و اصل اولان آمریقالی مهندس « فورهست » ایفل قله می تپه سنده تجربه لرینی تکرار ایتمک او زده ۱۹۰۸ ده پارسه کلشدۀ ارسال ایدیان سوز ، سرقی و بورو سسلری « مون والدرین » (۱۰ کیلومتره) و « یله نووسن ژورز » (۲۵ کیلومتره) والحاصل « دیهپ » (۱۵۰ کیلومتره) ده کی آخذه بوسته لرندن ایشیدلشدر. مع هذا محتاج تنویر دها بعض نقاط وادر.

بو مسئله موسیو « فوان » و « ژه آنس » طرف لرندن تکرار موقع تدقیقه وضع ایدیله رک ۱۲ نیسان ۱۹۰۹ ده بحریه ناظری موسیو پیقارد ، ک حضورنده وایفل قله سیله « مهلون » (۵۰ کیلومتره) آره سنده یکیدن اجرای تجارت ایداشدر. نتایج مکمله استحصال ایدیله رک آخذه دن جمهلر واضح او له رق ایشیدلش و حتی سلث طینی کایله محافظه ایداشدر . شوراستکده ذکری شایان استفاده در که سوزلر تمسز تلفونله عادی تلفوندن دها آچیق او له رق ارسال ایدیله بیامشدر.

بو تجربه لردن صوکره دنیله بیلور که تمسز تلفوننده تطبیقاتده موقع استفاده يه قولندشدر .

حال حاضرده بومسئله ایله انتغال ایدن « تیسسو » ، « قولن » ، « ژه آنس » ، « هرسیه » ، « پوازن » ، « دوفوره » ، « رومه » ، « فهمسنه ندن » ، « ماجورانا » ، نام ذواتک سایه سنده ترقیات سریعه ابراز ایده جمکدر.

آمریقالی عالم مشهور موسیو « تهلا » نک بو خصوصده کی فکری ده سودر :

هیچ شبهه سزیهینده بر ماصه اطرافنده قونوشولور کی بحر محیط اطرافنده قونوشوله بیله جکدر.

* * *

تاسز تاغون بحریه ایچون مکمل و قیاس قبول ایمز بر ناقل صدا او له جقدر. مختلف کمیلر ضابطانی بوندن بولیه بیولک بر مسافه يه قدر صورت دائمده یکدیگر لاه محافظه ارتباط ایده جکدر. بو ارتباط دو غریدن دو غری يه و سریع اولدینی ایچون تغرا فاتمه لرک ارسال ویا ترجمه سی ایچون خصوص اشخاصه احتیاج کوس ترمبه جلک و بوده تاسز تغرا فafe نظر آ عظیم بر فائده ی تأمین ایده جلک و تاسز تاغرافده پک او زاق مسافتاتک ارتباطنده قولانیله جقدر.

٩ فصل

تلکی تله ویزیون

تاسز تله ویزیون ممکنه می در ؟

قابل تخمین استقبالي

سوزلر کزی اکلیورم، صدا کزی طانیورم و وهقهه کزی ده ایشیدیبورم. محجا سزی کوره منمی می ؟

بر چوق آدملرک تلفونله صور مق احتمالی بولنان بو جمله يه « بر لین، می موسیو « رومهर » نام ذاتک سایه سنده بر جواب موافق ویریله بیله جکدر.

موسیو « رومه » طرفه‌دن اختراع ایدیلان تله‌ویزیونک غایه‌سی بر قاج بوز کیلومتره مسافه‌دن صالحونه او طور دیغئی فرض ایتدیکم بر آدمک رسنی ارسال ایتمک واونک اجرا ایلدیکی حرکات مختلف‌بی تلفون تلیله سویلند کجه ایشیدیلان سوزلر کبی تعقیب ایتمکدر .

بو نتیجه‌ی ویرن اجهزه‌نک تعریفی بوراده بحث ایدیله‌میه جک قدر فنی اولوب یالکز بر قاج کله ایله اساسی طانتیره جغز . « رومه » ک نظریه‌سی سله‌نه نیوم معدنک خواص فریبه‌سی او زرینه مؤسسد . مذکور معدن تمامیله قراکله موضع بولوندیفی حالده دوره‌سنن ادخال ایلدیکی پیل حریاتی قطع ایدوب حالبوکه آیدیناغه موضع بو لتجه جریانک بتون سدتیله مرورینه مساعده ایدر . دیگر جهتندن سله‌نه نیوم درجه تنورینه نظراً آز وبا چوق ناقل الکتریقدر .

رومہر پیل سله‌نه نیومک درجه تنورینه نظراً درجه‌هایه حساس اوله رق یا به‌یه موفق اولمش وسو صورته تنورده کوز ایله حس ایدیله‌میه جک اک جزئی بر فرق جریانده درحال بر تزايد وبا تناقضی موجب اولور ایشه مسئله‌نک روح اصلیه بوندن عبارتدر .

بو صورته حرکات مختلفه اجرا ایدن بر جسمک تبدلات مضیه‌سی متقابلاً تبدلات الکتریقه حاصل ایدر . بو تبدلات تل بویخه او زانه رق درحال ینه تھولات ضایائیه عودت ایدرک مواصلت لوحه‌سی او زرینه سینه ماطوغرافه کوروندیک کبی ترسم ایدر .

بو واسطه ایله تلفونده بر شخصک قو نوشیدیغئی و کولد بکفی ایشیدیکمز زمان ، سیاستن خطوط اصلیه‌سی فرق ایده بیله جکز .

واقعاً بو جمله‌ی استقباله عطف ایتدک ایسه‌ده ایرکچ وا آوروپاده وبا آمریقاده تله‌ویزیون یقین بر آتیده ممکن اوله جقدر .

موسیو « رومه » ایله عین زمانده فرانسـه ده سـه له نیوم مسئله‌سی ایله آدمانغود، به لـن، زـنـیـو و فـورـنـیـه نـامـ ذـواتـ اـشـتـفـالـ اـیدـیـوـرـ کـهـ بـوـنـلـرـ دـهـاـ شـیـمـدـیـدـنـ پـلـکـ مـکـمـلـ نـتـایـجـهـ دـسـتـرـسـ اوـلـشـلـدـرـ .

اوـلـجـهـ تـلـیـ تـلـهـ وـیـزـیـونـدـنـ کـیـمـهـ بـحـثـ اـیـتـدـکـاـیـسـهـ، مـسـئـلـهـ نـکـ تـاسـزـیـنـهـ اـحـتمـالـ اـنـقـلـابـنـدـنـ دـوـلـاـیـ غـرـبـ کـوـرـونـدـیـ . معـ هـذـاـ بـرـنـدـنـ دـیـکـرـیـنـهـ يـاـلـکـزـ بـرـخـطـوـهـ مـسـافـهـ وـارـدـرـ . عـجـبـاـ بـوـنـکـ قـطـعـیـ اـمـکـانـسـزـمـیـدـرـ؟ بـوـ سـوـأـلـهـ جـوـابـ وـیرـمـکـ اـیـجـونـ مشـهـورـ روـمـانـجـیـ هـ زـوـلـ وـرـنـ «ـ کـ دـاـمـاـ تـحـقـقـ اـیـدـنـ اـسـتـدـلاـلـاتـنـ اـسـاسـ اـتـخـاذـ اـیـدـرـکـ بـوـ بـحـثـهـ نـهـایـتـ وـیرـمـجـکـزـ .

کـرـکـ تـلـغـرـاـخـبـیـلـقـدـهـ، کـرـکـ تـلـفـوـنـجـبـیـلـقـدـهـ وـکـرـکـسـهـ تـلـهـ مـهـ قـانـیـکـدـهـ موـجـاتـ الـکـتـرـیـقـیـهـ نـکـ نـهـ صـوـرـتـهـ تـلـلـرـکـ یـرـیـنـهـ قـاـمـ اوـلـهـ بـیـلـهـ جـکـنـیـ اوـکـرـنـدـکـ؟ عـبـنـیـ حـالـ تـلـهـ وـیـزـیـونـ حـقـنـدـهـ مـمـکـنـ اوـلـهـ بـیـلـهـ جـکـنـدـرـ .

قـاعـدـةـ دـیـنـهـ بـیـلـوـرـکـ نـاقـلـ الـکـتـرـیـقـ اـیـلـهـ مـمـکـنـ اوـلـانـ هـشـیـ موـجـاتـ اـیـلـهـدـهـ قـابـلـ اـسـتـحـصـالـدـرـ .

موـانـیـ آـشـرقـ، بـوـلـهـ وـدـیـوـارـلـرـیـ چـهـرـکـ موـجـاتـ الـکـتـرـیـقـیـهـ قـنـادـلـرـیـ اوـزـرـنـدـهـ دـانـهـ دـانـهـ سـوـیـلـانـ سـوـزـلـرـیـ نـصـلـ نـقـلـ اـیدـیـوـرـسـهـ، بـزـهـ لـقـرـدـیـیـ سـوـیـلـهـینـ شـخـصـیـدـهـ مـمـکـمـاـ کـوـسـتـرـهـ جـکـنـدـرـ .

برـ کـونـ کـلـهـ جـکـ کـهـ اوـطـهـ مـزـدـهـ، صـوبـهـ مـزـکـ باـشـنـدـهـ اوـطـورـدـیـغـمـزـ حـالـدـهـ برـ اوـبـرـایـ تـمـاشـاـ اـیـدـهـ بـیـلـهـ جـکـنـدـرـ یـاـلـکـزـ مـؤـثرـ بـرـ روـمـانـسـ تـغـفـیـ اـیـدـنـ تـهـنـورـیـ اـیـشـتـمـکـ دـکـلـ، الـتـیـ قـلـبـنـهـ کـوـتـورـدـیـکـیـ رـقـلـیـ بـرـ آـنـدـهـ کـنـدـیـسـنـیـ کـوـرـمـکـ دـخـیـ مـمـکـنـ اوـلـهـ بـیـلـهـ جـکـنـدـرـ. خـوـشـ دـکـلـیـ؟ فـقـطـ اوـزـمـانـدـهـ تـیـاـتـرـوـلـرـکـ آـبـوـنـهـ مـسـئـلـهـسـنـیـ حلـ اـیـمـکـ لـازـمـ کـلـهـ حـلـکـ! بـوـ کـوـنـکـیـ خـیـالـ یـارـیـنـکـیـ حـقـیـقـتـ!

بر قاچ کلکه ایله تله ویزیون دن ، بونی استیحصاله خادم و حال حاضرده پک فاریشیق ایشلردن بحث ایتدک ؟ فقط بونلر سنه سز مرور زمانه تکامل ایده جلک ، ساده اشه جلک و هر کسک قولانه بیله جنک بر حاله کله جنکدر . ترقینک فنوئی ، هر ایجادک با شلانگ جننده تابع بولندینی قاعده بودر . حادثاتک سرعت حریانه با قیلو رسه پک او زون انتظارده قائمیه جقدر و بناءً عایه بو مسئله پک ابکنیجی بر کتابده شرح و تفصیانی امید ایده بیلورز .

اطرافزده ظهوری کوردیکمز و بر آزاول غیرقابل کورون و هر زمان معلومات فنکریه من حدودنی توسعه ایدن کشغایدن و بو کتابده کوردیکمز وجهله فنک مکمل تطیقاتلنندن صوکره ؟ قارسے یسنده کی بالجهه مشکلات و موائی حل و حسم ایدن دهای بسر او کنده آرق برشی غیر ممکن دکادر کی کورینور .

خلاصه

خیف و حات اُغیریه جدروی - موجات ضایعه والکتریکیه نک تاریخی - موسیقاری شرارات ، موسیو مارهونی طرفونی طرفمن ایراد ایدلش بعض اسئله - مختلف سیستم تلسز نهاراف ما که لیله دقیقه ده قاچ کلکه ارسالی ممکندر - تلسز و نهاره سز تلعر اخیلوق - مصای بحری و تخلیصیه - بیانیق ولا کمی - نتائج .

أثر لک تموجاتی

یوفازیده کورلديی او زره اثیر لک عدد تموجاتی تزايد ایتدکه متعاقباً موجات الکتریقیه ، حرروریه ، ضایعه ، کیمیویه .... یه تحول ایدر . بروجه زیر جدول خلاصه موجات مذکوره نک تکرر و طولالرنی ارائه ایدر :

شعاعات ویا موجاتک اسلمری	موحاتک طولی	موحاتک توتری
کلسز تلعر اغیلقده اکزیاده مستعمل کبیوک	۳۰۰۰ متره	۱۰۰۰،۰۰۰
مارقونی موجانی	۶۰۰ متره	۵۰۰،۰۰۰
«فه درسون» اک تاسرده مستعمل متوضط، موجانی	۶ متره	۵۰ میلیون
اک سیوکاری	۶ متره	۶ میلیون
هرتز ۱ اک کوچوکاری	۵۰۰ میلیون	۶ میلیون
بوزه ورینجی موجانی	۵۰ میلیار	۱۰۰ ملیمتره
وسطی موجات حروبه	۲ تریلیون	

شعاعات ضيائیہ

قرمزی	۶۶،۰۰۰،۰۰۰ م	۴۵۰ تریاون
طورنجی	۶۰،۰۰۰،۰۰۰ م	۵۰۰
صاری	۵۵،۰۰۰،۰۰۰ م	۵۵۰
یشیل	۵۰،۰۰۰،۰۰۰ م	۶۰۰
ماوی	۴۵،۰۰۰،۰۰۰ م	۶۵۰
قویو ماوی	۴۳،۰۰۰،۰۰۰ م	۷۰۰
منکشه	۴۰،۰۰۰،۰۰۰ م	۷۵۰

جدول آنبر داخانده معلوم اولان موجانک بر لیسته سیدر . کورلديکي اوزره نوطه لر موجات الکتریفيه دن اعتباراً بلا فاصله ساعات کيعيو يه و شو زمانده آكثريا موضوع بحث و مثال اولان منکشه ساعاتي ماوراسنه قدر بلا فاصله تعاقب ايدرلر؛ لكن مذکور ساعات ايله « ۱ » ساعاتي آره سنده غير معلوم بر منطقه وارد رکه بونلرک نوطه لري معلوم او ناما مقابله برابر موجود یتلري شبهه دن و استه در . اونلري کوردهه من لاث ، بر دفعه دهـا ذکر ايندـيکـمـز وجهـه حـواـسـمـزـكـ وـيـاخـودـدـهـ اـونـلـريـ هيـدانـهـ چـيقـارـهـ جـقـ آـلـانـكـ عـدـمـ کـفـاـيـهـ سـنـدـنـ درـ .

شمدی فوق العاده بر تکرری حائز اولان ۸ ساعات‌اند صوکره دها

سریع بر صورتده توج ایدن شعاعات وارمیدر ؟ بومسئله عقله ملایم کلیر .
ویردیکمز جدوله مندرج بیوک رفلره تطیقاته استیناس بیدا
ایدله مشدر . مع هدا قون تدقیق ایدیلور -ه دها حیرت افزا اعداده بیله
تصادف ایدیلور .

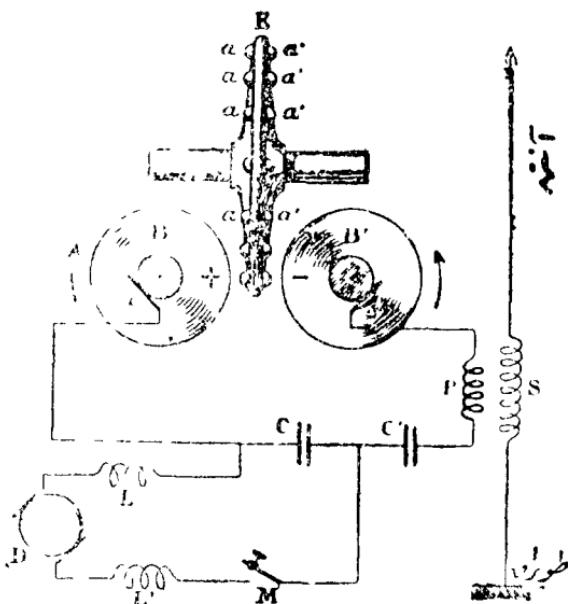
ایشته هیئت بزه کوستریور که ساده جه کوزلر من له کورومن کواکب
ارضدن تر لیونلر جه فرسخ او زاقده در و تاسقوب کورونتلردن بی حد و حساب
دها او زاقد پلچوقلرینی کوستر . عینی وجهله یکی میقر و سقوبه بر ملیمتر ملک
ساحه یه بر میلیون عددی قونه بیله جلث غایت کوچک میقر و شری کوره بیلیور ز
و شم سز دها قوتلی میقر و سقوبله دها کوچکلری ده کشف ایدیله جکدر .
درجنهایه ده بیوک ویا کوچکه ایریشمکله خیال آغاز لاثوقته هیچ برسبب یو قدر .

موسیقارلی شرارات اعانه سیله تلغرافنامه لرک ارسالی

تلمسز تاغر اخیلگ ترقیاتی او قدر سرعته ایلریلیور که الکنیکینانه تخمینات
بیله کریده قالمشد .

دها یوقاریلرده بر مرصده نک قطبیلری آرم سنده ظهور ایدن شراراتک
بیکلر جه کیلو متراه او زاقده کی بر تلفونه ، خفیف مصادمات اجرا ایده رک
ویریان تلغرافنامه لری نه صورتاه ایصال ایتدکلرینی وایشیدیر دکلرینی کورمش
ایدک . یکی نظریه یه کوره ایسه مرسله بوسته سنده ظهور ایدن شرارات آخذه
بوسته سی تلفون سند طیقیردی ومصادمه دکل ، بالعکس حقیقی موسیقی سسلری
ایشیدیر ، و با خود تلغرافنامه لرک موسیقارلی شرارات اعانه سیله ارسالی
صورتنه دخی تعریف ایدیلور . تلسز تاغر اخیلگ ایمجنون بومسئله مهم بر
خطوهه ترقی دن عبارت اولوب درجه اهمیتی ده بروجه زیر ایضا حه چالیشه جغز .

بونتايچي اعطا ايلين مختلف ماكنه لر حقنده مناقشاتدن صرفنظر ايدرك:
اکثريا فني رسالله خصوصى كتابلر مندرج و موسىو مارقونى طرفدن
تصور ايدين آنلىق تعریف ايده جاكز «شكـل ۳۴»:
ایكى معدنى «B»، «B'» لوحه لرى هرهانى برموتور طرفدن سرعانه دور
ايتدىري ياورلر مذكور ايلى لوحة آرمه سنه ايـسـه سطحى هـرـاـيـكـىـسـهـ عمود

شكـل ۳۴

ايـكـىـ بـرـ «B»، لوـحـهـ سـيـ كـذـلـكـ دـورـ ايـدـرـ. بـوـاـوـجـنـجـيـ تـسـكـرـلـاـكـ هـرـايـكـىـ سـطـحـىـ
اوـزـرـنـدـهـ وـكـنـاـرـلـهـ يـقـيـنـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ يـكـدىـكـرـلـيـنـهـ مـقـابـلـهـ «B'» دـوـكـمـهـ لـرـيـغـىـ
حـامـلـدـرـ. حـرـيـانـ الـكـتـرـيـقـ هـرـتـرـ مـرـقـصـهـ سـنـدـهـ كـىـ پـيـلـ يـرـيـنـهـ بـورـادـهـ بـرـ «C»،
ديـنـاـمـوـسـيـ طـرـفـدـنـ تـأـمـيـنـ ايـدـيـلـوـرـ. دـيـنـاـمـوـنـكـ جـرـيـانـىـ «B»، «B'»، لوـحـهـ لـرـيـنـكـ
محـورـلـيـنـهـ تـمـاسـ ايـلـيـنـ «C»، سـپـورـكـلـرـنـدـهـ نـهـاـيـتـ بـولـوـرـ: شـوـ صـورـتـهـ هـرـايـكـ

لوحه تعبیر جائز ایسه صورت دائمده دور ایدن ایکی قطب تشکیل ایدرلر.
بو ائناده M «مانو پله سی آچیق بولندیغنده»، «دیناموسنک جریانی منقطعدر.
لکن مانو پله یه تصایق ایدیانچه جریان تأسیس ایدرلک «ee»، مکثه ولایدشیشه لری
«» دو کمه لرینان «» لوحة لربنک کنارلرندن هر دفعه مرور نده شرارات
مرقصه حاصل ایمک او زره دولار و بو شالیر. فی الحقيقة بالکز بو آنده
یعنی دو کمه لرک کنارلر او کندن حین مرور نده مسافت اشتعال بر قیمت
اصغریه یی حائزدر. [۱]

دو کمه لری حامل اولان لوحه نک حرکت دورانیه سرعتنی وبالذات
دو کمه لرک عددینی تبریل بک اعلا ممکن اولدیغندن آرزو ایدیان مقدارده
شرارات و نایهده «۱۰۰۰» «۱۰۰» هقدر و حتی دها زیاده قطارلر استحصال
اولنه جغدن بوقطارلر آخذه تلفونه مصادمه ایدرلک کندي عددینه تقابل ایدن
موسیقی صدالری حاصل ایدر اکر شرارات ۴۳۵، قدر تکری حائز اولو رسه
تلفون متیحداً اهتزاز ایده جکنـدن ویره جی صدا بر «لا» در. بوصورته
مخالف پرده لردن بتون نوطه لری استحصال نمکندر. لکن تعابیقاتده هپسنه
احتیاج اولیوب بالکز برقاچ نوطه گفایت ایدر.

بوجناس بعض اجهزه ده شرارات عددینی سرعتنی تنظیمه موفق
او اندیغندن شاید مختلف استاسیونلرک حوى طارایان اتصالات الکتریقیه سیله
تعجیزاه او غرائیش ایسه در حال آرزو ایدیان نوطه بی استحصال ایمک
فائدہ سی واردر. و بالنتیجه ایکی استاسیونک آقوردی قولایقامه و قوعه کلیر.
ایشته بوجهازله نایهده «۱۰۰۰» و دها زیاده شراره یا به رق آخذه تلفوننده

[۱] B، B «» لوحة لری هر هانکی برسرعه دور ایدرلرک بوندن مقصد لوحه
کنارلریه «» دو کمه لری آرسدده طهو را بد شراراتک عبی موقفه حدسوی و بو
صورته لوحة لرک قیزمی مع ایمکدر. داماً بو حرکت دوریه بر تبرید و طبعه سی
ایما ایتدیکی کبی هر حال و کارده دخنی موافقدر.

موسیقی صدالری ایشتدیریاير ؟ حالبوكه عبنی زمان ظرفنده عادی بر مرقصه
کرده جگلاری آرده سنده « ۲۰ : ۱۵ » سرازه پایپله بیلور که بوده اخباراتك تحولی
اینجون تلفون زارینه آمحق اوافق مصادمه لر احرا ايدز . عجبنا عالی تکر دلي
سرازاتك بو يكی سیستمك فوائدی نهدر ؟

بویکی سیاست‌های هر ابکی پوسته آرمه‌سندۀ دها قولایاقله آقوردک تامین
اوله بیله‌جکنی شیمدی او کرندک؛ سوزانسی ده علاوه ایددم که بوسیستم
عینی سدت ایله دها او زاق مسافتاهه ناغر افنا‌مدلری ایصال‌الله‌بیلور.

فی الحقيقة علوم اولدینی اوزره قولاءٰک حسایتی مدنانک درجه سیله تزايد ایدر. ایشته بوسیندن قولاق اوzac اوzae دن فلاوته لک یوکسک نوطه سی و با دودوکت تیز سسی پک اعلا ایشیدیر. افونک حسایتی عینی طرزده در. بناءً علیه سرارات گردنی تزید ادرک اخباراتک متزالاری بعض صرتیه قدر تزید ایدیله بیایر.

سورداسی هین در که تلفونک حساسیتی، سرارات تکرری ۵۰۰۰ عددی
تحاوز ایدنجه سرعته تزايد ايلر و بو عدد ۱۰۰۰ تقریباً
درجه اعظمیه ی اکتساب ایدر. بوایکی حریمته آلیان تکررلر اک سایان
قبول اولانلردر. بونلر یدی نوطه یه تقابل ایدرلر.

فقط موسیقارانی تسرارانی ناسز تاغرای خیلیک اک بیوک رخچانی تاسز
نلغرافل هیچ داخل او له مدیعی ممالکه تاغرای فامه له ارسال ایده بیام سیدر.
بدایتلرده ذکر ایلدیکمزر وحجهه اخبارات کیجهه این کوندو زدن دها بیوک
بر منزهه مالکدر . وبو حادهه مناطق حازدهه بیوک بر اهمیت کسب ایدر .
بو اهمیت او قدر عظیمدرک بو مناطقده تشیب ابديان بتون تجارت به رغماً
کوندو ز وکیجهنک بیوک بر قسمنده تأمین اتصالات نمک او له مامشدر .
آفرهانک صحافق حواله نده ، شمشک اکیزبا صهور ایندیکنندن بر چوفر

موجات الکتریقیه هر طرفه انتشار ایدر. بونلردن بشقه اسرار انگلیز دکله بیله حقیله ایضاح ایدیله مین سائز بر طاق موجات دخنی حصوله کلیر. بتون بو سائز موجات بحقیر تسمیه ایدلدیک و جهمه سرسریانه دولاشرق صورت دائمده مناطق حاره‌ی طارایه‌ی رق تلفونه نه معناست کورلولر حاصل ایدر. و بوده مرسله پوسته‌ستک بالجهه اتصالاتی تمامیله ستر ایدر.

بو حالمه کوره مرکزی آفریقاده تاسیز تلغراف قولانمیغیر ممکن کورنیوردی. فقط بوکون موسیقارلی شرارات اعانته سیله بتون بو مشوش تأثیراته غلبه جالق وتلفونندمکی قارمه قاریشیق کورلاتولر آره‌سنده آزچوق خفیف او له رق موسیقی صدالریغی تفریق ایتمک پک اعلا ممکندر؛ بوده طبق کورلاتولی بر اورکستره ایچمنده کوچک فلاوته سسلرینک ایشیدلیسی کیدر. شوراسنی علاوه ایدم که مرسله پوسته‌ستکه سکنی نوطه‌لی بر پیانو موجوددر. غایت بسیط بر تریباشه تک او قتاولی برپیانوده اولدینی و جهمه شراراتک؛ تکریغه تبدیل ایدرکدن آزو ایدیلن نوطه‌ی استحصال ایتمک ممکندر. ایشته بوجه او زره ایفل قله‌سندن «تومبوقتو» به بالکز تلغراف نامه لر کوندرمک دکل اوافق بر موسیقی پارچه‌سی دیکلتمنک بیله قابلدر. والحاصل یکی طرز اتصالاتک اسکیسنے نظر آرجحانلری شونلردر.

۱ — ایک پوسته آره‌سنده دها مؤثر و دها قولای برآورده استحصال ایدیله بیلمی.

۲ — مرسله‌ده عین شدت صرفیانی ایچون اخباراتک دها او زون بر منزلی حائز اولمی.

۳ — هر مملکت‌ده و هر فرق ایچون امین بر موافقه اولمی.

* * *

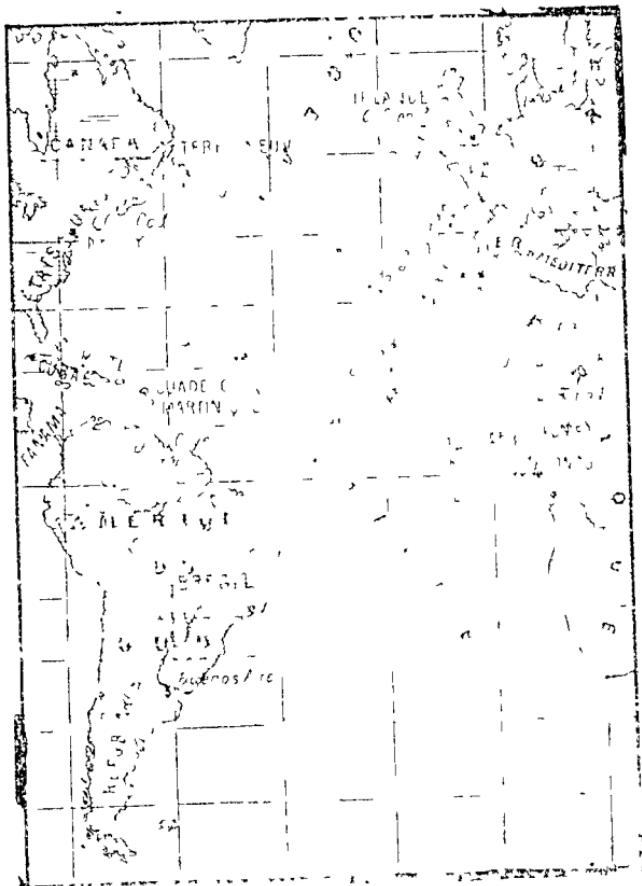
موسیقارلی شراراته تاسیز تلغراف‌خیلیق اوقدر فوائد عرض ایدیورکه

دها شیمیدیدن بو خصوص حقنده بر جوق اجهزه انشا ایدلشدرا . بو واسطه ایله درگه مارقونی بحر محیط اطلسی اوزرندن « قلیفدن » « ایرلاند » ، « غلاس بهی » و « قنادا » آرمه سنده طوغرییدن طوغری به تلفرا فتامه لری ایصال ایلشدرا . بو نوع شرارات ایفل قله سنده متناوه دنیان بر ماکنه ایله استحصال ایدیلور . بیوک بر مستحصله یی حاوی اولان بو ماکنه « قنادا » دهک استاسیونله تأمین مکانیه یه موفق اولندینی حالده موقع استعماه وضع ایتدیکی قوت آنحق ۱۳۵ بارکردر . بو صورته مظہر تکامل اوله رق تلسز تلفراف کمال امنیت ایله واوجوز بر واسطه اتصال اوله رق افریقای غربی دهک بالجهه مستملکاتیزله مخابره :، تأمین ایدر . (سنه غال روپیسک داقار) کینه (قوناقری) او را دن ده لبریا جمهوریتک پایختی اولان « موزو وویا ، ایله مخابره ایدیلور .

« موزو وویا ، استاسیونی منسوب بولندینی حکومته واقع اولان بر ائتلاف او زرینه یوقاریده صایدیغمز استاسیونلری آفریقای وسطی استا - سیونلرینه ربط ایده جگدر : فیل دیشی ساحلی « طابو » ؟ داهومه ی « قوتونو » ، والحاصل « طومبو قتو » ده بولنان یوقاری سنه غال و نیزه منطقه لری اورادن ایسه شبهه سز استاسیونی تأسیس اولندینی صورته آفریقای مرکزیده دهک « چاد » قصبه سیله مخابره اولنه جقدر . « شکل ۳۵ »

دیکر طرفدن قونعوده ده استاسیونلر تأسیس اوله رق صایدیغمز تشکیلات ائم اولنه جق و شو صورته آفریقای غربی و وسطی ده مالک بولندینمز بالجهه مناطق موجات الکتریقیه ایله طارانه جقدر . موجات مذبوره فاس طریقیه « قازابلانقا » یه مواصات ایدرک او را دن ده ایفل قله سنه ارسال او لنه جقدر . مستملکاتیزک هر هانکی بریسنده واقع اولنه جق او فاق بر حادنه در حال پارسه بیلدریله جلت و اوامر لازمه ده عینی سرعته ذکر ایتدیکمز استاسیونلر و بیریله جگدر .

بالجمله فرانسه مستملکاتی توحید ایدن شبکه عمومیه
اولکنندن دها مهم برپروژه موقع تدقیقه وضع ایدلشدر . بحث اینک

شکل ۴۵

البستدیکموز مسنه و فرانسه مستملکاسنده برسکه وجوده کتیره رکرہ آرصی
عما میله احاطه اینک و بو صورته مارس ایله آرضک بالجمله نفاطی آره سنده
تامین اتصال ایلکدر . بو خصوص بروج زیر ایضاح ایدیلور :

مستملکات اظاری بوتشکیلاتک خطوط اساسی‌سی تهات ایتمک اوزده بر قومیسیون تعین ایتدیکی کی بیکاشی « فردیه » دخنی پروژه‌نک خصوصات فیه‌سی تدقیقه مأمور ایدلشددر .

تخيين اولديغنه داڭ شبکه‌نک مکه‌لاً نامين خدماتي اىچون اون اىكى استاسيون كفایت ايدوب مذکور استاسيونلار تأسیسلرى اىچون اىكى و يا اوچ سنه لازم اولوب مجموع مصارف دخنی ۱۲۰-۱۳۰ میليون فراجه مانع اوله جقدر .

مارس طبیعی اوله رق نقطه‌عنمت اتخاذ اولنه حق و برخى متزل تلغرا فناهمه‌لری آفریقای غربی داهومه‌ی و « توموقتو » يه سوق ایده جکدر . اخبارات اورادن اىكى قسمه آيرىله رق منطقه حاره‌یى نالمرور بر جهتىن بحر احمر ساحاندەکى « حبیوتى » يه و دیگر طرفدن « مادا عاسقار » و ایصال اوله جقدر .

بو اىكى نقطه‌نک هر بريى بحر محیط هندی اور زندن « پوندیشەری » ايله سب اتصال ایده بىلیورلر . او رادن تلغرا فناهمه آسیاده‌کى « سايغون » موقعه کوندیله جکدر که ۷۵۰۰۰ کیلومتره‌دن عبارت اولان بر مساوه بو استاسيونله « يكى قاله‌دونيا » ده تأسیس اولنه حق استاسيونى تقریق ایدر که حال حاضر اىچون کافى درجه‌ده قوتلى بر ماکنه قولانه رق بو مساوه‌ده آشامه‌سی متعن بىلەن دىكلەدر .

اورادن بحر محظ کىير قدمه‌وارى اوله رق « تایتى » و « مارکىز » آطه‌لری طریقىله قطع و مركزى آمىيقاپى آتھرق « آتىل » و « مارتىل » ، حزاپىنە مواصلت اوللور . « مارتىل » بحر محیط آطلاسى اوزرندن آفریقاپى غربى ساحاندە بولنان « روپېشك » ايله تامين اتصال ایده جکدر . او رادن ايسه دوره نارسـدە قامانه جقدر . اىچاب احواله نظرآ مەكوس بى

طريق تعقیب ایتمک امکانی سویله مک زانددر . بو صورته فرانسه کرک مستملکاتیله و کرکسه مستملکات یکدیگریله هر زمان تأمین روابط ایده جنکدر .

ایک اوج سنه اول غیر ممکن گورونی بتون بو پروژملر موسیقارلی شرارات سایه سندہ بر حقیقت مطلاقدار . بوصورتله تلسز تلفرا خیلیق صوک زمانلردم بک ده ایدلهین جھتلردن بک عظیم ساحه تطبیقاته مظہرا ولشدر. مع الاسف بحث ایتدیکمز استاسیونلرک تأسیساتی ایچون ایحاب ایدن آخونی حکومت قبول ایتمہ مشدر . اید او لنور که علماءی آرد سندہ تلسز تلفرا خیلیق موجودلرینک الا شهر تشارارینه مالک او مغلہ افتخار ایدن و تلسز تلفرا خیلیق نظریاتی توسعیم و اکمال ایدن بونجہ مهندس و ضابطانہ مالک اولان فرانسہ بو دفعہ ده کری به قلمایہ جقدر.

موسیو مارقونی طرفندن ایراد ایدبلن بعضی استله

تلمسن تلغرافک عظیم ترقیاتنه رغماً نیجه سؤالار وادررکه بونلره هنوز
صریح بر جواب ویریله ما مشدر .
بونلردن بعضاپلری :

موجات الکتریچیه نه دن کیجه لری کوندو زدن زیاده منزلی حائزد ؟
 تلسز تغیر اخیار قده اک مهم حادثه دن برینی تشکیل ایدن بو غریب
 مسئله بی ایضاح ابتک ایچون بو کونسکی مودمه به ک موافق شیلر اورته به
 سوروله رک بندی سمسی تشکیل ایدن (ایپونلردن) (الکترونلردن) قویو
 منکشه شعاعات دن بحث اولنور . موجات الکتریچیه شدت لرندن بر قسم منک
 بونلر طرفه دن بلع اولنديغى سویلرلر . شیمدی به قدر کافی کورونن بو
 نظریه سوال آتینک ایرادی او زرینه پنه نامام فالیر : .

نه سیدين «۶۰۰۰» ویا «۸۰۰۰» متره کبی عظیم طوللاره مالک موجات الکتریقیه کوندووزلری کیجەدن دها زیاده بیوک بر منزله مالکدیر ؟
مع ما فيه بعض حکمتشناسامك دوشونجەلینه کوره ایسه ضیای یومینک کوچك بوجاتدن زیاده بیوکلارك او زیرینه عظیم تأثیراتی اولىسى لازم كاير .
بو اسبابدن ناشى ، شېھەسز ایپونلر و الکترونلر نظرىيەنى ترک ايمك لزومنى حاصل او له رق تىجرەتك ويردىكى تىايىجە دها زیاده توافق ايدن يى
بر نظرىيە قبولى اىچاب ايدر .

ایشته اوچنجى وېك غېرس بىر مسئله دها :

نه سیدن کېچە ائناسىنده شەمالدىن جنوبە توجىھى او لانا موجات الکتریقیه غېرە توجىھى او لانلاردىن مهم بىر مقدارده فضله بىر مساۋىيە انتشارايدىر ؟ [۱]
توجىھى او لە جىق موجات الکتریقیه نصف كرە دىكىرى تىسوير ايدن كونشىڭ تأثيرات مضرەسىنە معروض قالقسىزىن كولكىدە «۱۳۰۰۰» كىلومتره قدر قىلغان ايدر . اكىر مىلا بو موجات «۶۰۰۰» كىلومتره قدر بىر منزلى حائز بولىيورلىرى موجات مۇذ كوره بو آنده جنوبە توجىھى ايدىلدىكىرى صورتىدە دها بیوک بىر مساۋە قىلغان ايدە جىڭلەردر . اسبابى نەدر ؟ بوسوأله جواب ويرمك اىچۈن شو ویا بو جەتىدە موجات الکتریقیه شەلتىرىنى آز ویا چوق اىمما ايدە جىڭ سەعات شىمىيەدە يوقىدر او حالدە : شېھەسز شىمىدىيە قدر مخالف طبیعت كورۇن بىر حادىتە بىر كۆن جواب شافىلىرى ويرىلە جىڭدەر .

[۱] بىتىجىبەتك اىھەل قىلىسىنده وەنۇز قراڭاڭ اولان صباحىڭ آلتىسىنده يعنى صوک بەھارك بیوک بىر فرمىمەلە بىتون قىش ائناسىنده اجرا ايدىلدىكىرى ورچىسىدەم ، حساب اىتىسى سەپىل اولىيىن اوزرە قىلادىن غېرە طوغىرى «۵۰۰۰۰۰» عرصى .

موجات ضایعه و الکتریقیه نک تاریخچه‌لری آردلرندہ کی مشاہدت

ضیانک طبیعی پک چوق زمان مباحثات فیهی موجب اولمشدر. بعضلرینه کوره ضیانک انتشاری، ضیادار اجسام ماده سنک پک زیاده اداره ایله صرفتند ظهور ایدر. دیکر لرینه کوره ایسه بوانشوار جوی املا ایدن واپس نامی ویریان بر سیالک تموجاتندن ایلری کایر. بوایک فرضیات بو تموجات نظریه لرندن برنجیسی «نوتون» وایکن جیسی ایسه «هوبکه افی» طرفتند مدافعه ایدلشدر. «فیزینه ل» ایسه کندی تجارتیله بالکن تموجات نظریه سنک قابل قبول اولدیغی اثبات ایلشدر.

دیکر جهتدن ضیانک سرعی «۱۸۴۹» ده «فیزو» طرفتند سرعاخته دوار بر دیشلی تکرلک اعانته سیله و بر قاج سنه صوکره غایت سریع بر حرکت دورانیه ایله متحرک بر آینه ایله «فوقو» طرفتند تعیین اوئندی هر ایکیسنک نتایجی ده، ثانیه ده ۳۰۰,۰۰۰ کم عددی اطرافنده بولندی.

مع هذا ضیانک سرعی تمامیله تعیین او ایسه بیله مسئله الکتریق سرعی حقنده عینی دکادر و بر نظریه یه کوره ایسه الکتریق انتشاری آنیدر. بدایتلرده بحث ایلریکمزر اوژر «فه درسون» نه قدر ماھرانه بر صورتده تاسیز تغرا خیابانده مستعمل موجات الکتریقیه «۱۸۵۸» ده حاصل ایلشدر.

۱۸۶۵ دوغری انکایز حکمتشناسی «ماقسوم» موجات ضایعه والکتریقیه مشاہتلرینی میداره چیقارشدر. مذکور ذاتک فرضیه‌سی اوچ قسمدن عبارت اولوب ایک او لکیلر سویله افاده اولن بیلور:

۱ — موجات الکتریقیه، موجات ضایعه نک تابع بولندقلری عنى انعطاف و انکاس قولینته تبعیت ایدرلر.

۲ — موجات الکتریقیه هوایه انتشار ایدن عالی تکررلى متناوی

جريانلردن عبارت اولوب معدنی تل طولنجه ضیا سرعتیله گیدر. «فهدرسون» امواجی پلک بیولک اولدیغىندن قولایاقله «ماقس-وول» فرضیه‌سی تحقیق ایده‌مامشدر. و بومطابقت ایچون ده دها يکرمى بش سنه انتظار ایتمک ایجاب ایلمشدر. فی الحقیقہ ۱۸۹۰ء سنه‌سنده هر تر کندی مرصصه‌سی ایله پلک کوچک موجات استحصال ایدرک و سایان دقت تجارتیله «ماقسوسول» فرضیه‌سنه تابع اوله‌رق موجات الکتریقیه‌نک موجات صیاییه انعکاس و انعطاف قوانینی تعیب ایله‌کارینی اثبات ایلمشدر، هر تر مساعیسنه دوام ایده‌میرک او تو زیدی یاسنده وفات ایتدی. او حالده کرک جوهاده و کرکسے ناقل تلار بوینجه جریان الکتریقیلک انتشاریته متعاق فرخبه‌نک تحقیقی قالیوردى. بو مسئله‌ی ایجه اکلا یه‌بیامک ایچون عالی تکررلى متساوب جریان تعییرینی بیامک لازم‌در.

هر هانکی بیسنک و مثلا هر تر مرصصه‌سند ایکی کره‌جکی ویا قطبی آرە‌سندە ظھور ایدن سراره برآینه واسطه‌سیله تدقیق او انورسە شراره‌نک لک قریب کوچک قیو یا جملردن ترک ایتدیکی و غایت سریع بر صورتده بونلرک بر قطبین دیکرینه گیدوب کلديکی کوریلور. بو سورتله حصوله کان جریان الکتریقیلر بعضًا مثبت وبعضاً متفق او لدقلندن جریان متساوب موجات الکتریقیدن عبارتدر. بوموجات ویا جریان متساوبلرک کرک هواده و کرک ناقل تلار بوینجه عظیم بر سرعتله انتشار ایتدکاری معلوم ایسەدە عجا بوسرعت انتشار هر ایکی حاله بزربرینک عینی میدر؟ بونک حقنده هنوز برستی معلوم دکلدر. [۱]

[۱] (فهدرسون) ۱۸۵۸ ده اولاً کشٹ ایتدکی شراره مرصصه‌نک بدقتی ایچون دوار آیده قولانشدر. بولک ایچون حساس بولوچه او زرینه برشاره توحیه امداد او تموجاجاتنک بتون صحاجاندە آئى فظوغرافیلرینی آییوردى.

تکریز الای میلیارد و اصل اولان بومتناوب جریانلری صناعی ماکنله لاه استحصال اونان و تکریز لری همان ده يالکنر الای بی تجاوز ایمهین متناوب حریانلردن فرض ایمک ایچون یوقار کیلره عالی تکریز متناوب جریانلر نامی ویرلشدر.

*
**

سیمدى ایسه شویله تعریف ایدیلیش « ماقسومد » و رضیه سنك ایکنجه قسمه کلهم: عالی تکریز متناوب جریانلر هواده و معدنی ناقللار بوینجه ضیا سرعتیله انتشار ایدرلر .

بر جریان دائمی، فرضا بربیلک جریانی ثانیه ده $300,000$ کیلومتره بر سرعتله انتشاردن او زاقدر (فیزو) و (غونه) لک دیرکاره کریان تللر او زرنده کی تجارتیه کوره ثانیه ده سرعت آنیه استحصال او لئنددر.

باقر تل ایچون 180000 کیلومتره
دمیر « 100000 ه

او حالده ناقللار دروننده جریان الکتریچینیک سرعتی قولانیلان مهدنه تابعدر .

فقط بتون بونلر پیل حاصله سی اولان جریان دائمی یرینه متناوب حریان قائم او لنجه تبدل ایدر . و او زمان سرعت انتشار تزايد ایدر . تکریز ایله سرعت او زون زماندن بری معلوم و بر مقدار بحث ایده جکمن عربی بر حادثه دن نشدت ایدر . بر جریان دائمی ناقل تلاک بتون قطعه سنه ، طبق بورودن آقان صو کبی یکنسق بر صورته انتشار ایدر ؟ حالبو که متناوب جریانک مری ناقل محورنده صفر او لهرق تکریز آرتندجنه آرتفع او زره ناقللک سطحنه طوغری تکائف ایدر . والحاصل تاسیز تاغر اخیلقده مستعمل عالی تکریز جریانلر ، بلا مقاومت قیاير کبی ناقللارک سطح

خارجیلرندن اندشار ایدرلر . برصورت عمایده دنیله بیلورک عالی تکررلى الکتریق جریانلرینه قارسی بالجمله ناقللار مکمل و دلت تماسدن عارى کی بولنور . بو شرانط تختنده خنوملى « سارازەن » و « دولاریو » نام ذوات « هرتز » طرفندن اکمال اوشه میان تجارتی تکرار ایدرک عالی تکررلى الکتریق جریانلرینك ناقللار داخلنده اولدینى کی جو هواده دخنى ضيا سرعانلىه انتشارايتىدكاريلى اثبات اىتمشلردر . بناء عليه « ماقسومل » لک هرايکى فرضيهسى ده هرجئتنى تجربه ايله تحقق ايمش و موجات ضياىيە ايله الکتریقىه آرمىندەكى مشابهت ميدانە چىقمىشىدەر . شىمدى يىنه « ماقسومل » طرفندن ترتىب ايدىلن اوچنجى بىر فرضيه دن بحث ايدە جىڭىز .

موجات ضياىيە ، موجات الکتریقىه کې مىتاوب جریانلردر . بىنچىلرك اىكىنچىلردىن ورقى دها بىلوك بىر تکررى حائز اولملىيدەر .

بونك بىلوك بومسئلەنك تحقىقى ده اولدىچە كۈچدرە، زىرا شىمدى يە قدر اوچىدە سوپىلە كىمىز و جەھەلە ئانىيە دە ٥٠٠ « مiliar تکررى كېمك مىكن اوله . ماامشىدەر . حالبۇكە ضيانك حس اوله بىلەمىسى ايجۇن تکررك ٥٠٠، ترلىونە چىقمىي يعنى اون دفعە دها يو كەلىمىسى اىمباب ايدر . « تەزلا » نام ذات اختراعىكىردىمى اولان بىر آلتە بوعددە اىرىشە جىڭى اميد اىتكىدەدر . بو كتابە درج اىلدىكىمىز لوحەدە كورلەدىكى اوزىزه كىتىدە كې سرعانلىقى تزايد ايدن مىتاوب جریانلرلە ، موجات الکتریقىه ضياىسەنە موجات حرورييە وبعده صوئوق ضيا تسمىيە اوئنان حرارتىز موجات ضياىيە يە انقلاب ايدرلر .

بوحال كۆسسترييورك شىمدى يە قدر بىلە كىمىز واستعمال اىلدىكىمىزدىن بىك بشقە بىر طرز تنويرك امکان تحقىقى موجوددر كە بونك مستەھىسى شدت كاملاً ضيا يە انقلابىندن دولايى يوزدە يوز اوله جىقدەر ؟ حالبۇكە قوللانىغىمىز ماتشىب لامېلر انچىق يوزدە ٪ ۱۰ قدر بىر مستەھىلە

ویرار که سدت متفاقيه حرارت سگانده بیهوده یزده مصروف بولنور . طبیعت ؟ لدنیاتی مجھول ولان واطراوه صوئوق حیال انتشار ایندیرن برجوق حیوانات کوست بیور . بو حیوانات آرده سنده اک کوزل مثال یازک ایلیق کیجه لرنده چایر لر اور ترسنده افیجه لر من سبر لرنده طولاشان آتش بوجکلریدر . شـهـسـرـ بـرـگـونـ کـلـهـ جـكـدـرـ کـهـ یـوـفـارـیدـهـ کـیـ نـطـرـیـاتـ اـیـلهـ بـوـضـیـاـیـ الـهـ اـیدـهـ جـکـتـرـ وـهـ حـالـهـ بـوـمـسـتـهـ تـصـیـقـانـدـهـ بـرـقـمـتـیـ حـائـزـ اوـلـسـهـ بـیـلهـ عـامـ وـفـنـ اـیـچـونـ منـافـعـ عـالـبـهـسـیـ اوـلـانـ بوـکـشـ اـولـهـ جـقدـرـ .

دـقـیـقـهـدـهـ قـاـچـ کـلـهـ اـبـسـالـ اوـلـنـهـ بـیـلـیـرـ :

تمـسـزـ تـاغـرـ اـخـبـیـاقـدـهـ مـسـتـعـمـلـ مـحـاـفـ سـیـسـتـمـلـرـدـهـ اـرـسـالـاتـ سـرـعـتـیـ نـهـدرـ وـیـاـ تـعـیـیرـ دـیـکـرـ لـهـ دـقـیـقـهـدـهـ قـاـچـ کـلـهـ اـرـسـاـ اوـلـنـهـ بـیـلـوـرـ . بـوـاـکـنـیـاـ تـکـرـرـ اـیدـنـ بـرـسـوـأـلـ اوـلـوـبـ بـرـوـحـهـ زـیرـ خـلاـصـهـ اوـلـوـرـ :

یـوـفـارـیدـهـدـهـ ذـکـرـ اـیـلـدـیـکـمـزـ وـجـهـلـهـ کـرـکـ سـفـاـنـ وـکـرـکـسـهـ سـوـاحـلـ استـاسـیـوـنـلـرـیـ مـخـابـرـهـ جـیـلـرـیـ وـسـطـیـ بـشـرـ کـلـهـ دـنـ دـقـیـقـهـدـهـ یـکـرـمـیـ کـلـهـ آـلـوـ وـیـرـهـ بـیـلـدـکـلـرـیـهـ دـاـئـرـ بـرـ سـهـادـتـنـامـهـ اـبـارـ اـیـمـلـرـیـ مـشـرـوـطـدـرـ . ۱۹۰۶۰ مـارـقـوـنـیـ قـوـنـغـرـهـسـیـ ۰ سـبـهـسـرـ بـورـادـهـ بـحـجـوـثـ تـلـفـرـاـفـتـامـهـلـرـکـ صـدـاـ اـیـلهـ یـعنـیـ نـاـفـوـنـهـ آـنـمـیـدـرـ . بـوـتـارـخـدـنـ بـرـیـ وـاقـعـ اوـلـانـ تـجـارـبـ مـخـابـرـهـ جـیـلـرـ مـکـتـسـبـاتـ عـمـاـبـهـسـنـکـ مـکـنـ اوـلـدـیـعـیـ فـدـرـبـوـسـیـعـیـ اـیـجـابـ اـیـلـدـیـکـنـدـنـ مـارـقـوـنـیـ قـوـمـیـهـسـیـ بـوـمـصـدـلـهـ اـنـکـلـتـرـهـدـهـ بـعـضـ مـکـانـکـ کـشـادـاـیـلـمـشـدـرـکـ بـاشـلـیـجـهـسـیـ ۰ لـیـورـبـولـ ۰دـهـ کـاـنـدـرـدـ . حـالـ حـاضـرـدـهـ کـمـیـلـرـدـهـ بـولـنـانـ مـخـابـرـهـ جـیـلـرـکـ دـقـیـقـهـدـهـ یـکـرـمـیـ بشـ کـلـهـ آـلـوـ وـیـرـهـ بـیـلـمـلـرـیـ بـجـبـورـیدـرـ . معـ ماـفـیـهـ ۱۹۱۲۰ دـهـ لـوـنـدـرـهـ بـیـنـ المـالـ قـوـنـغـرـهـسـیـدـهـ دـقـیـقـهـدـهـ یـکـرـمـیـ کـلـهـیـ مـکـاتـبـهـ اـیـچـونـ سـرـعـتـ اـعـظـمـیـهـ اوـلـهـرـقـ قولـ اـیـلـشـدـرـ .

« سنکل ۸ » ده کوردیکمز جهار قولانبله رق تاغرافنامه لر مورس
کاغدی اوزرینه یازیله رق آلنورسه سرعت تناقص ایدر. زیرا شریداوزرینه
بالکن بر نقطه قیدی ایچوون بوزاده و حودی لابد اولان برانی بورو سنک
سراره ومصادمه تأثیراتی مساویه اجرا ایتمی لازم در که بونلرده آنی
اوله رق و قوعه کله من . بعده قولان نأسس و انقطاع ایابن جریانک تأثیریله
بر کله ، کیمیه حرکتی اجرا ایتماید. بو حرکاتده اعضاي میخانیکیه نك
خشوناتین طولای عینی آنده و قوعه کله من بتون بونلر واسباب ساژه دن
نانشی بوطرز ما کنه ارله دقیقه ده ۱۵ : ۱۲ « کله دن فضله ارسال اوله مار
بر چوق احواله پك قیمتدار اولان تاغرافنامه لری قیدایمک خاصه ی وارد ر. .
مع مافیه بروجه زیر طرفده والک یکی براصول ایله اخباراتک سرعتله
قطوغرافیسی آلمق ممکن اولمش در. چوق حساس ابره لی بر « هُتووک »
غاؤ انومتره سی بردتگتیوره ربط او انه رق اسارات ورود ایلدیکه ابره نك
مواضع مختلفه سی موافق بر سرعتله چوزولن حساس به لیکول شریدی
اورینه انکاس و نایت ایدیلور. بوطرز تاغرافنامه ارک قید و تسجیلی خصوصی
تأمین ایتد کدن بشـقه تاغرافنامه اری قولاقله اخذ ایدن بر عامله نظرآ پك
بیوک بر سرعت تأمین ایلیسیدر. ایشته بومسئله ده امسز تاغرافنامه صـوک
و مهم کشندـر .

تلغراف نامه لرک موسیقارلی سرارات اعانه سیله ارساله کانجه بوسیستم حت
حضره او در حه مظہر نکامل او نمشدر که دقیقه ده قریف کاریه قدر آلمیلور.
حاله ناقیایرسه سرعت نقطه نظرندن حد اعظمیه واصل او نمشدر.
مع هذا دو غریدن دو غرییه و شزاده سر موحت المکنزیه اعطای ایدن
بر آنله دها ایلریسنه کدماهیکی امد او آنمه لور. و يومه ملادن ده بر آز
آساغیده بحث اد وزیر.

فلسز و شرارد همز تلغراف

صوک زمانه رده موسیو «به نو» نامنده بر فرانسز مهندس سنت ؟ عظیم برتر ق تشکیل ایده جلک و مع هذا بود رجه مظاهر تکامل اولان طرز ایچون بیوک بر انقلاب وجوده کتیره جلک تلسز و شرارد همز تلغراف خیانی کشف ایتدیکی سویلنندی . شو سطر لارده بزده بونه یجه به وصول ایچون مهندس طرق دن تصویر اولنان آلق خلاصه ^۱ ایضا حه غیرت ایده جکز .

بعض احوالده و مثلا با جمله مواني آشه بیلمک و بیوک متزلاری الده ایده بیلمک ایچون او زون طولی حائز موجات الکتریقیه استعمال نک لزوم و فائدہ سندن بحث ایتمش ایدک .

حال حاضر ایچون ، طول موج ، همان ده منحصر آلت طول نه تا بمدر . بناءً عليه آتنی تشکیل ایدن تلارک و آلت دوره سنه ادخال ایدیان تأثیر بالذات یوماقلرینک عددیته رغم [۱] .

شرارات ایله استحصل اولنان طول اده واقع اوله حق تحولات محدود در . واصل قله سندن بوسیدن طول موج ایکی کیلومتره بی تجاوز ایتمز . مارقونی دهایوک آلتله «۴:۵۰ کیلومتره لک طولی حائز موجات استحصل ایتمش و حتى بر تجربه ده سکز کیلومتره قدر چیقمشد . لکن بوقدر عظیم طولی حائز موجات بک مهم آلتله و متعدد دمیر دیر کاره احتیاج کو ستر که ، موجات مذکوره بی حاصل ایده بیله جلک بر مرسله استاسیون نک مصارف تأسیسیه سی عظیم بر یکونه بالغ بولنور . بوراده اسباب سالفه و مشکلات مبیحونه دن دولایی موسیو «به نو» نک آلق آرایه گیر که موئی ایه مهندس کنندی ایجاد کردمی اولان جهازه بلا شرات شیمدی یه قدر بجهول بولنان طول امواج استحصل ایلشدر .

[۱] کوردیکمز وجهه برا آنندہ کی طول موج ، عمل صورت ده تزیید ایده ایکلک ایچون ، دوره سندن بعض نقاطه تأثیر بالذات یوماقلری ادخال اولنور .

بوجهاز ساده جه متناوب جریانلر حاصل ایلهین برالکتریق ماکنه سندن عبارتدر ؟
انجع او زون زماندن برى صنایعده مستعمل متناوبلر تکرری ثانیه ده همان
الای بى تجاوز ایمزر . حالبو که تاسیز تلغراخیلقده قوللائیلاجق بر متناوبله
۱۰ « ، ۲۰ ، ۳۰ کیلومتره لک طولده امواج حاصل ایده بیلمک ایچون تکرر
متعاقباً « ۳۰۰۰۰ ، ۱۵۰۰۰ ، ۱۰۰۰۰ اولىقى ایحاب ایدر . بونظریه ایله
فرق کیلومتریه حتى دها ایلریسنه بیله کیدیله جگکدر . [۱]

بو موجات آنتله ارسال اولنهرق اوراده جوه حواله اولنور . شراره
و شراره بى حاصل ایدن متوسط اجهزه رفع اولنشدر . شوراسې ده علاوه
ایدهم که : موسیو « بهنونو » بالنسې کوچولك آنتله بیوک موجات ارسال
ایمک واسطه سې ده بولنشدر . و بونكەل برابر بر تلسز تاغراف استاسیونى
تايسىنده الکبیولك مصارفى موجب اولان دمیر قەلر عددى ده حد اصغرى يه
ایندىرلىشىدر که بوده شېھىسىز بر ترقى در . شىمدى برازىدە بوقدر بیوک
طولى حائز موجاتك فوانىنى مطالعه ایدەم :

بحث ايلديكمز موجات حال حاضرده طوللارى بالعمل اوچ ويا درت
کیلومتری تجاوز ایمھين و شرارات ایله استحصلان اولنان موجاتدن دها
ای انتشار ایدرلر . و بناءً عليه اشبو موجات اوzac مسافاتدن مکاتبه ایچون
شايان ترجىحدر .

بوندن بشقىده فصل سابقده گورديكمز وجهله . موسیو مارقونى نك
تجاربى نظرآ بوموجات گونشىك ضياسىنده متأثر اولمازلار ؟ شو قدر كه طوللارى
کىچە و كوندووز مساوى بعض دفعه حتى كوندووزلری برقاج منلى كىچە دن
فضلەدر .

---

[۱] اونۋىيەم لە ل = $\frac{1}{2}$ ويا خودده و = $\frac{1}{2}$ دستورى واردى كە « ل »
امواجالك طولى « ف » ثانىه ده کى عدد تکرری « و » ايسه سرعى يعنى ثانىه ده
« ۳۰۰،۰۰۰ » کیلومتری ارائه ایدر .

(به نو) متساوبی کذلک بلا فاصله یکدیگر لری خ تعقیب ایدن و عینی وجهه صورت دامنه ده بسله ن بو موجات استحصالی فائدہ سفی ده جامع در . موجات مذکوره دامنا عینی سعیه مالک بولند قلندرن دن ایکی استاسیون بینندہ فوق العاده بر آقو ردک حصوله مساعددار . حالبوکه آز وا چوق سریع منعافی بر موجات قطاری حاصل ایدن شراره طبقی بر دفعه ووریلان چا کلک موجات صوتی هی کی ، انجق تقریبی بر آقو ردک مساعددار . شیمیدی ایسه اکشایان دقت بر مسئله یه صره کلکی : عجبا بو یکی سیستم ایله دقیقه ده نه قدر کله کوندریله بیلور .

علوم اولدیهی او زرده تلای تلغراخی باقده ، دفمه بر چوق تاغراف فاما ارسالی ممکندر . او یاه ایسه بر دفعه دها سویلکیمکز بر اساسه کوره : الکتریق تلیله ممکن اولان هر شی ، موجات ایله ده قابل اجرادر .

بر مسئله ی ده حل ایتمک ایچون موسیو « به نو » عینی استاسیون ده مختلف طولی حائز موجلو حاصل ایده جک آتلر ترتیب ایتمش و بو مختلف طولاری حائز امواجی عینی آتنه بر آنده سوق ایمشد . بو مختلف طولار دن هر زیسی بر تلغرا فنامه یه تقابل و مذکور تاغراف فاما ایسه عائد اولدیفی طوله نظر آآقو رد ایدلش آخذه تاغوندریله اخذ اوله بیلر . بو طرزله تقریباً دقیقه ده ۱۵۰۰ کله ارسال اولن یاه جک و بونلر فطوغ رافی آخذه لر اعانه سیله حساس په لیکولر اوزرینه یازیله جقدره که بو مسئله نک ده اسانی تعریف ایتدک . بوندن بشقه بحث ایلدیمکز موجات مختلف طولاری اعتباریه او درجه یکدیگر لرندرن فرقی درکه ببر لری خ فاریش دیر مقسزین عینی زمانده جوی قطع ایدرلر و بو صورتله درکه آخذه آتنق طرفندن جمع او انورلر . آخذه آتننده آیزیله هر ق گندی ناغرافی نقل ایدر . و دیگری گندی آقو ردیله متوجه اهتزاز ایدن تلفونی بولنجه یه قدر یولنه دوام ایدر .

موجدى اجهزه حقنده برشی نشر ايمديكىندن بوقدر مكملا نتائج اعطایند يكى آلاتي تعریف ايده ميه جكىز . شەھەسز بونلر حقيقىنده لابور انوار تحرى بەلرىدە . دىنيلەجڭ دوغىرى لىكىن بر چوق اختراعات بو اجلدن نشت ايمەشمىدر ؟ و صنایعده موقع فعلە قۇنقايچون اختراعات انجق لابورا تورلىرىدە تحرى اولىور .

موسیو (بهەنۇ) (سوه زن) دە بىۋىك بىردار الصناعەلە استغال ، ايدن فرانسز راديو الكتېرىق شىركى سر مەندىسىدە . دارالصناعة اطرافىنە يۈگىلن دەمير قەلەلر آنتىلەر مىسىن خدمەتى اىفا ايدرە كە اىشته بوراسى موسیو (بهەنۇ) نىك لابور انوارىدە . بو مەندىسىمەدى يە قدر بعض ادله كۆستىرىدى و شەھە ايمىورز كە يېقىنە بتون قىاعتلىرىنى مىدانە قويە جىقدەر .

قضايى بھرى ، تخلیصىيە تىتانيق فلاكتى - مدهش درس

تاسىز تاغراف سوپىلەي كىمز وجىھلە بالخاصە سير سفاسە ئاك بىۋىك خەدىتى اىفا يە تخلصىص ايدىلشىدر . و بۇ يكى كىشف سايەسىنە بر چوق فلاكتىلەرن اجتىاب اولىنىشىدر .

جدولى پىك او زون او لە جىنى جەھتەلە بورادە تاسىز تاغرافلىك موج اولدىنى تخلیصىيەي صايىھە جەغز . فقط بىر كىتابى اكال ايمەدن بر قاچ سطرلە ئىم بر فاجعە بھرى يە او لان تىتانيق فلاكتىنەن و اسـتقبالك زمانىنە بىر مىلى دەها بولۇميان بو جىيم وابور ۲۳۶۵ يۈلچىي حامىل او لەرق (سوتاپون) دن (نويورق) ئا يالك سياحتى اجرا ايدىيوردى ، ۱۴ نيسان ۱۹۱۲ كىيچى ۴۰ دە بىحر شەمالىدە سير ايدن و آقىنى تائىريلە بىحر محىط اطلاسى جنوبىنە عظيم بىر بوز كىتابىسىنە چارپىدى ، بوساعتىنە يۈلچىلەرك قىسم اعظمى صالحە طۇپلانمىش و چالغىچىلەرنى اىكلەندىرمك اىچون دانىسلر و پولقالر

چالیورلردى . مع هذا تیتanic بى مصادمه نتىجهسى باش طرفىدن سلطانىغىندا صوالىور و يواش يواش طالغىلرە كومولدىكى كورولىوردى . بو دقيقىدىن اعتباراً تلغراخى جوه فلاكت اشارتلرىنى فيراتدى . و آلتلىرى دامما يوكسان صولر آلتىدە فالنجىيە قدر استمدادە دوام ايتدى . گندىسى بر آز سوڭره وظيفەسى باشىندا بوغولىش بولۇندى . قەھرمانىجە و سادەجە اىفای وظيفە !

مع ما فيه ، مكرر استمدادە رغماً امداد كلىور . و افقدن براز اميد ويرە جىك بى شەھەتك پارلادىنى كورلىوردى . بناءً عليه غائب ايدىلەجىك بى دقيقە يوقدى .

پك آز مقدارده كى تخلصىبه صنداللىرى اينديرلىدى . و كندىلرىنى سوق و ادارە ايدەجىك بى قاج كېبىچى ايلە قادىنلر و چوجقلر يىنديرلىدى . بۇ آندە اعتباراً كىرك يوجى و كرك مرتبات اركىكلەر كندىلرى ايجون و سائط تھايىصىه اولمىدىنى بىلەرك محقق اولومە انتظار ايدىبىورلردى .

بۇ آندە نەلر اولوب بىتىدىي تصور اولىيورمى ؟ قارىسىندا آرىيلان زوج ؟
چوجقلارنى قولجاڭلایان بىدر . هەركىنى استىلا ايدن اميدىزلاڭ !

بو انسادە كى يواش يواش دالىور و فلاكت تقرب ايدىبىوردى . بۇ عالى دقيقىدە موسىقىشىناسلىر كرك تىskin ايمك ، كرك اميد ويرمك و كركسە آرتق كوكىرەدە قالانلاره اولومى احضار ايجون روحانى پارچەلر چالىورلر . و بىر شاهدك افادەسە نظر آلتلىرىنە صو كېرنىجىيە قدر دوام ايدىبىورلردى . والحاصل تیتanic يوجىلردىن بى چوغىلە برابر دالغەلر آرمەسندە غائب اولىوردى . دكزه آتىلانلار ايسە انقاذه سارلىشىلدە . صباحلىن ساعت ۲۳۰ ، دكز ساڭن و كواكب خفيف ضيارىلە بى مدهش سخنەيى تئور ايدىبىورلردى . بۇ فاجعە كىنك مشئوم مصادمه سىندە باطمەسە قدر ۲ ساعت ۵۰ دقيقە امتداد اىتمىشدى .

قارپاتیا نام واپور، استمدادی آلدیغدن هان ینتائیق او زرینه توجه ایمتش و مسافه نک زیاده لکنند دولا بی دها ایرکن واصل او له مامشد. کان واپور صندالره التجاید نله تخلیصیه سمیدلرینه و اتفاقه طوتونانه طوبلا دی. هر شیئدن او زاق و متزوك، بو زلی بر دکزک او ره سنه آجی آجی ایکلهین بتون بواسانلر تاسز تلغرافک معاوی اولمه یدی آچلق و صوغو قدن تلف او له جقلردی. و بو صورته ۸۶۵ کشی تخلیص او لندی.

بو حاده ندن بر کاچ کون صوکره بر انگلیز - آمریقان تحقیقات قومیسیونی قضازده لره نه دن دها اول امداد ایدله یکنی و هر کسه عاند مسئولیتی تعین ایتمک او زره نویورقه عقد اجتماع ایلدی. بالنتیجه اکلاس امدادی که قضازده نک حین مصادمه سنه سیر ایتدکلاری اکلاشلیدی؛ لکن بو واپور لردن وقتیله یتیشه بیله جث مسافتانه سیر ایتدکلاری اکلاشلیدی؛ لکن بو واپور لردن بریسی، اشارانه رخما تهمتی بر لاقیدی ایله یوانه دوام ایتدی. دیکر لری امداد ایچون بک آز استعجال کوستره رک قارپاتیا واپور ندن صوکره یعنی قور تاره جق کیمسه بولنمادی بیهی بر زمانه یتشدیلر. والحاصل بر واپور اشارانی بیله آله مامشدی. زیرا کیجه ایمتش و بالکن کوندوز ایچون بر خابره جیسی وارمش!

اونک ایمک کوندوزین تمام او لدیغدن، فاینه سنه تلفونک بهوده امداد چادر دینی بر زمانه او بیو بوردی. ایشته بویله او فاق اقتضاد لره بر چوق حیات بشر ها اولور.

قومیسیون رئیسی دیبور که: شوه سز تلسز تلغراف بو کونه قدریا پیلان اک مکمل بر اختراعدر. فقط بشریته فائده سی او له بیلامسی ده خدماتک مسکینانه ایها ایدله مسیله مکندر.

بعده وظیفه لرینی ایها ایتعینلره کمال شدته بیان تأسف ایتدکدن صوکرا

رئیس، امدادی بود رجه قیمتدار او لان قارپائیا سـ واریسنـه بیان تبریکات ایتدی. بوندن صوکره هیچ بر دقیقه علامت تخلیص به لرینـه دوشونـهین وابور ضابطان و مرتباتنـک صداقتی تبریک ایدرک موسیقیـش ناسـلرک شـایان تقدیر حرکاتی ثنا ایتدی.

والحاصل رئیس، اولـه جـکـنـی تمامـیـه بـیـلـدـیـکـیـ حـالـهـ صـوـکـ آـنـهـ قـدـرـ وـظـیـفـهـسـیـ باـشـنـدـهـ فـالـانـ تـاغـرـاـخـیـ (ـفـایـبـ)ـیـ حـرـمـتـهـ یـادـ اـیـتـدـیـ .ـ وـاـبـورـدـ بـولـانـ ۲۳۶۵ـ یـوـلـیـدـنـ ۸۶۰ـیـ حـیـاتـیـ اوـکـاـ بـورـجـایـدـرـ .ـ یـازـیـقـ کـهـ هـیـسـنـکـ تـخـلـیـصـیـ اوـنـکـ النـدـهـ دـکـلـ اـیـدـیـ !ـ

رئیس شوراسـنـیـ دـهـ عـالـوـهـ اـیدـرـکـ (ـفـایـبـ)ـکـ بـرـدـانـهـ اـولـدـیـغـنـیـ بـیـانـ وـعـیـنـیـ حـالـاتـ قـارـشـیـسـنـدـ مـسـلـکـداـشـلـرـیـنـکـدـهـ عـیـنـیـ فـداـکـارـانـیـ اـخـتـیـارـ اـیدـهـ جـکـلـارـیـ بـیـانـ اـیـتـدـیـ .ـ

وقوعـ حـالـهـ باـقـیـلـرـسـهـ عـجـبـاـ تـاسـزـ تـلـغـرـافـ مـخـابـرـهـ حـیـسـنـکـ استـراـحتـ جـاـزـ اـولـورـمـیـ ؟ـ

یـوـلـیـ نـقـلـ اـیدـنـ بـتـونـ انـکـلـیـزـ کـمـیـلـنـدـهـ اـیـکـیـ مـخـابـرـهـ جـیـ بـولـنـدـیـرـیـلـهـ رـقـ بـونـلـرـ کـیـجـهـ وـکـونـدـوزـ مـنـاوـبـةـ اـسـتـاسـیـوـنـدـهـ بـولـنـورـلـوـ وـمـخـابـرـاتـ هـرـآنـ اـیـچـونـ تـأـمـینـ اـولـوـنـمـشـدـرـ .ـ

فرـانـسـهـ دـهـ بـرـ چـوـقـ کـمـیـلـ هـنـوـزـ تـاسـزـ تـلـغـرـافـدـنـ محـرـومـ بـولـنـدـیـنـیـ کـبـیـ انـکـلـیـزـلـرـیـ تـقـلـیـدـدـنـ دـهـ چـوـقـ اوـزـاـقـدـرـ .ـ وـبـنـاءـ عـایـهـ بـرـ چـوـقـ قـضـالـرـ وـقـوـعـهـ کـلـشـدـرـکـ بـونـلـرـ اـکـ یـکـیـسـنـدـنـ بـرـآـزـ بـحـثـ اـیدـهـ جـکـنـ .ـ

ترـاـنـسـاتـلـاـنـتـیـقـ قـوـمـیـهـسـنـهـ منـسـوبـ (ـوـمـارـسـلـیـاـ -ـ جـزـاـئـرـ)ـ خـطـنـهـ اـیـشـلـیـانـ (ـجـنـالـ شـاتـرـیـ)ـ وـاـبـورـیـ ۹ـ شـبـاطـ ۱۹۱۰ـ (ـپـالـآـرـ)ـ آـطـهـلـرـیـ قـرـبـنـدـهـ دـوـچـارـ قـضاـ اـولـهـ وـقـ بـتـونـ یـوـلـیـلـرـیـ تـلـفـ اـولـدـیـلـرـ وـایـچـلـرـنـدـنـ بـرـیـسـیـ شـاهـدـیـ اـولـدـیـنـیـ فـاجـعـهـیـ نـقـاهـ مـأـمـورـ اـولـشـ کـبـیـ معـجزـهـ آـمـیـزـ بـرـ صـوـرـتـدـهـ طـالـغـهـلـ

طرفدن ساحله آتلدی. اکر بواپور بر تاسز تغراون پوسته سیله مجهز بولنسه ایدی یوجیلری و عینی فلاکته اوغرایان وهلاک اولان دها بر چوقلینی تخایص ممکن اولوردی.

نتایج

ناسز تغراونک تأسیسی او جوز اولدینی حالده فاندھسی غیر قابل انکاردر. اهمین ناسز بر اقتصاد ایچون بتون ممالک متمنده اولدینی کبی مسئله نک هرانسده مجبور طوتامی حقیقته آجینه جق بر حالدر. فقط بونکله برابر کیجه کوندوز خدماتک منقطع اولمامسی، تغراونکمه نه وقت کایرسه کاسون خباره جینک یتاغنده دکل، قابنه سنده بولنی لازمدر. عکسی حانک نتایجی کوردک.

کذلک سفانک بر تضا ظهورنده بتون یوجیلری ارکاب ایده بیله جک قدر فاقه لره مالک بولو نمی ایجاب ایدر.

فقط بولردن دها زیاده لازم اولان نی، قضـ ازده کمینک امداد اشارتلری آلان قبودانک هبچ برشی ایشیتمه مش کبی جانیانه بر اهال ایله یوله دوام ایده جکی یره بتون سرعیله فلاکت زده به توجهیدر.

بتون بومسائل و دهابشقه لری حزیران ۱۹۱۲ ده یعنی تینانیق فلاکت ندن ایکی آی صوکره لوندرده عقد اجتماع ایدن عمومی بر تلسز تغراونجیلری قونفرانسنده تدقیق اوونه رق هرشیئک تأمین اجراسی ایچون تعلیمات سدیده قبول اولندی. وبعدماده ناسز ناغراخیلری، سیر سفان ایچون کندیسندن طلبده حقلوی بولنیغمز خدماتی ایفا ایده جکدر.

۹ - تشرین ثانی - ۳۳۳

ختام

صواب	خطا	سطر	صحیفه
انجداب	انجداب	۴	۸
یای	؛ پا	۱۸	۸
زیقراق	زیقراق	۱	۱۰
کفايت	کقايت	۱۴	۱۲
تأسیس	تأسیسی	۱۳	۱۴
اولدیفی کبی	اولدیفی	۵	۱۵
عبارتدر	عباریدر	۲۲	۱۵
ساعت	سرعت	۲۳	۱۵
یه طوغری	و طوغری	۲	۱۶
سوری	سوری	۱۱	۱۶
بوروسنک	برروسنک	۱۹	۱۸
نامفی	نامی	۱۴	۱۹
دیکری	دیکر	۱۳	۲۲
جریانی	جریاتی	۱	۲۶
جبلنک	جبلنک	۲۰	۲۶
متناوب	متناول	۲۳	۳۲
شعاعیه	شهاشیه	۸	۳۳
آلہ بیلمک	آلہ بیک	۱۱	۵۲
مانوبله سنه	مانویله سنه	۳	۶۲
X	Z	۴	۶۲
غلاس بهی	غلای بهی	۱۰	۷۶
حتی	حی	۱	۸۰
تامیله	نامیله	۴	۹۳